

T.C.

**MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI**

**OKUL BİNALARININ FİZİKSEL
YETERLİLİĞİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE
GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan

Coşkun KAPLAN

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Bayram ÖZER

Hatay-2014

ONAY

COŞKUN KAPLAN tarafından hazırlanan “**OKUL BİNALARININ FİZİKSEL YETERLİLİĞİNİN ÖĞRET MEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ**” adlı bu çalışma jüri tarafından lisansüstü öğretim yönetmeliğinin ilgili maddelerine göre değerlendirilip oybirliği / oyçokluğu ile **İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALINDAYÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

07/02 /2014

Jüri Üyeleri	İmza
Prof. Dr. İbrahim BİLGİN (Başkan)	
Yrd. Doç. Dr. Bayram ÖZER (Danışman üye)	
Yrd. Doç. Dr. Sezai DEMİR (Üye)	

Coşkun Kaplan Tarafından Hazırlanan “**Okul Binalarının Fiziksel Yeterliliğinin ÖĞretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi**” adlı tez çalıŐmasının yukarıda imzaları bulunana jüri üyelerince kabul edildiğini **onaylarım.**

Doç. Dr. Halil DEMİRER

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Geçmişten günümüze en kıymetli olgu olarak kabul edilen bilginin gelecekte de bu değerini koruyacağı tartışmasızdır. Bütün toplumlar gibi bizimde hayatımızı kolaylaştıracak ve refah düzeyimizi arttıracak bilgilere ulaşmaya, bu bilgileri nesilden nesile aktarmaya ihtiyacımız vardır. Bu aktarımı sağlayacak kurumların başında okullar gelmektedir. Bu kadar önemli bir görevi üstlenen okulların görevini en iyi şekilde yapabilmesi için çağın gerektirdiği donanımlara sahip olmasının yanı sıra bu mekânları kullanacak bireylerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılayacak özelliklere de sahip olması gerekir. Bu nedendir ki okul binalarının tasarlanmasında bu mekânların kullanıcıları olan öğrenci ve öğretmenlerin ilgi ve isteklerinin dikkate alınması büyük önem taşımaktadır.

Bu nedenle araştırmada okul bina ve bağlı birimlerinin fiziksel yeterliliğinin öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın her aşamasında yoğun temposuna rağmen yardım ve desteğini esirgemeyen, bilimsel titizliği ve etiği ile araştırmama değer katan değerli hocam ve danışmanım Yrd. Doç. Dr. Bayram ÖZER'e sonsuz saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmam sırasında ihtiyaç duyduğum her an için bilgi ve emeğini esirgmeden bana vakit ayıran değerli arkadaşım İdris AKTAŞ'a, benim üzerimde sayamayacağım kadar emeği olan aileme, beni yüksek lisans yapma konusunda cesaretlendiren, çalışmamın her aşamasında bana destek olan arkadaşım Zuhâl ÖZALP'a teşekkür ediyorum.

OKUL BİNALARININ FİZİKSEL YETERLİLİĞİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Coşkun KAPLAN

İlköğretim Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2014

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Bayram ÖZER

ÖZET

Değişim ve gelişimin hız kesmeden devam ettiği günümüzde insanların ihtiyaçları da aynı doğrultuda değişmekte ve artmaktadır. Bu ihtiyaçların başında ise eğitim gelmektedir. Eğitim sistemimizi çağın gerekliliklerine göre geliştirmeye çalıştığımız ülke genelinde yapılan eğitim reformlarından anlaşılmaktadır. Ancak sistemi değiştirmemize rağmen eğitim mekânlarımızda gerekli iyileştirmelerin yapılmaması eğitimden beklenen verimin alınamamasına neden olmaktadır. Bu anlamda yapılması gereken en önemli şey eğitim mekânlarında, eğitim sisteminin, öğrenci ve öğretmenlerin ihtiyaçlarına cevap verecek düzenlemelerin yapılmasıdır.

Bu araştırmada okul binalarının ve bağlı birimlerinin fiziksel yeterliliklerinin öğretmen görüşlerine göre ayrıntılı bir şekilde değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma 2012-2013 öğretim yılı bahar döneminde Hatay ilindeki, her okuldan bir öğretmen olmak üzere 416 farklı okulda görevli öğretmen üzerinde uygulanmıştır. Tarama modelinde yapılan araştırmada veriler, 5'li likert tipinde hazırlanmış 7 alt başlıktan oluşan "Okul Binası Değerlendirme Anketi" ile toplanmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular öğretmenlerin, okulları fiziksel olarak yeterli bulmadığını ortaya koymaktadır. Öğretmenlere göre binalar, engelli bireyler ve çocuklar düşünülerek tasarlanmamakta, öğretmen ve öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalmaktadır.

Araştırma sonuçları doğrultusunda mevcut okul binalarının fiziksel özellik bakımından iyileştirme çalışmalarının ve engelli bireylere uygun düzenlemelerin bir an önce yapılması önerilmektedir. Yine okul binalarının tasarlanmasında öğretmen ve öğrencilerin ihtiyaçlarının göz önünde bulundurulması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim mekânı, Öğretmen, Okul Binasının Fiziksel Özellikleri

THE PHYSICAL CONDITIONS OF SCHOOL BUILDINGS IN ACCORDANCE WITH TEACHERS' VIEWS

By Coşkun KAPLAN

Primary School Department , Master Thesis, 2014

Consultant: Assoc. Prof. Dr. Bayram ÖZER

ABSTRACT

The needs of people have been changing and increasing in recent years along with the ongoing improvements. One of these important needs is education. It is easy to understand that the education system in our country is improving thanks to the educational reforms. However, not applying the necessary reformations in school environment in spite of the reforms made in the system has caused us not to get the expected efficiency. The most significant thing to do in this sense is to design the environment in the system in a way that meets the needs of both teachers and pupils.

The aim of the study is to analyze physical conditions of school buildings and the related units in a detailed way in accordance with the teachers' views. The study was conducted in Hatay in the spring semester of 2012-2013 Academic Year, and it consisted of totally 416 teachers each from different schools. The study was applied using screening model, and the data were collected by means of "School Building Evaluation Survey", which was prepared in a 5 point Likert-type scale and composed of 7 sub titles. The obtained data were analyzed by using descriptive analysis.

The findings obtained in the study have indicated that the teachers consider the schools to be physically poor. According to them, the school buildings are designed without considering disabled pupils and children, and they are not able to meet the needs of both teachers and students.

In accordance with the study results, it has been suggested that the physical improvement of school buildings and designing them appropriate for disabled individuals should be put into practice as soon as possible. Besides, it has also been suggested that school buildings should be designed according to the needs of both students and teachers.

Key Words: Education Environment, Teacher, Physical Conditions of School Building

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	İ
TABLolar LİSTESİ	Vİİ

BİRİNCİ BÖLÜM

1.GİRİŞ

1.1.Problem Durumu	3
1.1.1.Alt Problemler	4
1.2.Araştırmanın Amacı	5
1.3.Araştırmanın Önemi	5
1.4. Sınırlılıklar	6
1.5. Sayıtlar	6
1.6. Tanımlar	6
1.7. Kısaltmalar	6

İKİNCİ BÖLÜM

2.ALAN YAZIN İNCELEMESİ VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1.1. Eğitim Nedir?	7
2.1.2. Eğitimin amaçları	7
2.1.3. Eğitim mekânı olarak okul binası.....	9
2.1.4. Okul Standartları	9
2.1.4.1. Bina ve Girişlere Ait Standartlar	10
2.1.4.2. İdari Mekânlar, Derslik ve Laboratuarlara Ait Standartlar.....	10
2.1.4.3. Merdivenler– Rampalar – Küpeşteler ve Galerilere Ait Standartlar ...	10
2.1.4.4. Koridorlar ve Kapalı Teneffüs Hollerine Ait Standartlar	11
2.1.4.5. Islak Hacimlere Ait Standartlar	11
2.1.5. Okulların Fiziki Koşullarının Eğitim Öğretim Üzerinde Etkileri	12
2.1.5.1.Eğitim Öğretimi Etkileyen Fiziki Ortam Öğeleri	13
2.1.5.1.1. Boyut ve Hacim:	13
2.1.5.1.2. Aydınlatma.....	13
2.1.5.1.3. Isı ve nem.....	15
2.1.5.1.4. Havalandırma	15
2.1.5.1.5. Akustik ve Gürültü.....	16
2.1.5.1.6. Renklendirme	17

2.1.5.1.6.1. Renk Grupları	18
2.1.5.1.6.1.1. Sıcak Renk Grubu	18
2.1.5.1.6.1.2. Soğuk Renk Grubu.....	18
2.1.5.1.6.2. Renklerin insan üzerindeki Etkileri	18
2.1.5.1.6.2.1. Fizyolojik Etkiler	19
2.1.5.1.6.2.2. Psikolojik Etkiler	19
2.1.5.1.6.3. Eğitim Mekânlarında Renkler	21
2.2. İlgili Araştırmalar	22
2.2.1. Okul Binasının Fiziksel özellikleriyle İlgili Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar	22
2.2.2. Okul Binasının Fiziksel özellikleriyle İlgili Yurt Dışında Yapılmış Çalışmalar.....	25

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli	28
3.2. Evren ve Örneklem	28
3.3. Veri Toplama Aracı.....	28
3.4. Verilerin Analizi.....	29

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUM

4.1. I. Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum.....	30
4.2. II. Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum	34
4.3. III. Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum	38
4.4. IV. Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum.....	44
4.5. V. Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum	48
4.6. VI. Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum.....	53
4.7. VII. Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum	57

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ TARTISMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma.....	63
5.1.1. I. Alt Amaçlara İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	63
5.1.2. II. Alt Amaçlara İlişkin Sonuç ve Tartışma	64
5.1.3. III. Alt Amaçlara İlişkin Sonuç ve Tartışma	64
5.1.4. IV. Alt Amaçlara İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	66

5.1.5.V. Alt Amaçlara İlişkin Sonuç ve Tartışma	66
5.1.6.VI. Alt Amaçlara İlişkin Sonuç ve Tartışma	67
5.1.7.VII. Alt Amaçlara İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	67
5.2. Öneriler	68
5.2.1. Araştırmaya Yönelik Öneriler	69
5.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler	69
KAYNAKÇA.....	70
EKLER.....	76
EK-1	77
EK-2.....	80
ARAŞTIRMANIN YAPILDIĞI OKULLARA AİT LİSTE	80
ÖZGEÇMİŞ	91

TABLOLAR LİSTESİ

Sayfa

Tablo 1: Öğretmenlerin okulun fiziksel özellikleri maddelerine verdikleri cevaplara ait betimsel istatistikler	30
Tablo 2: Öğretmenlerin Okulun Fiziksel Özellikleri Maddelerine Verdikleri Cevapların Kıdeme Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları	31
Tablo 3: Öğretmenlerin Okulun Fiziksel Özellikleri Maddelerine Verdikleri Cevapların Mezuniyete Göre ANOVA karşılaştırma sonuçları	32
Tablo 4: Öğretmenlerin Okulun Fiziksel Özellikleri Maddelerine Verdikleri Cevapların Yaşa Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları.....	33
Tablo 5: Fiziksel Özellik Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları.....	34
Tablo 6: Öğretmenlerin Okulun Dış Mekânlar Maddelerine Verdikleri Cevaplara Ait Betimsel İstatistikler	35
Tablo 7: Öğretmenlerin Okulun Dış Mekânları Maddelerine Verdikleri Cevapların Kıdeme Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları	36
Tablo 8: Öğretmenlerin Okulun Dış Mekânları Maddelerine Verdikleri Cevapların Mezuniyete Göre ANOVA Karşılaştırma sonuçları	36
Tablo 9: Öğretmenlerin Okulun Dış Mekânları Maddelerine Verdikleri Cevapların Yaşa Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları.....	37
Tablo 10: Okulun Dış Mekânları Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları.....	38
Tablo 11: Öğretmenlerin okulun Öğrenme Çevreleri maddelerine verdikleri cevaplara ait betimsel istatistikler	39
Tablo 12: Öğretmenlerin Öğrenme Çevreleri Maddelerine Verdikleri Cevapların Kıdeme Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları.....	40
Tablo 13: Öğretmenlerin Okulun Öğrenme Çevreleri Maddelerine Verdikleri Cevapların Mezuniyete Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları.....	41
Tablo 14: Öğretmenlerin Okulun Öğrenme Çevreleri Maddelerine Verdikleri Cevapların Yaşa Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları.....	42
Tablo 15: Okulun Öğrenme Çevreleri Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları.....	43

Tablo 16: Öğretmenlerin okulun Sosyal Alanlar maddelerine verdikleri cevaplara ait betimsel istatistikler	45
Tablo 17: Öğretmenlerin Okulun Sosyal Alanları Maddelerine Verdikleri Cevapların Kıdeme Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları	45
Tablo 18: Öğretmenlerin Okulun Sosyal Alanları Maddelerine Verdikleri Cevapların Mezuniyete Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları.....	46
Tablo 19: Öğretmenlerin Okulun Sosyal Alanları Maddelerine Verdikleri Cevapların Yaşa Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları.....	47
Tablo 20: Okulun Sosyal Alanları Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları.....	47
Tablo 21: Öğretmenlerin Okulun Geçiş Alanları ve Dolaşım Rotaları Maddelerine Verdikleri Cevaplara Ait Betimsel İstatistikler	48
Tablo 22: Öğretmenlerin Okulun Geçiş Alanları ve Dolaşım Rotaları Maddelerine Verdikleri Cevapların Kıdeme Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları.....	49
Tablo 23: Öğretmenlerin Okulun Geçiş Alanları ve Dolaşım Rotaları Maddelerine Verdikleri Cevapların Mezuniyete Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları	50
Tablo 24: Öğretmenlerin Okulun Geçiş Alanları ve Dolaşım Rotaları Maddelerine Verdikleri Cevapların Yaşa Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları	51
Tablo 25: Okulun Geçiş Alanları ve Dolaşım Rotaları Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları	52
Tablo 26: Öğretmenlerin Okulun Bina Görünümü Maddelerine Verdikleri Cevaplara Ait Betimsel İstatistikler	53
Tablo 27: Öğretmenlerin Okulun Bina Görünümü Maddelerine Verdikleri Cevapların Kıdeme Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları.....	54
Tablo 28: Öğretmenlerin Okulun Bina Görünümü Maddelerine Verdikleri Cevapların Mezuniyete Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları.....	55
Tablo 29: Öğretmenlerin Okulun Bina Görünümü Maddelerine Verdikleri Cevapların Yaşa Göre ANOVA karşılaştırma sonuçları	56
Tablo 30: Bina Görünümü Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları.....	56
Tablo 31: Öğretmenlerin okulun Emniyet ve Güvenlik maddelerine verdikleri cevaplara ait betimsel istatistikler	58

Tablo 32: Öğretmenlerin Okulun Emniyet ve Güvenlik Maddelerine Verdikleri Cevapların Kıdeme Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları.....	59
Tablo 33: Öğretmenlerin Okulun Emniyet ve Güvenlik Maddelerine Verdikleri Cevapların Mezuniyete Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları.....	60
Tablo 34: Öğretmenlerin Okulun Emniyet ve Güvenlik Maddelerine Verdikleri Cevapların Yaşa Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları.....	60
Tablo 35: Okulun Emniyet ve Güvenlik Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları.....	61

BİRİNCİ BÖLÜM

1.GİRİŞ

Eğitim öğretim için yapılan yatırım ülkeye, topluma ve bireye yapılan yatırımdır. Bir ülke, politikasında eğitim öğretime ne kadar önem vermişse vatandaşına da o kadar önem vermiş olur. Çünkü hem bireyin kendini geliştirmesinin hem de toplumun gelişmesinin en önemli anahtarı eğitimidir. Eğitim, bir ülkenin geleceğini şekillendirmede kullanılan en etkili araçtır.

Eğitim belirli bir zaman dilimiyle kısıtlanmayan, insanın doğduğu andan itibaren başlayan yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Bu süreç içerisinde insanda değişimler meydana gelir. Bu değişim iyi yönde olabileceği gibi kötü yönde de olabilir (Şentürk, 2008). Staub (1979) insanların davranışlarıyla çevresinde nasıl bir etki bıraktığını dikkate alan bir içgüdüyle doğduğunu, bu içgüdünün, çocukluk ve gençlik dönemlerinde desteklendiği takdirde davranışlarının sorumluluğunu bilen, topluma karşı duyarlı bireyler yetişeceğini belirtmektedir. Eğer bu içgüdü desteklenip eğitilmezse sorumluluk bilinci gelişmeyen, duyarsız bireyler yetişeceğini ifade etmektedir. Bundan dolayı eğitim iyi yapılandırılmalı, topluma faydalı bireyler yetiştirmek ise eğitimin genel amacı olmalıdır (Küçükahmet, 1997).

Eğitimde belirlenen amaçların gerçekleşebilmesi için uygun koşullar sağlanmalıdır. Ancak bu uygun koşullar sağlandıktan sonra eğitimden beklenen verim alınabilir. Eğer uygun koşullar oluşturulmamışsa eğitim için ayrılan zaman, verilen emek, harcanan para belirlenen amaca yeterince hizmet edemez. Bu nedenle eğitim verilirken öğrenmeyi etkileyen faktörler göz önüne alınarak düzenlemeler yapılmalı, eğitimin niteliği artırılmalıdır.

Kişinin yaşı, zekâsı, güdülenme durumu, genel uyarılmışlık hali, kaygı düzeyi, öğrenme yöntemleri, öğrenilecek malzemenin türü eğitim öğretimin verimliliğini etkilemektedir. Eğitimin niteliğinin artırılmasında öğrenmenin yapıldığı ortamında etkisi oldukça önemlidir. Eğitim amaçlarına göre düzenlenmiş bir fiziki çevrede eğitim gören birey, çeşitli faktörlerden etkilenerek bulunduğu ortamı daha iyi algılar ve güdülenme düzeyi artar (Akgül ve Yıldırım, 1995). Eğitim binalarının fiziksel ortam bakımından uygunluğu, öğrenme sürecinin etkililiğini

sağlaması, öğrenci tutum ve davranışlarını geliştirmesi açısından oldukça önemlidir (Üstündağ, 1999).

Eğitim öğretimin yapılacağı mekânlar düzenlenirken, mekânı kullanacak öğretmenlerin, öğrencilerin psikolojilerini ve gereksinimlerini dikkate almak gerekir (Sabuncuoğlu ve Tüz, 2001). Çünkü insan doğası çevresindeki fiziksel etkenlerden şartlar doğrultusunda olumlu ya da olumsuz etkilenir. İnsanın doğasında var olan iyi şartlarda yaşama gereksinimi çevredeki fiziksel şartları en iyi şekilde düzenleme ihtiyacını ortaya çıkartmıştır (Terzioğlu, 2005). Öyle ki insanlar her geçen gün yaşam kalitesini arttıran, hayatını kolaylaştıran yeni buluşlar, fikirler üretmekte ve hayatlarını, yaşam alanlarını düzenlemektedirler. İnsanların yaşam alanını oluşturan bölümlerden biri de eğitim öğretimin yapılacağı yerlerdir. Bu yerlerin en iyi şartlara göre düzenlenmesi ise göz ardı edilmemelidir. Toplumun yapılanmasında, değişmesinde okulun çok önemli bir yere sahip olduğu aşikâr olarak bilindiğine göre okullarda eğitim öğretimin niteliğini arttırmak için okul binalarının hangi özellikleri taşıması gerektiği üzerinde durulmalıdır.

Eğitim mekânı olarak okul, insanın çevresindeki değişimlere ayak uydurarak bireylerin davranışlarını değiştirmek ve bireylere yeni davranışlar kazandırmakla yükümlüdür. Bundan dolayı okulun; hem çevredeki gelişmelere uyum sağlayacak, hem de çevresinde gelişmeler ve değişimler meydana getirecek şekilde olması gerekmektedir (Türk, 1999).

Cheng'in(1994) fiziksel çevre- öğrenci performansı arasındaki ilişkiyi araştırdığı çalışmasında, fiziksel çevre şartlarının kalitesi ile öğrenci performansı arasında pozitif bir ilişki olduğu sonucuna varmıştır (Akt. Uludağ ve Odacı, 2002). Ayrıca çevre ile davranış ilişkileri çalışmalarının sonuçları ve çocuk ile çevre ilişkileri çalışmalarından ortaya çıkan sonuçlar, fiziksel mekânın eğitimin kalitesini arttırmada önemli bir rol oynadığını göstermektedir (Şener, 2001).

Bir okul binası yeteri kadar tesis, araç ve donanımlara sahip olursa belirlenen hedeflere ulaşmada daha etkili olur ve bireylerin daha üretken olmasını sağlar. Ayrıca okullarda öğrencilere gerekli bilişsel davranışlar kazandırmanın yanında toplumun değer yargılarını öğretmek, sorumluluk bilincini geliştirmek gibi duyuşsal davranışları kazandırmakta okulun üstlendiği görevlerden biridir. Uygun koşullar

sağlanarak oluşturulan mekânlarda eğitilen öğrencilere iyiyi, güzeli, doğru bilgiyi öğretmek ve kalıcılığını sağlamak çok daha kolay olacaktır (Başar, 2000).

1.1.Problem Durumu

Ülkemizde eğitim sistemini şekillendiren en önemli unsurlardan birisi okul binalarının niceliği ve niteliği olmuştur. Geçmişte gözlemlenen günümüzde de devam eden okul bina yetersizliği sorunu eğitim sistemini şekillendirmede sınırlayıcı bir etmen olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun farkına varan yetkililer okul sayısını arttırmaya çalışmışlardır fakat bina sayısı arttırılırken binaların ihtiyaçlara cevap verme niteliği sorgulanmamış ve göz ardı edilmiştir (Kol, 2003). Bu anlayışla inşa edilen okullar bir bina içerisinde kutu şeklinde bölümlere ayrılmış, içine öğretmen masası, öğrenci sıraları ve kara tahta yerleştirilmiş basit sınıflar şeklinde ortaya çıkmıştır. Eğitim sistemimizin çağın gereklerine göre uyarlanabilmesi için okul binalarının yeterli sayıda olması kadar binaların öğrenci, öğretmen ve eğitim programlarının ihtiyaçlarına cevap verebilecek nitelikte olmasına da ihtiyaç vardır (Karasolak, 2009).

İyi düzenlenmiş okul bina ve bahçeleri eğitimin niteliğini arttırmada çok önemli bir rol oynamaktadır. Uygun eğitim yapılarının, eğitim programlarının amaçlarına ulaşmasında, öğrenci başarısının artmasında ve öğrencilerin okula karşı olumlu tutum geliştirmesinde önemli olduğu bilinmektedir (Terzioğlu, 2005).

Fiziksel koşulların eğitime etkileri ile ilgili yapılan çalışmalar iyi bir sınıf düzeninin, öğrenciyi güdülediği, öğrencilerin akademik başarısını artırarak öğrenilen bilgilerin kalıcılığını sağladığı, öğrencilerin birlikte çalışma alışkanlığı kazanmalarına ve arkadaş ilişkilerinin gelişmesine katkıda bulunduğu ortaya konulmuştur (Başar, 1998).

Bu bakımdan eğitsel mekânların fiziksel özellikleri ile ilgili olan her değişken, bu mekânlarda yürütülen eğitim faaliyetlerine destek veya engel olabilir. Sadece mekânda var olan öğeler değil, bu öğelerin organize edilmesi de eğitsel açıdan insan üzerinde önemlidir ve etkileyici olmaktadır (Uludağ ve Odacı, 2002).

Eğitimde verimlilik ile ilgili yapılan çalışmalarda sınıf ve okul ortamının öğrencilerin akademik başarıları üzerinde etkili olduğu, kazandırılmak istenen

davranışlara ulaşma konusunda bir gösterge olarak kabul edilebileceği üzerinde durulmaktadır (Fraser, 1994).

Bu araştırmada da öğretmenlerin mevcut okul binalarının fiziki şartlarını belirlemeye yönelik görüşleri ve okul binasının nasıl olması gerektiğine dair önerilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

1.1.1.Alt Problemler

Araştırmanın genel amacı çerçevesinde aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmaya çalışılmıştır:

1. Öğretmenlerin okulların fiziksel özelliklerine ilişkin görüşleri nelerdir? Bu görüşler öğretmenlerin kıdem, mezuniyet, yaş ve cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?
2. Öğretmenlerin, okulların dış mekânlarına ilişkin görüşleri nelerdir? Bu görüşler öğretmenlerin kıdem, mezuniyet, yaş ve cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?
3. Öğretmenlerin, okullardaki öğrenme çevrelerine ilişkin görüşleri nelerdir? Bu görüşler öğretmenlerin kıdem, mezuniyet, yaş ve cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?
4. Öğretmenlerin, okulların sosyal alanlarına ilişkin görüşleri nelerdir? Bu görüşler öğretmenlerin kıdem, mezuniyet, yaş ve cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?
5. Öğretmenlerin, okulların geçiş alanları ve dolaşım rotalarına ilişkin görüşleri nelerdir? Bu görüşler öğretmenlerin kıdem, mezuniyet, yaş ve cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?
6. Öğretmenlerin, okulların bina görünümüne ilişkin görüşleri nelerdir? Bu görüşler öğretmenlerin kıdem, mezuniyet, yaş ve cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?
7. Öğretmenlerin, okulların emniyet ve güvenliğine ilişkin görüşleri nelerdir? Bu görüşler öğretmenlerin kıdem, mezuniyet, yaş ve cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?

1.2.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Hatay ilindeki ilkokul ve ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin, okulların fiziki yeterlilikleri hakkında görüş ve önerilerini belirlemektir.

1.3.Araştırmanın Önemi

Eğitim toplumsal değişim ve gelişimin sağlanmasında en önemli etkenlerin başında gelmektedir. Eğitimin niteliğini de hiç şüphesiz eğitim mekânlarının sağladığı olanaklar ve sahip oldukları yeterli fiziksel koşullar arttırmaktadır. Eğitim mekânlarının fiziksel koşulları öğrenci ve öğrenme psikolojisi üzerinde oldukça etkilidir (Karasolak, 2009).

Hathaway (1987) yaptığı çalışmada, insanların şekillendirdiğini binaların zamanla insanları şekillendirdiğinden, okulların insanların hayatını şekillendiren yapılar olduğundan bahsetmektedir. Yine Eğitsel binaların birçok özelliğinin insanların eğitimine olumlu ya da olumsuz etkiler yaratacak gizil güçlerinin olduğunu savunmaktadır.

İyi düzenlenmiş bir eğitim mekânı bünyesinde barındıracağı bireylerin fizyolojik ve psikolojik ihtiyaçlarına cevap vermelidir. Ülkemizde mevcut okul binalarını incelediğimizde binaların öğrenci, öğretmen ve idarecilerin ihtiyaçlarının büyük bölümünü karşılayamadığını görmekteyiz. Öyle ki standartların üstünde mevcutlara göre oluşturulmuş sınıflar, fiziksel farklılıklar göz önünde bulundurulmadan düzenlenmiş lavabo ve tuvaletler bunlardan sadece birkaçıdır.

Zaman zaman haberlere konu olan eğitim mekânlarındaki kazaların fiziksel yetersizliklerden kaynaklandığı göz önünde bulundurulursa eğitim mekânlarında güvenli ortamların sağlanması noktasında eksiklikler olduğu anlaşılacaktır.

Okul binalarının fiziksel yeterliliği, eğitimin niteliği ve bireylerin güvenliği açısından bu kadar önemli olmasına rağmen literatürde konuyla ilgili yeterli sayıda araştırmaya rastlanmaması bu çalışmanın yapılmasını gerekli kılmaktadır. Araştırma sonuçlarının mevcut okul binalarının fiziksel koşullarının iyileştirilmesinde ve yeni yapılacak okul binalarının ihtiyaçlara cevap verecek şekilde düzenlenmesinde önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

1.4. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. 2012-2013 eğitim - öğretim yılı ile,
2. Hatay ilinde bulunan ilkokul ve ortaokullarla,
3. Hatay ilindeki ilk ve orta okullarda görev yapan 418 öğretmen ile,
4. Okul binaları hakkında elde edilen bilgiler, kullanılan veri toplama araçlarındaki sorulara verilen cevaplarla sınırlıdır.

1.5. Sayılılar

1. Öğretmenler okul binası değerlendirme anket sorularını içtenlikle yanıtlamışlardır.
2. Araştırmada kullanılan ölçme aracı hedeflenen özellikleri geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçmektedir.
3. Araştırmaya katılan örneklem grubu evreni iyi bir şekilde temsil etmektedir.

1.6. Tanımlar

Küpeşte: Merdiven ve balkonlarda korkulukların demir kirişi üzerine konan ağaç bölümdür.

Galeri: Bir yapının birçok bölümlerini aynı katta birbirine bağlayan içten veya dıştan yapılmış geniş geçitlerdir.

Akustik: Sesin titreşim sıklığı, süresi ve duyulma gücü bakımından taşıdığı nitelik, ses dağılımı, ses düzenlemesidir.

1.7. Kısaltmalar

MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
YTDB	Yatırımlar ve Tesisler Dairesi Başkanlığı
ppm	Parts Per Million (Milyonda bir parçacık)
CO₂	Karbondiyoksit

İKİNCİ BÖLÜM

ALAN YAZIN İNCELEMESİ VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Alan Yazın İncelenmesi

2.1.1. Eğitim Nedir?

Eğitimin toplumların geleceğini şekillendirmedeki etkisi kabul edilmiş bir gerçekliktir. Günümüzde birçok topluluk bu gerçeği göz ardı etmemiş ve bireylerinin eğitimi için seferber olmuşlardır. Bunu iyi bir şekilde organize eden toplumlar yaptıkları bu yatırımların meyvelerini almışlardır ve almaya da devam edeceklerdir. Eğitime gerekli önemi vermeyen toplumlar ise bunun eksikliğini her geçen gün biraz daha hissedecektir. Bu nedenle, bireyler içinde bulunduğu topluma karşı sorumluluklarını yerine getirebilmesi için, toplumun refahına katkı sağlayabilmesi için ve toplumsal refahı tesis edebilmesi için mutlaka bir eğitim süzgecinden geçirilmelidir (Can, 2003).

Eğitimin bu güne kadar yapılmış birçok tanımı mevcuttur. Ertürk'e (1998) göre eğitim; bireyin kendi yaşantısı yolu ile ve kasıtlı olarak davranışlarında meydana getirdiği istendik değişim sürecidir. Fidan (1986) eğitimi, insanların amaçlanan davranışları kazanması için gerekli olan süreç olarak tanımlar. Titiz (2000) ise eğitimi farklı durumlarda ihtiyaç duyulan bilgi ve beceriyi kişisel çaba ile kazanabilme ve bu kazanımları yaşamın özel durumlara uygulayabilme olarak tanımlamıştır.

Yapılan eğitim tanımlarına baktığımızda eğitimin anlam ve işlevlerinde görüş ayrılıkları göze çarpabilir fakat çağdaş eğitimin, bireylerin zihinsel, bedensel, duyuşsal ve toplumsal kapasitelerini kendilerine uygun şekilde geliştirmesi noktasında görüş birliği vardır (Can, 2003).

2.1.2. Eğitimin amaçları

Eğitimin amacı, öğrencilerin bilgi birikimlerini, deneyimlerini arttırmak, yaratıcı düşünme becerilerini geliştirmek ve ahlaki olarak iyi yetişmiş bir birey olmalarını sağlamaktır. Eğitimin bir diğer amacı ise eğitilen bireyin elde ettiği kazanımları günlük hayatta karşılaştığı durumlara uyarlayabilmesini ve toplum içerisinde sorumluluklar alarak aktif bir birey olmasını sağlamaktır (Orton, 1994).

Başaran (1996) eğitimin bireyleri beş yeterlilik alanında donanımlı hale getirmeyi amaçladığını belirtmiştir. Eğitimin amaçladığı bu beş yeterlilik alanı şu şekildedir:

Eğitim,

- ✓ Bireyin duygu, düşüncelerini etkili bir şekilde ifade edebilmesi için ona *iletişim yeterliği* kazandırmalıdır.
- ✓ Bireyin, toplumsallaşabilmesi, çevresindeki insanlarla olumlu ilişkiler kurabilmesi ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere başkalarıyla birlikte hareket edebilmesi için ona *işbirliği yeterliği* kazandırmalıdır.
- ✓ Bireyin günlük hayatta karşılaştığı sorunların çözümünde gerekli olan bilgi ve becerilere ulaşabilmesi için ona *öğrenme ve araştırma yeterliği* kazandırmalıdır.
- ✓ Bireyin hem kendi sağlığı hem de toplumun sağlığını tehlikeye atmamasını sağlayacak donanıma sahip olması için ona *sağlıklı yaşama yeterliği* kazandırmalıdır.
- ✓ Bireyin, toplum içersinde pasif bir tüketici değil de aktif bir üretici olmasını sağlayacak bir mesleği başarıyla icra edebilmesi ve hem kendi kazandığını hem topluma kazandırdıklarını gereksiz yere tüketmemesi için ona *üretim ve tutumluluk yeterliği* kazandırmalıdır.

Varış'a (1998) göre ise eğitimin amacı; insanların gelişen ve değişen dünya karşısında öğrenme aracılığıyla gelişmeyi ve değişmeyi kolaylaştırmaktır. Bu değişimin gerçekleşmesi ve bireylerin çağa ayak uydurabilmesi için yaratıcılıklarının geliştirilmesi önemlidir. Eğitimin önemli toplumsal sorumluluklarından biride bireylerde ülke sorunlarını algılama bu sorunları değerlendirme ve bu sorunlarla başa çıkma potansiyellerini geliştirmektir (Saban, 2002).

Birçok araştırmacının eğitimin amaçlarıyla ilgili görüşlerine bakıldığında genel yargının, bireylerin öğrendiği bilgi ve becerileri özümseyip günlük hayatlarında etkili bir şekilde uygulayabilmelerini sağlamak olduğunu görürüz. Bu amaçların verimli bir şekilde gerçekleşmesi için uygun eğitim-öğretim koşullarının sağlanması gerekmektedir. Öğrenmede insanın sosyal, ekonomik, psikolojik, biyolojik durumu etkili olduğu gibi öğrenmenin gerçekleştiği mekânda etkilidir.

Eğitim-öğretimin genellikle yapıldığı mekân okullardır. Nitelikli bir eğitim için okul binasının yapısı, özellikleri oldukça önemlidir.

2.1.3. Eğitim mekânı olarak okul binası

Her ülke vatandaşlarının toplumsal ve beşeri ihtiyaçlarını karşılamak için bazı kurumlar oluşturur. Bu kurumların en önemlilerinden bir tanesi de okullardır (Reboul, 1991). Okullar toplumun eğitim faaliyetini yürütme gibi oldukça ağır, bir o kadar da önemli bir sorumluluk üstlenmiştir. Üstlendiği bu sorumluluk okul binalarının hitap ettiği bireylerin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlenmesini zorunlu kılmıştır.

Okul çocukların günlük hayatlarının büyük bir bölümünü geçirdiği yerlerdir. Bu nedenle okul ev ve aileden sonra çocuk psikolojisini en çok etkileyen mekândır.

Okul, öğrencilerin birbirileri ve öğretmenleri ile karşılıklı iletişim kurmasına, tartışmalarına, bilgi ve becerilerini paylaşmalarına imkân tanıyan bir ortam yaratmalıdır. Okulun fiziki koşulları, öğrenci psikolojisine uygun, öğrenmelerine katkı sağlayacak, onların motivasyonlarını arttıracak, okula karşı olumlu tutum geliştirmelerini sağlayacak şekilde düzenlenmelidir (Karasolak, 2009).

Eğitimden beklenen verimin alınabilmesi için yapılan araştırmalar, okul ortamının öğrenci başarısı üzerinde oldukça etkili olduğunu ve istenen davranışların öğrencilere kazandırılması noktasında belirleyici bir rolü olduğunu ortaya koymuştur (Fraser, 1994).

Okul binasının koşulları, çocukların öğrenmeleri, sosyalleşmeleri ve birçok yönden gelişmeleri üzerinde bu kadar etkili olması okulların belirli bir standarda sahip olmasını gerektirmektedir.

2.1.4. Okul Standartları

Ülkemizde Milli Eğitim bakanlığı tarafından yaptırılacak okulların yapımı ile ilgili Millî Eğitim Bakanlığı Yatırımlar ve Tesisler Dairesi Başkanlığı (YTDB) görevlendirilmiştir. Bakanlık dışında, valiliklerin ve hayırseverlerin yaptırmak istedikleri okul projelerinin mevzuata uygun, güvenli, ergonomik ve nitelikli bir eğitim ortamı sağlayacak şekilde oluşturulması için 2010 yılında “Eğitim Yapıları

Mimari Proje Hazırlanması Genel İlkeleri” yayınlanmıştır. Bu ilkelere göre bina ve bölümlerine ilişkin standartlar alt başlıklar halinde aşağıda açıklanmıştır.

2.1.4.1. Bina ve Girişlere Ait Standartlar

Eğitim Yapıları Mimari Proje Hazırlanması Genel İlkeleri standartları incelendiğinde okul binalarının yüksekliğinin maksimum bodrum + zemin + 3 kat olması, katların yüksekliğinin ise bodrum katında 3.80 m, zemin ve normal katlarda 3.30 m olması gerekmektedir (MEB, 2010).

Bu standartlar doğrultusunda Ana girişler ve yangın merdiveni çıkışlarına ek olarak, acil durumlarda kullanılmak üzere arka veya yan bahçeye tali çıkış kapılarının düzenlenmesi gerekmektedir. Bina okul öncesi öğrencileri ile ortak kullanılıyorsa okul öncesi öğrencilerine ait ayrı bir giriş yapılması ve bu girişte vestiyerli bir hol oluşturulmalıdır. Giriş holünde Atatürk’e saygı köşesi, danışma bankosu ve sergi holü düzenlenmelidir. Ayrıca kolay ulaşılabilir bir yerde fiziksel engelli asansörü yapılmalıdır (MEB, 2010).

2.1.4.2. İdari Mekânlar, Derslik ve Laboratuarlara Ait Standartlar

İdari mekânlar düzenlenirken Müdür odası ve öğretmenler odası tercihen birinci katta, tören alanına hâkim bir yerde, müdür yardımcısı odaları ise denetim açısından farklı katlarda düzenlenmelidir (MEB, 2010).

Derslikler düzenlenirken ilköğretim okulu ve ortaöğretim okulu dersliklerinin 2.60 m aralıklarla düzenlenen üç açıklıktan oluşturulmalı, derslik genişliği 7.00 m yapılmalıdır. Dersliklerin düzenlenmesinde ise öğrencilerin soldan ışık alacağı şekilde düzenlemeler yapılmalı, iki derslik arasındaki duvar kalınlığı minimum 20 cm olmalıdır. Müzik dersliklerinin tavan ve duvarlarında ses yalıtımı, Resim atölyeleri ve işliklerde lavabolu tezgâh, laboratuarlarda ise havalandırma bacası yapılmalıdır (MEB, 2010).

2.1.4.3. Merdivenler– Rampalar – Küpeşterler ve Galerilere Ait Standartlar

Bina içersinde kolay algılanabilir konumda en az iki merdiven planlanmalıdır. Merdiven kol genişliği en az 2.00 m olmalı kova genişliği ise 20 cm' den geniş

olmamalıdır. Ergonomik olması açısından merdiven rıht yüksekliği en fazla 17 cm basamak genişliği en az 29 cm olacak şekilde düzenlenmelidir. Merdivenlerdeki korkuluklar kaymayı, düşmeyi ve tırmanmayı engelleyecek şekilde düzenlenmelidir. Engelli bireyler için yapılacak rampalarının eğimleri en çok % 6, genişliği ise en az 152,5 cm olmalıdır (MEB, 2010).

2.1.4.4. Koridorlar ve Kapalı Teneffüs Hollerine Ait Standartlar

Okul binalarında koridorlar düzenlenirken koridorlardaki derslikler göz önünde bulundurulmalıdır. Koridorun sadece bir tarafında derslik var ise koridor genişliği en az 2.50 m, iki tarafında derslik var ise koridor genişliği en az 3.00 m olmalı, koridor uçları mekânlarla veya yangın merdiveni ile kapatılmamalıdır (MEB, 2010).

Kapalı teneffüs mekânı olarak düzenlenebilecek yerler, boşluklardan aydınlatılmalı ve havalandırılmalıdır. Ayrıca; gerektiğinde dersliklerin koridora bakan duvarlarında bant pencere yapılmalı ve koridorların gün ışığı ile aydınlatılması sağlanmalıdır (MEB, 2010).

2.1.4.5. Islak Hacimlere Ait Standartlar

Islak Hacimler düzenlenirken tesisat kolaylığı açısından katlar boyunca aynı düşey akslar arasında planlanmalıdır. Öğrenci sayılarına göre katlarda WC grupları oluşturulmalıdır. WC'ler kız-erkek öğrenci ve öğretmenler için ayrı ayrı düzenlenmelidir (MEB, 2010).

İlköğretim okullarında lavaboların yüksekliği ayarlanırken öğrencilerin yaş grupları dikkate alınmalıdır. Okul öncesi öğrencileri için düzenlenen WC kabin kapıları dışa açılmalıdır. Her 25 kız öğrenci için 1 adet WC, her 30 erkek öğrenci için 1 adet WC ve her 20 erkek öğrenci için 1 adet pisuar, her 40 öğrenciye 1 lavabo oluşturulmalıdır. Zemin katta fiziksel engelliler için 1 adet WC düzenlenmelidir. Fiziksel engelliler dışındaki WC gruplarında 1 adet klozetli kabin düzenlenmeli, diğer kabinlerde alaturka helâ taşı konulmalıdır (MEB, 2010).

2.1.5. Okulların Fiziki Koşullarının Eğitim Öğretim Üzerinde Etkileri

Eğitim mekânlarının fiziksel özelliklerinin Öğrencilerin davranışlarını etkilediği hususu bugün bilimsel bir gerçek olarak kabul edilmektedir. Bu sadece eğitim mekânı değil aslında içinde yaşadığımız çevrenin bütün fiziksel özellikleri üzerimizde olumlu ya da olumsuz etkiye sahiptir. Öğrencilerin eğitim öğretim etkinliklerini gerçekleştirdikleri mekânlar olan okulların olumlu fiziksel özellikleri onların eğitimine katkı sağlarken olumsuz fiziksel özellikler öğrencilerin performanslarını kötü etkileyecektir. Çünkü eğitim öğretim faaliyetleri boşlukta meydana gelmez. Bunun için öğrencilerin içinde bulunduğu fiziki, sosyal ve psikolojik bir çevrenin varlığı zorunludur. Eğitimciler göre öğrenme ancak fiziksel, sosyal ve psikolojik yönlerden uygun hale getirilmiş bir çevrede oluşabilir. Etkili eğitim için bu çevrenin öğrenme öğretme faaliyetlerinin gereklerini yerine getirebilecek bir biçimde düzenlenmesi gereklidir. Bu da çevreyle öğrenciler arasındaki etkileşim boyutlarının eğitim hedefleri doğrultusunda organize edilmesini gerekli kılmaktadır (Küçüköğlü ve Özerbaş, 2004).

Öğrenme ortamlarının öğrenme üzerindeki etkisi konusunda birçok araştırma yapılmış ve bu araştırmaların sonucunda elde edilen bulgular eğitim öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde öğrenme ortamlarının fiziki özelliklerinin dikkate alınması gerektiğini ortaya koymuştur. Cheng (1994), Hong Kong da altıncı sınıfa giden 21.622 öğrenci üzerinde yapmış olduğu çalışmasında sınıfın fiziksel özellikleri ile öğrenci performansı arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Araştırma sonucunda Elde ettiği bulgulara göre, fiziksel çevrenin kalitesinin algılanması ile öğrenci performansı arasında anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır.

Bu görüşlerin yanı sıra eğitim mekânlarındaki iç hava kalitesinin de öğrenme düzeyi üzerinde etkili olduğunu öne süren araştırmalar yapılmıştır. Bu araştırmalarda sınıf içi değişkenler olarak belirtilen sıcaklık, nem ve karbondioksit miktarının öğrenme üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Bunun yanında okullardaki gürültü, manyetik alan ve renk seçimi gibi fiziki ortam öğelerinin öğrenciler üzerindeki etkisini araştıran araştırmalar göze çarpmaktadır (Tuncer, Balcı ve Özeren, 2010).

2.1.5.1.Eğitim Öğretimi Etkileyen Fiziki Ortam Öğeleri

Eğitim ortamı, eğitim faaliyetlerinin yapıldığı alan, personel, araç-gereç, tesis ve organizasyon gibi öğelerin eğitsel iletişim ve etkileşim için bir araya geldikleri çevredir.

Öğrencilerin eğitim öğretim faaliyetleri sırasındaki performanslarını doğrudan etkileyecek fiziki ortamı, sınıfın boyutu, ışığın giriş yönü, aydınlatma durumu, sıcaklık- soğukluk durumu, nem, hava kalitesi, gürültü durumu, sınıfın boyası ve görünümü gibi faktörler olarak sıralayabiliriz (Önder, Gül ve Ergüldürenler, 2012).

2.1.5.1.1. Boyut ve Hacim:

Eğitim ortamı; birçok öğrencinin zamanlarının büyük bir bölümünü bir arada geçirdikleri ve öğrenme Etkinliklerinin yapıldığı ortam olarak düşünüldüğünde, bu ortamda yapılan eğitimin kaliteli olabilmesi için boyutlarının belirli standartlarda olması gerekmektedir (Önder vd., 2012).

İdeal bir sınıfta yükseklik gün ışığı durumuna göre ayarlanmalı, ancak en az 3.00 m olmalıdır. Tavan yüksekliği 3.00m ve üzeri olan dersliklerde anaokulu ve ana sınıfında bir öğrenci için ayrılan kullanım alanı 1,5 m²'den, ilkokul, ortaokul, lise dersliklerinde ise 1,2 m²'den az olamaz. Tavan yüksekliğinin 3.00 m' den az olması durumunda derslikler, ilkokul, ortaokul ve liselerde öğrenci başına 3,5 m³, anaokulları ve anasınıflarında ise öğrenci başına 4,5 m³ hacim düşecek şekilde düzenlenmelidir. Dersliklerdeki toplam pencere alanı, o bölümün taban alanının % 10'undan az olmamalıdır (MEB, 2012).

2.1.5.1.2. Aydınlatma

Okullarda eğitim öğretim faaliyetlerini etkileyen fiziksel değişkenlerden bir diğeri de ışıktır. Çünkü ışığın insan psikolojisi üzerinde güçlü etkileri vardır. Öğrenme ortamlarında eğitim etkinliklerinin rahat bir şekilde gerçekleşmesi için, ışık yeterli olmalıdır. Olması gereken düzeyden az veya fazla aydınlatma ilginin dağılmasına neden olur. Sınıfların aydınlatılmasında mümkün olduğunca gün ışığından faydalanılarak yapılmalıdır. Ancak yapay olarak aydınlatmak gerektiğinde

sınıflar, floresan tip ampullerle gün ışığına yakın bir düzeyde aydınlatılmalıdır (Önder vd., 2012)

Aydınlatmanın eğitim öğretim faaliyetlerindeki etkisi üzerine birçok araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalardan bazılarını bakacak olursak: Ott, Nations ve Mayron(1974) birlikte yaptıkları çalışmalarında iki farklı ışık kaynağının öğrenciler üzerindeki etkisini karşılaştırmışlardır. Bir sınıfta geleneksel soğuk-beyaz ışık kullanılmış, diğer sınıfta ise tam-spektrumlu floresan ışıkla aydınlatma yapılmıştır. Araştırma sonucunda; tam-spektrumlu floresan ışıkla aydınlatılan sınıftaki öğrencilerin davranışlarında olumlu gelişmeler olduğunu gözlenmiştir (Akt.Hathaway, 1987). Maas, Jayson ve Kleiber(1974), çalışmalarında Cornell Üniversitesi öğrencileri üzerinde tam-spektrum (güneş ışığını taklit eden floresan ışığı) ile soğuk-beyaz olan ışığın etkisini karşılaştırmışlardır. Sonuçlara incelendiğinde; tam-spektrum ışığında çalışan öğrencilerde, özellikle görmede net algılamının geliştiği tespit edilmiş ve soğuk-beyaz ışıkta çalışanlarda ise tam-spektrum ışığında çalışanlara göre uyumsuzluk belirtilerinin daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır (Akt. Hathaway, 1987).

Zamkova ve Krivitskaya(1966) yaptıkları çalışmada mor ötesi ışığın öğrenciler üzerindeki etkilerini araştırmıştır. Bir sınıf normal floresan ışıkla aydınlatılırken diğer sınıf ise mor ötesi ışıklı bir sistemle aydınlatılmıştır. Araştırma sonucunda floresan ışıklı sınıfta bırakılan grupla karşılaştırıldığında mor ötesi ışığa maruz bırakılan öğrencilerde çalışma düzeyinde artış, yorgunluğa karşı direnç göstermede artış, akademik performansta ve net görme dengesinde gelişme, fizyolojik açıdan gelişmeler olduğu tespit edilmiştir (Akt. Hathaway, 1987).

Hathaway yaptığı literatür taramasına yönelik “Işık, Renk ve Havanın Kalitesi: Sınıf Ortamının Önemli Öğeleri mi?” adlı çalışmasında tam-spektrum aydınlatma ile sıradan beyaz ışıklandırma ile kıyaslandığında tam-spektrum aydınlatmanın öğrencileri daha pozitif ruh durumuna yönelttiğini keşfetmiştir (Hathaway, 1987).

Yukarıda belirtilen araştırmalar gösteriyor ki ışığın öğrenciler üzerinde azımsanmayacak ölçüde etkileri vardır. Bu nedenle optik çevreyi öğrenmeye uygun hale getirmek çok önemlidir. Aydınlatmada ölçü birimi olarak lüks kullanılmaktadır. Sınıflarda öğrencilerin eğitim öğretim faaliyetlerini rahat bir şekilde

gerçekleştirebilmeleri için ideal aydınlatma 300 lüks olmalıdır (Önder vd., 2012). Öğrenme ortamları düzenlenirken bu standartlar göz önünde bulundurulmaz ise nitelikli bir öğrenme ortamından bahsetmemiz mümkün olmayacaktır.

2.1.5.1.3. Isı ve nem

Eğitim öğretim faaliyetlerinde öğrenci ve öğretmenlerin performanslarını etkileyen faktörler arasında ısı ve nem önemli bir yere sahiptir. Isı ve nemin normal düzeyin altında veya üstünde olması ortamda bulunan bireyleri olumsuz yönde etkiler. Ortama uygun giyinmiş bireylerin ihtiyaç duyduğu oda sıcaklığı yirmi santigrat derece civarında olduğu söylenebilir (Başar, 1998). Öğrenme ortamlarında ısının fazla yükselmesi bireylerde uyuşukluğa ve uykuya, düşmesi ise bireylerin dikkatinin dağılmasına neden olabilmektedir (Arı ve Saban,1999).

Ünal ve Ada, (2000) yaptıkları çalışmada ideal sınıf sıcaklığının 19 santigrat derece ile 21,5 santigrat derece aralığında olması gerektiğini belirtmişlerdir, aksi halde öğrenme faaliyetlerinden istenen verimin alınamayacağını vurgulamışlardır. Küçüköğlü ve Özerbaş (2004) araştırmalarında sınıf ortamları için öğrenci ve öğretmen sağlığı açısından ortam neminin %30 ile %50 arasında olması gerektiğinden bahsetmiştir. İlhan ve Aygün'e (2005) göre ise bu oran %30 ile %70 arasında olmalısı gerekmektedir. Sınıfların uygun ısı ve nem düzeyine sahip olması öğrencilerin konsantrasyonlarının azalmasını engelleme ve zihinsel tembellikleri ortadan kaldırma noktasında atılacak önemli bir adım olacaktır (Ünal ve Ada, 2000). Öğrenme ortamlarının ısı seviyesi düzenlenirken hem ekonomik hem de ergonomik yöntemler kullanılmalıdır. Mekânlarda ısıtma ve soğutma işlemleri yapılırken soğuk veya sıcak havanın yüksek hızda direk olarak öğrencilere çarpmamasına dikkat edilmelidir

2.1.5.1.4. Havalandırma

Bir mekânın havalandırılması, kirlenen iç havanın tazelenmesi ve insanlar için yeterli oksijen ve Karbondioksit (CO_2) sahip temiz dış havanın sağlanmasıdır. Mekânın temiz havaya sahip olabilmesi için ortamda bulunan malzemeler ve insanlardan kaynaklanan kirleticilerin kontrol edilmesi gerekmektedir. Radon gazı, formaldehite, partikül madde, CO_2 , kokular ve azot oksitler temel iç ortam

kirleticilerdir. Belirttiğimiz her kirletici için ortama göre bulunması gereken belirli bir oran sınırı belirlenmiştir. Ancak, ortamdaki kirleticilerden hepsinin miktarının ve yoğunluğunun kontrol edilmesi imkânsızdır. Bu nedenle ortamda bulunan CO₂'nin bütün diğer kirleticileri yaklaşık olarak temsil ettiği kabul edilmektedir ve CO₂ gazının ortamda bulunma miktarına göre havalandırma işlemi yapılmaktadır (Bas, 2004).

Ortam havasının kirliliğinde temsilci olarak kabul ettiğimiz CO₂ gazı zehirli bir gaz değildir ancak insanların oksijensizlikten boğulmasına neden olabilir. CO₂ gazının ortamdaki yoğunluk değeri 35000 ppm seviyesini geçtiğinde, merkezi nefes sinir alıcıları harekete geçer ve nefes alma yetersizliğine neden olur(Ashrae, 1989). Havalandırma miktarı, ortamda bulunan insan sayısına ve ortam alanının büyüklüğüne bağlı olarak değişmektedir. İnsanlar nefes alıp verme işlemi sırasında ortamda bulunan oksijeni alır ve ortama CO₂ verirler. Sınıfta herhangi bir fiziksel aktivitede bulunmayarak oturan bir öğrenci bile ortama saatte 15 litre CO₂ gazı salınımı yapar (Schramek, 1999). Bu sebeple eğitim ortamlarında havalandırma yeteri kadar yapılmazsa sınıftaki öğrenci sayısına bağlı olarak CO₂ derişimi artar. Bu da eğitim öğretim faaliyetlerini olumsuz etkiler. Ortamda bulunması gereken CO₂ gazının miktarı ile ilgili kesin bir değer olmamakla beraber 1000 ppm en çok kabul edilen sınır değeridir (Bas, 2004). Ortamdaki CO₂ gazı miktarı 1000 ppm seviyesinin altında ise ortamdaki hava, kabul edilebilir temiz iç hava kalitesindedir. Eğer ortamdaki CO₂ miktarı 1000 ppm seviyesinin üzerine çıkar ise bireylerde uyku isteği, baş ağrısı ve konsantrasyon bozukluğu görülebilir. Okullarda sınıf ortamı için ortalama CO₂ gazı yoğunluğunun 600-1000 ppm arasında olması idealdir. Sınıflardaki iç havanın kabul edilebilir kalitede olması için teneffüslerde sınıflar yeterince havalandırılmalı ve ortamdaki CO₂ yoğunluğunun azalması sağlanmalıdır (Önder vd., 2012).

2.1.5.1.5. Akustik ve Gürültü

İstenmeyen ses veya ses kirliliği olarak adlandırılan gürültü, rahatsız edici, dikkati dağıtıcı, fiziksel ve ruhsal sağlığı bozucu etkiye sahip bir değişkendir. Eğitim öğretim faaliyeti gibi önemli etkinliklerin gerçekleştirildiği yerlerin gürültüden arındırılmış olması oldukça önemlidir. Bu sebeple okul binalarının yapımında göz önünde bulundurulması gereken en önemli kriterlerden birisi de okul yapılacak yerin

çevresel gürültü faktörleri olan kara yolu trafiği, demir yolu trafiği, şantiye alanları, atölye, imalathane, işyerleri ve eğlence yerlerinden uzak olmasıdır.

Gürültü sınıfın dışından olabileceği gibi sınıf içi faktörlerden de kaynaklanabilir. Sınıf akustiğinde rol oynayan en önemli faktör yankılanmadır. Sesin kaynaktan çıktıktan sonra adım adım sönerek kaybolması yankılanma olarak tanımlanır (Yalçinkaya, 2002). Sesin yankılanma süresinin uzun olduğu durumlarda sesler birbirine karışarak anlaşılabilir bir hal alırken, yankılanma süresi kısa olduğu durumlarda ise sesler kuru ve donuk bir hal almaktadır. Bahsedilen iki durumda da hoş gitmeyen, rahatsız edici sesler, yani gürültü oluşmaktadır.

Ensari (2009) yaptığı çalışmada gürültünün bireyler üzerindeki etkilerini şu şekildedir:

- ✓ İnsanlar gürültüden hoşlanmazlar rahatsız olurlar,
- ✓ Gürültü işitme kayıplarına neden olur, iç kulakta fizyolojik hasarlar oluşturur,
- ✓ Çalışma ve eğitim verimliliği üzerinde olumsuz etki yapar,
- ✓ Psikomotor bozulmalar (uyku düzensizliği, bilinç dışı yan etkiler) meydana getirir,
- ✓ Psikolojik sorunlar (can sıkıntısı, dalgınlık) ortaya çıkarır

Eğitim ortamlarında eğitim faaliyetleri yürütülürken öğretmen ve öğrenciler arasındaki iletişim süreci genellikle sesli mesajlarla yürütülmektedir. Ortamdaki gürültü düzeyinin yüksek olması iletişim sürecini dolayısıyla eğitim öğretim etkinliklerini olumsuz etkileyecektir. Bu sebeple eğitim ortamları için önerilen gürültü düzeyi 30db (desibel) olarak belirlenmiştir (Cengizhan, 2002).

2.1.5.1.6. Renklendirme

Okul binalarının tasarımında, iç ve dış mekân öğelerinin oluşturulmasında kullanılan renkler, çocukların ruhsal ve tensel açıdan sağlıklı eğitilebilmesi için oldukça önemli bir öğedir (Kıran, 2002).

2.1.5.1.6.1. Renk Grupları

Renkleri, farklı parametreleri kullanarak gruplara ayırabiliriz. İnsanlar üzerindeki bazı etkileri dikkate alındığında renkleri sıcak renkler ve soğuk renkler olmak üzere iki gruba ayırabiliriz (Çabuk, 2006).

2.1.5.1.6.1.1. Sıcak Renk Grubu

Sanatla uğraşan insanlar ve akademisyenler, insan psikolojisinde sıcaklık ve canlılık uyandıran renkleri “sıcak renkler” olarak adlandırmışlardır. Sıcak renk grubunu oluşturan renkler sarı, kırmızı ve turuncudur. Bu renkler insanda neşe, canlılık, hareket ve iştah telkin eder. Sıcak renklerin kırılma açıları diğer renklerden daha az olduğu için bu renklerin uygulandığı yüzeyler gözde yakınlık hissi uyandırır. Sıcak renk grubunda en etkili renk sarı renktir (Yılmaz, 1991).

2.1.5.1.6.1.2. Soğuk Renk Grubu

İnsan psikolojisinde durgunluk ya da serinlik etkisi yaratan renkler “soğuk renkler” olarak tanımlanmışlardır. Soğuk renk grubunu genelde mavi, mor ve yeşil renkler oluşturur. Soğuk renkler insana sükûnet ve rahatlık telkin eder, insana dinlendirici etkisi ile huzur verirler. Bu renklerin uygulandığı yüzeyler insanlar tarafından olduklarından daha uzak algılanırlar (Yılmaz, 1991).

2.1.5.1.6.2. Renklerin insan üzerindeki Etkileri

Renk, görsel bir olgudur fakat insanlara bilinç yolu ile ulaşırlar. Yani göz aracılığıyla hissedilen renk, algılara dönüşür. Bu aşamadan sonra rengin insan üzerindeki etkileri ortaya çıkar. Her rengin insan üzerinde farklı bir etkisi vardır (Yılmaz, 1991).

İnsanların renklere karşı gösterdiği tepkilerin hem duyuşal hem de fiziksel olduğu bilinmektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde renklerin insan üzerindeki etkilerini fizyolojik etkiler ve psikolojik etkiler olarak ayırmak mümkündür.

2.1.5.1.6.2.1. Fizyolojik Etkiler

Bu alanda yapılan araştırmalarda kırmızı rengin kalp ve nabız atış hızını arttırdığı, solunumu sıklaştırdığı, uyarılara daha hızlı tepki verilmesini sağladığı, mavi rengin ise tam tersi tepkilere neden olduğu görölmüştür (Ural, 1995).

Ayrıca kırmızı ışığa uzun süre maruz kalan insanlarda baş ağrısı olduğu gözlemlenmiştir. Araştırmacı Rabarhasor deneyleri sonucunda kırmızı rengin sinir sistemini tahrip ettiği ve tansiyonu arttırdığını görmüş, bunun aksine mavi rengin kalp atışı ve solunum hızını düşürdüğünü, tansiyonu normal düzeye getirdiğini saptamıştır (Aydıntan, 2001).

Aynı şekilde yeni doğan bebeklerdeki sarılık hastalığının tedavisi, yüksek yoğunluktaki mavi dalga boyları ile ışık banyosu uygulanarak yapılmaktadır (Yılmaz, 1991).

2.1.5.1.6.2.2. Psikolojik Etkiler

Renklerin insanlar üzerinde psikolojik bir takım etkiler bıraktığı birçok bilimsel çalışma ile ortaya konmuştur. Farklı renkler insanlar üzerinde farklı etkiler bırakır. Renklerin insanlar üzerindeki ortak psikolojik etkileri ve ifadelerini aşağıdaki şekilde özetleyebiliriz:

Kırmızı: Sıcak renkler grubunda yer alan kırmızı renk en etkili ve en çabuk algılanan güçlü bir renktir. Yoğun kullanımı insanda huzursuzluğa yol açar. Gücün simgesi olan bu renk şiddet duygusunu körükler. Yine kırmızı renk, dikkati arttırıcı, ilgi çekici, hareketlilik sağlayıcı, beyni çalıştırıcı, heyecan verici, sağlık, canlılık, zafer hissi, enerji, cömertlik, fedakârlık, ihsan, acıma, cesaret, güç, hayat dolu ve ısıtıcı etkiler taşır (Ulaş 2002).

Kırmızının tonları farklılařtıķça insan üzerindeki etkileri de farklılık göstermektedir. Örneğin kan kırmızısı hüznün etkisi verirken açık kırmızı sevgi duygusu verir. Kırmızı ve beyaz rengin birleşiminden elde edilen pembe ise mutluluk ve hareketi ifade eder. İnsanlar tarafından en beğenilen kırmızı tonu pembedir (Çabuk, 2006).

Sarı: Renklerin en parlak ve aydınlık olanıdır, ana renkler grubunda yer alır, sıcak renklerdendir. Neşe ve hareketlilik sağlar. Dışa dönük bir renk olan sarının zihin açıcı bir etkisi vardır ancak direkt olarak bakılması insana rahatsızlık verir. Yine sarının her tonunun insan psikolojisindeki etkileri de farklıdır. Canlı sarı, kişiyi aktif yaparken solgun sarı ise dinlendirir, gevşetir.

Mavi: Dinlendirici bir renk olan mavi insanlara temizlik, rahatlık ve sükûnet hissi verir. Ana renk grubundaki tek soğuk renk mavidir. Düşünme ve karar verme gibi eylemler için ideal bir renktir, yaratıcı fikirlerin oluşmasına yardımcı olur. Bu etkilerinden dolayı çalışma alanlarında mavi ve tonları daha sık kullanılır. Mavi, içinde özgürlüğü ve uyumu barındıran bir renktir. (Ulaş, 2002)

Mavinin değişik tonlarının insan psikolojisi üzerindeki etkilerinden bahsedilecek olursa koyu mavi renk çekici, ciddi bir etki yaratırken, soluk mavi insanda pasiflik ve tembellik hissi oluşturur.

Mor: Sıcak bir renk olan kırmızı ile soğuk bir renk olan mavinin karışımından meydana gelen bir renktir. Bu nedenle karışım oranına göre farklı etkiler bırakabilir. Geniş alanlarda kullanıldığı zaman korkutucu ve huzursuzluk veren, panik yaratan bir etkiye sahip olabilir. Kendisini oluşturan mavi ve kırmızının karışım oranlarına göre yorumlanırsa; kırmızının daha baskın olduğu mor renkte karamsarlığın yerini ciddiyet alır. Bu da insanda şiddet ve nefret hissinin sönmesi şeklinde yorumlanabilir (Yılmaz, 1991).

Turuncu: İki de sıcak renk olan kırmızı ile sarının belli oranlarda karıştırılmasıyla elde edilir. Bu sebeple insan psikolojisi üzerinde ısıtıcı bir etkiye sahiptir. Neşe verici, birlik olmaya yönlendirici bir renk olan turuncu çok kullanıldığı durumlarda huzursuz edici bir etkiye dönüşebilmektedir (Ulaş, 2002). Kırmızı rengin fazlaca olan canlı ve tahrik edici etkisini zayıflatırken Sarı renge ciddiyet kazandırarak, kuvvetli, sağlıklı, olgun ve samimi bir etki yaratır.

Yeşil: Sarı ile mavinin karışımından oluşmasına rağmen kendisini oluşturan renklerin etkilerini taşımayan ilginç bir renktir. Yeşil rengin insan psikolojisi üzerinde serinletici ve sakinleştirici bir etkisi vardır. Sükûneti, hayatı, büyümeyi doğayı ve bilgeliği çağırır. Dinlendirici bir özelliğe sahip olmasından dolayı yeşil renk, okul, fabrika ve hastanelerde sık kullanılmaktadır. Kendisini oluşturan

renklerin oranına göre soğuk veya sıcak etki yapar ancak açıklığı ya da koyuluğu yeşilin kendine has özelliklerini etkilemez. Nitekim doğada yeşilin binlerce tonu olmasına rağmen, her tonu insanda dinlendirici bir etki bırakmaktadır (Çabuk, 2006).

Beyaz: güneş ışınlarının tümünün birleşmesiyle oluşan beyaz renk geniş yüzeylerde kullanıldığında insanda serinlik ve soğukluk duygusu oluşturur. Bu yüzden soğuk renkler grubundan olduğu kabul edilir. Dürüstlüğün ve barışın simgesi olan beyaz, İnsanda huzur, güven, ferahlık, soğukkanlılık, samimiyet ve aydınlık hisleri uyandırır.

2.1.5.1.6.3. Eğitim Mekânlarında Renkler

Mavi ve yeşil dinlendirici olması, gözü yormaması, yaratıcılık, düşünme ve karar vermede etkili olması nedeniyle çalışma ortamları bakımından en uygun renklerdir. Beyaz, şampanya rengi ve pastel renklerde ışığı yansıtması ve gözü yormamalarından dolayı ergonomik renklerdir (Akgül ve Yıldırım, 1995).

Renklerin insan psikolojisindeki etkileri göz önünde bulundurularak seçildiği mekânlarda bireyler daha sağlıklı ve mutludur. Rengin yönlendirici bir etkisi vardır ve yapının karakterine göre değişmektedir. Renk seçiminin önemine bir örnek verecek olursak, bir okulda ısıtma aygıtları yeterince sıcaktır ancak mekânın renklerinin mavi-gri olarak seçilmesi nedeniyle sınıflar soğuk olarak algılanmıştır. Seçilen renkler sınıflardaki psikolojik sıcaklık ihtiyacını karşılamamıştır (Kıran, 2002).

Dersliklerde renk seçimi yaparken dikkat dağıtıcı renklerden kaçınılmalı, bu alanlarda yeşil, mavi, gri, turkuaz gibi açık ve ışık yansıtıcı renkler tercih edilmelidir. Kantin ve dinlenme yerlerinin renk seçiminde ise yeşil, turuncu ve kahverenginin tonlarının yanı sıra vurgulayıcı renk olarak açık mavi renk tercih edilmelidir. Giriş, merdiven ve koridorlarda neşe verici etkisi olan parlak renkler, spor salonları ve büyük yemekhanelerde ise mavi ve yeşil gibi hareket sağlayıcı açık renklerin kullanılması daha uygundur. Tavanlarda ışığı yansıtıcı özelliğe sahip açık renkler tercih edilmeli, duvar, zemin gibi büyük yüzeylerde nötr renkler, kapı, perde gibi küçük yüzeylerde ise kuvvetli ve doymuş renkler tercih edilmelidir (Terzioğlu, 2005).

2.2. İlgili Araştırmalar

2.2.1. Okul Binasının Fiziksel özellikleriyle İlgili Yurt İçinde Yapılan Araştırmalar

Akar ve Sadık (2003) yaptıkları çalışmada 1998 yılı öncesinde eğitim-öğretime başlanan ilköğretim binaları ile 2000 yılı ve sonrasında eğitim-öğretime başlanan ilköğretim binalarının eğitsel, idari, servis alanları ve estetik özelliklerinin fiziksel koşulları arasında farklılık olup olmadığını belirlemeye çalışmışlardır. Araştırma sonunda, 2000 yılı ve sonrası yıllarda eğitim-öğretime başlanan ilköğretim okulu binalarının eğitsel alanlar, idari alanlar, servis alanları, renklendirme, iklimlendirme, ışıklandırma, sıra ve sandalyelerin uygunluğu, sınıfların düzen ve temizliği, okul binalarının giriş ve çıkış kapıları gibi değişkenler açısından, 1998 yılı ve öncesinde eğitim-öğretime başlanan ilköğretim binalarından daha olumlu fiziksel özelliklere sahip oldukları ortaya konulmuştur.

Aşıcı (1993), “İlköğretim Uygulamasına Geçen Okullarda Ortaya Çıkan Problemler” adlı çalışmasında okul binalarının ve fiziki birimlerinin sekiz yıllık ilköğretime elverişli olmadığını, okul binalarındaki fiziki eksikler giderildikten sonra sekiz yıllık ilköğretime geçilmesinin doğru olacağını vurgulamıştır. Eğitim ortamlarındaki, araç-gereç ve donanım yetersizliğinin, belirlenen eğitim hedeflerini gerçekleştirmede engel teşkil edeceğini belirtmiştir. İlköğretimde öğretim mekânı olarak sadece dersliklerin düşünülmemesi, dersliklerin yanında işlikler, laboratuvar, uygulama bahçesi, kütüphane gibi birimlerin beraber düşünülmesi gerektiğini belirtmiştir. İlkokul veya ortaokul olarak düzenlenen okul binalarının fiziki yeterliliklerine bakılmaksızın dönüştürme yoluyla ilköğretim okulu yapıldığını, bunun da eğitim-öğretim faaliyetinin kalitesini düşürdüğünü vurgulamıştır.

Gömlüksiz ve Temel (1993) tarafından yapılan çalışmada Adana İli Seyhan ilçesinde bulunan liselerin eğitsel alanların standartlara uygunluğu araştırılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda özel liselerin genel olarak eğitsel alanlar açısından standartlar yönüne uygun olduğu ancak devlet liselerinin bu standartların altında kaldığı belirlenmiştir.

Bıldır (1995) “İlköğretim Okullarının Amaçlarına Ulaşma Derecesi-Çanakkale İli Örneği” adlı çalışmasında ilköğretim okullarındaki eksik ve

yetersizlikleri belirlemiştir. Araştırma sonuçlarına bakıldığında; ilköğretim okullarında araç-gereç ve altyapı eksikliği sorunu önemli boyutlarda olduğu görülmüştür. Derslik yetersizlikleri, laboratuvar, işlik, atölye, uygulama bahçesi ve spor salonu gibi birimlerin olmayışı ya da yetersiz kalması eğitim öğretimi olumsuz etkilemektedir. Araç-gereç ve gerekli malzemelerin yetersiz olmasından dolayı yaşayarak öğrenme ortamı oluşturulamadığı ve bu sebeple öğrencilerin edindiği bilgilerin ezbere dayandığı belirlenmiştir.

Acar (2000), “Mimarinin Biçimlenmesinde Kültürel Etkenler (Türkiye Ölçeğinde Kültürel Değişimlerin Eğitim Binalarına Yansıması)” adlı çalışmasında Kültür kavramıyla mimari arasındaki ilişkiyi incelemiş, kültürel alandaki değişimlerin eğitim binalarına yansımasını ortaya koymaya çalışmıştır. Çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır: İnsanlar ve Binalar arasında karşılıklı bir etkileşim söz konusudur. Eğitim yapılarını tasarlayacak mimarların kültürün değişmesini ve farklılaşmasını göz ardı etmemeli ve insanları doğru şekillendirecek binalar tasarlamaları gerekmektedir. İlköğretim binaları insanları şekillendirecek eğitim yapılarının en önemlilerindedir. Eğitim yapılarının kullanıcıların ihtiyaçlarına cevap verebilmesi için, bu değişim ve gelişimlerin tasarımcılar tarafından iyi takip edilmesi gerekmektedir.

Gök (2000), “İlköğretimde Okul Binalarının Kullanım Durumu-Zaman ve Ergonomik Açından Elazığ Örneği” adlı çalışmasında ilköğretimdeki ilköğretim okullarının zaman ve ergonomik açıdan kullanım durumunu araştırmıştır. Çalışmada 1998-1999 öğretim yılında Elazığ İli merkezinde bulunan ilköğretim okullarındaki 110 öğretmene anket uygulanmıştır. Araştırma sonucunda okulların tamamının ikili öğretim yaptığı saptanmıştır. Okul bina ve birimlerinin ergonomik kullanımına önem verilmediği ve fiziki birimlerin kapasitelerinin üzerinde kullanıldığı ortaya konulmuştur.

Erdoğan (2001), “İlk ve Orta Dereceli Okulların Ergonomik Açından Değerlendirilmesi ve İyileştirilme Önerileri” adlı çalışmasında, okullardaki mevcut durumu ergonomi açısından değerlendirmiştir. Çalışmada; eğitim ortamlarının iyileştirilmesinin eğitici ve öğrenciler üzerindeki etkisinden bahsedilmiştir. Sınıflarda kullanılan renklerin, sıra düzeninin, sınıfın aydınlatmasının ve sınıf içindeki araç

gereçlerin yerleşim düzeninin öğrenmede etkili olduğu belirtilmiştir. Ergonomik bir öğrenme ortamı oluşturulabilmesi için bir takım önerilerde bulunulmuştur.

Gün (2001), “ İlköğretim Okul Binalarının Bugünkü Yapılaşma Üzerine Bir Araştırma” isimli çalışmasında, 1997 yılında Sekiz Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretim Kanunu uygulamaya konulduktan sonra ilköğretim okul binalarının projelendirme ve yapılaşmalarında meydana gelen değişikliklerin belirlenmesini amaçlamıştır. İlköğretim okullarının Sekiz Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretim Kanunu öncesi ve sonrası durumları incelenmiş, okul, dersane, öğrenci ve öğretmen verileri analiz edilmiştir. İlköğretim okul binalarının eski projeleri ile yeni tip projeleri arasındaki farklar belirlenmiştir. Sonuç olarak yeni tip projelerin aynı okul içindeki birbirinden farklı yaş gruplarına sahip öğrencilerin özellikleri dikkate alınarak hazırlatıldığı, yine tip projelerin iç ve dış mekân ilişkisinin üst düzeyde sağlanabilmesi ve düşey sirkülasyondan kaçınılması için bodrum ve zemin katlardan en fazla birinci ya da ikinci kata kadar projelendirildiği belirlenmiştir.

Dinç ve Onat(2002) "Bir İlköğretim Yapısının Bina Programı ve Tasarımı Bağlamında Değerlendirilmesi" adlı çalışmalarında, Ankara Keçiören'deki bir ilköğretim okulunu bina programı ve tasarımı bağlamında incelemişlerdir. Çalışmada mevcut planların analizi yapılmış, öğrenci ve öğretmenlere anket düzenlenmiş, sınıf, kantin ve bahçe kullanımında öğrenciler üzerinde gözlem ve davranış haritaları, mekân ilişkileri ve gruplamaları bağlamında yakınlık matrisleri ve karakteristik noktaların fotoğraflanması metotları uygulanmıştır. Araştırma sonucunda bina tasarımının kullanım sırasında adapte edilebilirlik yönünden uygun olduğu, sınıf ve koridorların mekânsal olarak uygun olduğu ancak merdivenlerin yeterince geniş olmadığı ve okulda bina içi spor alanlarının yetersiz olduğu belirlenmiştir.

Kol (2003) yaptığı çalışmada beş yıllık temel eğitim yapılarının sekiz yıllık temel eğitim sistemine fiziksel adaptasyonunu araştırmış ve uygulamadaki örneklerin yeterliliğini incelemiştir. Araştırmasını Konya merkez ilçelerindeki toplam 142 temel eğitim okulları üzerinde yapmıştır. Araştırma sonucunda tip proje ile yapılan okul binalarının üç farklı yaş grubu öğrencilerinin (ana sınıfı, 6-11 yaş grubu ve 12-14 yaş grubu) ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığını belirtmiş ve bundan sonraki eğitim yapıları düzenlenirken öğrencilerin yaş grupları dikkate alınarak tasarlanmasını önermiştir.

Terzioğlu (2005) "İlköğretim Okul Binalarının Fiziksel Özellikler Bakımından Değerlendirilmesi" isimli çalışmasında 4306 sayılı yasadın önce ve sonra yapımı gerçekleştirilen yeni ve eski tip ilköğretim okulu binalarının fiziksel kullanıcılar tarafından nasıl algılandığını araştırmıştır. Çalışmada ilköğretim okulu binalarının i ve dış mekân özelliklerinin yeterliliği araştırılmış, okul güvenliği ve engelli bireylerin ihtiyaçlarını karşılama konusunda ne derece yeterli olduğu incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; yeni tip okullar dersliklerin fiziksel özellikleri, temizlik, güvenlik ve engellilerin ihtiyaını karşılama bakımından eski tip okullara göre daha yeterlidir. Dış mekân, tuvaletler, koridorlar ve spor salonları incelendiğinde her iki okul tipinin de bu alanlarda yetersiz olduğu belirlenmiştir.

Önder ve ark. (2012) "Eğitim Ortamında Ergonomi kullanılması ve örnek İdeal Sınıf alışması " adlı çalışmalarında sınıf ortamında başarıyı etkileyecek faktörler belirlenmiş ve insan fizyolojisine uygun sınıf düzenlemesinin yapılması amaçlanmıştır. Araştırma sırasında bir sınıfın boyutu, renklendirmesi havalandırılması, sıcaklığı, akustiği ve aydınlatması incelenmiştir. Araştırma sonuçları incelendiğinde ölçüm yapılan sınıfın boyutları standartlara uygun olmasına rağmen sınıf mevcudunun fazlalığından dolayı öğrenci başına düşen alan yetersizdir. Bunun yanı sıra sınıfın sıcaklığı ve renklendirmesi uygun iken havalandırma, aydınlatma ve akustik özelliklerin istenen düzde olmadığı belirlenmiştir.

2.2.2. Okul Binasının Fiziksel özellikleriyle İlgili Yurt Dışında Yapılmış alışmalar

Hight (1983) yaptığı çalışmada, okul binasının yaşının eğitim-öğretim sürecini nasıl etkilediğini incelemiştir. Araştırmasını 10'u eski, 10'u eski ama modernize edilmiş ve 10'u da modern olarak yapılmış yeni okullardan oluşan 30 ortaokuldaki öğretmenler üzerinde uygulamıştır. Araştırma bulguları incelendiğinde eski okullarda öğrenim gören öğrencilerin başarı düzeyleri ile eski ama modernize edilmiş okullar ve yeni okullarda öğrenim gören öğrencilerin başarı düzeyleri arasında anlamlı bir fark olduğu ortaya çıkmıştır. Yeni okullarla, eski olup modernize edilmiş okullarda başarı düzeyinin eski okullara göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Barker (1986) öğrenci sayısının, öğrencilerin kişisel ilişkilerinde, öğrenci-öğretmen etkileşiminde, öğretim alanlarında, öğrencilerin moral ve motivasyonunda etkili olduğunu belirtmektedir. Bunun yanında öğrenci sayısı az olan okullarda ve sınıflarda öğrenci başarısının yanı sıra öğretmenin de moral ve motivasyonu yüksek olmaktadır (Akt: Çınkır, 1996, 17).

Haller ve Strike'nin (1986) yaptıkları çalışmada sınıfın büyüklüğü, öğrenilen konu ve çevre gibi etkenler öğrencinin öğrenme kalitesini arttırmada etkili olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenci sayısı az olan okullarda, öğrenci sayısının azlığı öğrencilerin derslerindeki başarı düzeyinin artmasında etkili olduğu görülmektedir (Akt. Çınkır, 1996, 18).

Bary (2001) yaptığı çalışmada öğrenci, personel ve aileler üzerinde okul yaşının etkisini araştırmıştır. Araştırma için 1999 yılında Georgia'daki Jeff Davis lisesinde üç gruptan oluşan toplam 223 katılımcı seçilmiştir. Uygulama sonrasında bulgular incelendiğinde okulun ilk yılında katılımcıların ortamdaki olumsuz yönde etkilendiği ve zamanla bu etkinin olumlu yönde değiştiği gözlemlenmiştir. Araştırma sonuçları öğrencilerin yeni bir binaya en az bir yılda alışabildiğini göstermiştir. Yine araştırma sonuçları, okul yönetiminin tutumunun ve bina temizliğinin olumlu etki bırakma anlamında binanın yaşından daha etkili olduğunu göstermiştir (Akt. Terzioğlu, 2005).

Yarbrough (2001) yaptığı çalışmada okul tasarımı ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi araştırmıştır. Öğrencilere "Temel Beceriler Testi" uygulayarak 11 adet tasarım ölçütünün öğrencilerin okuma ve matematik başarılarının üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bulgular incelendiğinde, tasarım ölçütlerinin akademik başarıyı etkilediğini sonucu ortaya çıkmıştır.

Kilpatrick (2003) yaptığı çalışmada okul binasının fiziki koşullarının okul iklimi üzerindeki etkisini araştırmıştır. Çalışmada nicel ve nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Farklı iki okulun öğrenci, öğretmen ve velilerine CEFPI (Council of Educational Facility Planners International) tarafından onaylı okul atmosferini ölçmeye yönelik bir anket uygulanmıştır. Anketin yanı sıra görüşme tekniğinden de faydalanılmıştır. Araştırma sonucunda iki okuldaki öğrenci tutumları arasında farklılıklar olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırma sonuçları bina koşullarının öğrenci ve öğretmen algıları üzerinde çok etkili olduğunu göstermiştir.

Graham ve ark. (2005) yaptıkları çalışmada California'daki okul bahçelerinin durumunu belirlemeye çalışmışlardır. Araştırmada, California'daki tüm okul müdürlerinin internet aracılığıyla anketleri doldurmaları istenmiştir. Veriler toplandığında okul müdürlerinin %43'ünün internet üzerinden anketleri doldurdukları belirlenmiştir. Ankete katılan okul müdürleri bahçenin genellikle bilim eğitimi, çevre çalışmaları ve beslenme amaçlı kullanıldığını belirtmişlerdir. Okul müdürleri bahçelerin öğrenci ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığını vurgulayarak okul bahçesinin akademik eğitime yardımcı olacak şekilde düzenlenmesinin temel eğitim programına büyük katkılar sağlayacağını belirtmişlerdir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, kullanılan veri toplama araçları, verilerin nasıl toplandığı ve elde edilen verilerin analizi için kullanılan tekniklerle ilgili bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma ilköğretim ve ortaöğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin okul binalarının fiziki şartlarına yönelik görüş ve önerilerini belirlemek amacıyla yapılan tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmada okul binası ve bağlı birimlerin fiziksel yeterliliği hakkındaki öğretmen görüşleri anket aracılığıyla belirlenmeye çalışılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Hatay il sınırları içerisinde bulunan 12 ilçedeki 2012-2013 öğretim yılında eğitim öğretim yapan 1009 (ilköğretim ve ortaöğretim) okulda görevli öğretmenler, örneklemini ise bu okullardan 416'sında görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Uygun örnekleme yöntemi kullanılarak farklı bir proje kapsamında bir araya gelen her okuldan bir öğretmenin katıldığı 416 kişilik öğretmen grubu seçilmiştir.

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmanın verileri “ Okul Binası Değerlendirme anketi” aracılığı ile toplanmıştır. Anket Sanoff 'un(2001) "School Building Assessment Methods" adlı çalışmasındaki Altı Faktörlü Okul Binası Kontrol Listesinden uyarlanmıştır. Ankette, birinci bölümde kişisel bilgiler içeren cinsiyet, yas, kıdem, mezuniyet ve öğrenim durumu gibi demografik özellikler araştırılmış, ikinci bölümde ise; öğretmenlerin okulun fiziksel özelliklerinin yeterliliğine ilişkin görüş ve önerilerini belirlemeyi amaçlayan sorular düzenlenmiştir. Beşli likert tipi ölçme aracı olan anket 61 madde ve 7 alt başlıktan oluşmaktadır. Bu başlıklar;

- 1- Fiziksel Özellikler (10madde)
- 2- Dış Mekânlar (7 madde)
- 3- Öğrenme Çevreleri (14 madde)

- 4- Sosyal Alanlar (5 madde)
- 5- Geçiş Alanları ve Dolaşım Rotaları (8 madde)
- 6- Bina Görünümü (9 madde)
- 7- Emniyet ve Güvenlik (8 madde) , şeklindedir.

Bu maddeler “5 Çok yeterli”, “4 Yeterli”, “3 Az yeterli”, “2 Yetersiz” ve “1 Çok yetersiz” şeklinde puanlanmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Araştırmada yer alan alt problemlerin çözümlenmesinde betimsel istatistik yöntem ve teknikler kullanılmıştır. Alt problemlere ilişkin olarak frekans, aritmetik ortalama ve standart sapmalar hesaplanmıştır. Elde edilen bulguların cinsiyete göre karşılaştırmasını yapabilmek için bağımsız t-testi, kıdem, yaş ve mezuniyete göre karşılaştırma yapabilmek için ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır.

Sonuçlar $p < .05$ düzeyinde test edilmiştir. Tek yönlü varyans analizinin sonucunda p değeri anlamlı çıkanlar için LSD ikili karşılaştırma sonuçlarına bakılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgularla ilgili olarak aritmetik ortalama hesaplanırken anketteki maddelerde yer alan; 1. Hiç katılmıyorum (1.00-1.80), 2. katılmıyorum (1.81-2.60), 3. kararsızım (2.61-3.40), 4. Katılıyorum (3.41-4.20) ve 5. Tamamen katılıyorum (4.21-5.00) şeklinde derecelendirilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4.BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, öğretmenlerin veri toplama aracına verdikleri cevapların alt problemlere göre analiz edilmesiyle elde edilen bulgular ve bu bulgulara ilişkin yorumlar bulunmaktadır.

4.1. I. Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum

Okulun fiziksel özellikleri maddelerine ilişkin öğretmen görüşlerine ait bulgular frekans tablosunda verilmiştir. Bu bulguların öğretmenlerin kıdem, mezuniyet, yaş ve cinsiyetlerine göre farklılık gösterip gösterilmediği incelenmiştir.

Öğretmenlerin okulun fiziksel özellikleri maddelerine verdikleri cevaplara ait betimsel istatistikler tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Öğretmenlerin okulun fiziksel özellikleri maddelerine verdikleri cevaplara ait betimsel istatistikler

Fiziksel Özellikler Maddeleri	Kesinlikle katılmıyorum(1)	Katılmıyorum(2)	Kararsızım (3)	Katılıyorum (4)	Kesinlikle katılıyorum(5)	X
1 Bina çocuklar düşünülerek tasarlanmış ve inşa edilmiştir.	72	98	109	115	22	2,80
2 Ana girişin öğrenciler ve ziyaretçiler için görüntüsü uygun düzenlenmiştir.	47	92	97	150	30	3,06
3 Binanın ses yalıtımı iyi yapılmıştır.	94	140	99	62	21	2,05
4 Bina engelli bireyler düşünülerek dizayn edilmiştir.	178	114	68	43	13	2,04
5 Okul binasının malzemeleri dayanıklı ve elde etmesi kolaydır.	73	109	125	95	14	2,68
6 Havalandırma, her mevsim konforlu öğrenimin gerçekleştireceği mekânlar sunmaktadır.	103	108	103	83	19	2,54
7 Bina doğal şartlarda havalandırılmaktadır.	27	53	106	191	39	3,39
8 Ana mekânlar, yılın büyük çoğunluğunda doğal olarak aydınlanmaktadır.	27	47	88	209	45	3,48
9 Bina tasarımı, günden güne değişen öğrenim ve öğretim gereksinimlerini karşılayabilir.	134	131	90	42	19	2,23
10 Bina, farklı yapısal organizasyonları ve pedagojileri barındırabilir ve gelecekte genişlemeye uygundur.	133	126	100	44	13	2,23

Tablo 1'den anlaşıldığı üzere araştırmaya katılan öğretmenler, okullarının engelli bireyler düşünülerek dizayn edilmediğini, okul binalarının tasarımının gelişmekte olan eğitim anlayışına ve gereksinimlerine cevap verecek özellikte olmadığını, binanın çocuklar düşünülerek tasarlanmadığını, binanın farklı organizasyonları bir arada barındırarak yapıda olmadığını ve gelecekte gelişmeye

uygun bir şekilde yapılmadığını düşünmektedirler. Yine Binanın ses yalıtımının iyi olmadığını, binanın havalandırmasının her mevsim konforlu bir ortam sağlamadığını düşünmektedirler.

Yukarıda bahsedilen özelliklere sahip olan okulların da bulunduğu tablodan anlaşılmaktadır. Ancak bunların sayısı oldukça azdır. Öğretmenlerin okulların fiziksel özellikleri konusunda en olumlu görüşleri, binaların yılın büyük çoğunluğunda doğal olarak aydınlanabildiği hakkındadır. Ayrıca binanın doğal şartlarda havalandırıldığını ve ana girişin öğrenciler ve ziyaretçiler için görüntüsünün uygun düzenlendiğini de düşünmektedirler. Bunların haricinde, okul binasının malzemelerinin dayanıklı ve elde edilmesi kolay olduğunu düşünmektedirler.

Öğretmenlerin okulun fiziksel özellikleri maddelerine verdikleri cevapların kıdeme göre ANOVA karşılaştırma sonuçları tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2: Öğretmenlerin Okulun Fiziksel Özellikleri Maddelerine Verdikleri Cevapların Kıdeme Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	1-5 yıl		6-10 yıl		11-15 yıl		16-20 yıl		21 yıl ve üzeri		Toplam		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	N = 77		N = 99		N = 106		N = 80		N = 54 (5)		N = 416				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)									
	\bar{x}_1	S ₁	\bar{x}_2	S ₂	\bar{x}_3	S ₃	\bar{x}_4	S ₄	\bar{x}_5	S ₅	\bar{x}_T	S _T			
1	2,70	1,16	2,68	1,19	2,81	1,15	2,73	1,21	3,26	1,08	2,80	1,17	2,60	,036	1-5; 2-5; 3-5; 4-5
2	2,90	1,15	2,86	1,15	3,17	1,01	3,08	1,28	3,37	1,14	3,06	1,15	2,34	,054	
3	2,32	1,02	2,35	1,10	2,45	1,11	2,45	1,22	2,89	1,27	2,46	1,14	2,42	,048	1-5; 2-5; 3-5; 4-5
4	2,08	1,11	1,97	1,21	2,04	1,16	1,96	1,11	2,19	1,05	2,04	1,14	,43	,788	
5	2,56	1,12	2,61	1,10	2,70	1,07	2,59	1,16	3,09	1,05	2,68	1,11	2,36	,053	
6	2,38	1,12	2,30	1,14	2,48	1,13	2,53	1,19	3,31	1,23	2,54	1,19	7,56	,000	1-5; 2-5; 3-5; 4-5
7	3,40	,94	3,22	1,03	3,43	1,03	3,33	1,14	3,68	,99	3,39	1,04	1,89	,111	
8	3,50	1,01	3,21	1,13	3,58	,95	3,40	1,04	3,85	1,00	3,48	1,04	3,80	,005	2-5; 2-3
9	2,13	1,14	2,08	1,08	2,26	1,17	2,10	1,04	2,80	1,20	2,23	1,14	4,31	,002	1-5; 2-5; 4-5
10	2,10	1,08	2,14	1,02	2,35	1,10	2,05	1,09	2,60	1,22	2,22	1,10	2,81	,025	1-5; 2-5

Tablo 2'de görüldüğü gibi öğretmenlerin kıdemlerine göre okulların fiziksel özellikleri hakkındaki görüşleri değişiklik göstermektedir. Öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı farklılığın olmadığı maddeler; madde 2, madde 4, madde 5 ve

madde 7'dir. Diğer bütün maddelerde öğretmenlerin kıdemleri değiştikçe görüşleri de değişmektedir.

Tablo 2 incelendiğinde çoğu maddede öğretmenlerin kıdemleri arttıkça okulların fiziksel özellikleri hakkındaki görüşleri daha olumlu olduğu görülmektedir (ortalamalar bunu göstermektedir). Bütün maddelerde 21 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenler okulların fiziksel özellikleri hakkında diğer öğretmenlerden daha olumlu görüşlere sahiptirler.

Yine tablo 2'deki bulgulara bakıldığında madde 8'e ilişkin 11-15 yıl kıdem grubu öğretmenlerin 6-10 yıl kıdem grubu öğretmenlere göre daha olumlu görüşlere sahip olduklarını göstermektedir.

Öğretmenlerin okulun fiziksel özellikleri maddelerine verdikleri cevapların mezuniyete göre ANOVA karşılaştırma sonuçları tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3: Öğretmenlerin Okulun Fiziksel Özellikleri Maddelerine Verdikleri Cevapların Mezuniyete Göre ANOVA karşılaştırma sonuçları

Mad.No	Eğt. Fak. N = 306 (1)		Fen Edeb. Fak N = 56 (2)		Eğt enst N = 12 (3)		Diğer N = 42 (4)		Toplam N = 416 (5)		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	\bar{x}_1	S ₁	\bar{x}_2	S ₂	\bar{x}_3	S ₃	\bar{x}_4	S ₄	\bar{x}_T	S _T			
1	2,78	1,19	2,80	1,21	3,25	,87	2,83	1,12	2,80	1,17	,63	,594	
2	3,05	1,16	3,05	1,15	3,00	1,13	3,14	1,09	3,06	1,15	,09	,964	
3	2,42	1,15	2,39	1,07	2,83	1,11	2,76	1,19	2,46	1,14	1,61	,186	
4	2,05	1,17	1,80	1,00	2,08	,99	2,21	1,09	2,04	1,13	1,16	,326	
5	2,65	1,11	2,64	1,20	2,92	,67	2,88	1,06	2,68	1,11	,72	,541	
6	2,46	1,18	2,43	1,20	3,08	1,31	3,05	1,08	2,54	1,19	4,03	,008	1-4; 2-4
7	3,39	1,04	3,30	1,09	3,58	,90	3,48	,96	3,39	1,04	,37	,777	
8	3,43	1,05	3,52	1,01	3,25	1,14	3,83	,91	3,48	1,04	2,10	,100	
9	2,22	1,15	2,11	1,07	2,83	1,19	2,31	1,16	2,23	1,14	1,41	,239	
10	2,21	1,08	2,16	1,02	2,08	,99	2,50	1,35	2,23	1,10	1,03	,379	

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenlerin okulun fiziksel özellikleri hakkındaki görüşleri arasında mezuniyete göre sadece madde 6' da anlamlı farkın olduğu görülmektedir. Diğer maddelerde gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

Madde 6' ya ilişkin Diğer kurumlardan mezun olan öğretmenlerin Eğitim Fakültesi mezunları ve Fen Edebiyat Fakültesi mezunlarına göre daha olumlu görüşlere sahip olduklarını göstermektedir.

Öğretmenlerin okulun fiziksel özellikleri maddelerine verdikleri cevapların yaşa göre ANOVA karşılaştırma sonuçları tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: Öğretmenlerin Okulun Fiziksel Özellikleri Maddelerine Verdikleri Cevapların Yaşa Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	21-25 yaş		26-30 yaş		31-35 yaş		36-40 yaş		41 yaş ve üzeri		Toplam		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	N = 11		N = 76		N = 114		N = 102		N = 113		N = 416				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)									
	\bar{x}_1	S ₁	\bar{x}_2	S ₂	\bar{x}_3	S ₃	\bar{x}_4	S ₄	\bar{x}_5	S ₅	\bar{x}_T	S _T			
1	3,09	1,04	2,49	1,13	2,84	1,16	2,65	1,15	3,08	1,20	2,80	1,17	3,68	,006	2-3;2-5; 4-5
2	3,09	1,30	2,70	1,13	3,00	1,14	3,12	1,07	3,30	1,18	3,06	1,15	3,35	,010	2-4;2-5; 3-5
3	2,64	,92	2,28	1,09	2,37	1,10	2,39	1,07	2,73	1,26	2,46	1,14	2,39	,050	2-5; 3-5; 4-5
4	2,18	1,17	1,99	1,17	1,98	1,10	1,96	1,22	2,18	1,06	2,04	1,13	,69	,599	
5	3,09	1,14	2,55	1,15	2,65	1,04	2,45	1,12	2,98	1,08	2,68	1,11	3,82	,005	2-5; 3-5; 4-5
6	2,91	1,14	2,18	1,09	2,34	1,12	2,40	1,17	3,05	1,19	2,54	1,19	8,96	,000	2-5; 3-5; 4-5
7	3,55	,93	3,14	1,00	3,32	,92	3,49	1,08	3,51	1,12	3,39	1,04	1,90	,110	
8	3,45	1,13	3,32	1,11	3,34	1,02	3,60	,98	3,61	1,06	3,48	1,04	1,76	,136	
9	2,45	1,21	1,97	1,01	2,19	1,18	2,12	1,13	2,53	1,13	2,23	1,14	3,38	,010	2-5; 3-5; 4-5
10	2,18	,98	2,04	1,05	2,21	1,07	2,21	1,08	2,39	1,19	2,23	1,10	1,18	,317	

Tablo 4'te görüldüğü gibi öğretmenlerin yaşa göre okulların fiziksel özellikleri hakkındaki görüşleri değişiklik göstermektedir. Öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı farklılığın olmadığı maddeler madde 4, madde 7, madde 8 ve madde 10'dur. Diğer bütün maddelerde öğretmenlerin yaşları değiştikçe görüşleri de değişmektedir.

Tablo 4 incelendiğinde tablo 2'deki bulgularla paralellik gösterdiği görülmektedir. Bulgulara bakıldığında çoğu maddede öğretmenlerin yaşları arttıkça okulların fiziksel özellikleri hakkındaki görüşleri daha olumlu olduğu görülmektedir olmaktadır (ortalamalar bunu göstermektedir). Bütün maddelerde 41 yaş ve üzeri yaşta olan öğretmenler okulların fiziksel özellikleri hakkında diğer öğretmenlerden daha olumlu görüşlere sahiptirler.

Fiziksel özellik maddelerinden alınan puanların cinsiyete göre bağımsız t-testi analiz sonuçları tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: Fiziksel Özellik Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları

	Cinsiyet	n	X	SS	t	p
M1	Kadın	197	2,86	1,15	,95	,345
	Erkek	219	2,75	1,20		
M2	Kadın	197	3,09	1,15	,57	,572
	Erkek	219	3,03	1,15		
m3	Kadın	197	2,51	1,14	,87	,387
	Erkek	219	2,42	1,14		
m4	Kadın	197	2,06	1,12	,34	,736
	Erkek	219	2,02	1,15		
M5	Kadın	197	2,79	1,11	1,82	,069
	Erkek	219	2,59	1,10		
M6	Kadın	197	2,60	1,23	1,10	,270
	Erkek	219	2,47	1,16		
M7	Kadın	197	3,43	1,03	,69	,490
	Erkek	219	3,36	1,05		
M8	Kadın	197	3,56	1,03	1,53	,126
	Erkek	219	3,40	1,05		
M9	Kadın	197	2,37	1,21	2,33	,021*
	Erkek	219	2,11	1,07		
M10	Kadın	197	2,34	1,13	1,919	,056
	Erkek	219	2,13	1,07		

*P<0,05

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre okulların fiziksel özellikleri hakkındaki görüşlerinin analiz edildiği tablodan anlaşıldığı gibi yalnızca Madde 9'da (Bina tasarımı, gündün güne değişen öğrenim ve öğretim gereksinimlerini karşılayabilir.) anlamlı farklılık bulunmaktadır. Okulların fiziksel özellikleri hakkında kadın öğretmenler erkek öğretmenlerden daha olumlu görüşlere sahiptirler. Diğer maddelerde görüşler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

4.2. II. Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum

Okulun dış mekânlar maddelerine ilişkin öğretmen görüşlerine ait bulgular frekans tablosunda verilmiştir. Bu bulguların öğretmenlerin kıdem, mezuniyet, yaş ve cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Öğretmenlerin okulun dış mekânlar maddelerine verdikleri cevaplara ait betimsel istatistikler tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6: Öğretmenlerin Okulun Dış Mekânlar Maddelerine Verdikleri Cevaplara Ait Betimsel İstatistikler

Dış Mekânlar Maddeleri	Kesinlikle katılmıyorum(1)	Katılmıyorum(2)	Kararsızım (3)	Katılıyorum (4)	Kesinlikle katılıyorum(5)	X
1 Dış mekânlar öğrenme açısından uygun düzenlenmiştir.	79	127	116	75	19	2,59
2 Öğrenciler için dış oyun alanları yeterli biçimde düzenlenmiştir.	86	116	122	72	20	2,58
3 Sosyal etkileşim için dış öğrenme çevreleri düzenlenmiştir.	98	127	129	49	13	2,40
4 Dış öğrenme çevreleri doğayla uyumlu bir şekilde düzenlenmiştir.	78	116	131	72	19	2,61
5 Dış öğrenme çevreleri bireysel öğrenmeye uygun şekilde düzenlenmiştir.	87	139	124	56	10	2,43
6 Dış mekânlar farklı ilgi alanları olan ve farklı boyutlardaki öğrenci gruplarına hitap etmektedir.	92	132	125	54	13	2,43
7 Dış rotalar ve sınırlar net olarak tanımlanmıştır.	45	85	111	130	45	3,11

Tablo 6 incelendiğinde öğretmenlerin büyük çoğunluğunun, Dış mekânların öğrenme açısından uygun düzenlenmediği, dış oyun alanlarının yeterli biçimde düzenlenmediği, öğrenciler arasında sosyal etkileşimin sağlanacağı dış öğrenme çevrelerinin düzenlenmediği ve dış öğrenme çevrelerinin doğayla uyumlu bir şekilde düzenlenmediğine yönelik görüşlere sahip oldukları görülmektedir. Yine tablo 6' dan anlaşılacağı gibi öğretmenler, dış öğrenme çevrelerinin bireysel öğrenmeye uygun şekilde düzenlenmediğini, dış mekânların farklı ilgi alanlarına sahip öğrencilere ve farklı fiziksel boyutlardaki öğrenci gruplarına hitap etmediğini düşünmektedirler.

Tablo 6' daki bulgular öğretmenlerin okulların dış mekânlarına yönelik en olumlu görüşlerinin dış rotaların ve sınırların net olarak tanımlandığı yönündedir. Bu bölümde elde edilen bulgular (kararsızım cevabı veren katılımcılar dikkate alınmadığında), yukarıda bahsedilen dış mekân özelliklerine sahip olan okul sayısının azınlıkta olduğunu göstermektedir.

Öğretmenlerin okulun dış mekânları maddelerine verdikleri cevapların kıdeme göre ANOVA karşılaştırma sonuçları tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7: Öğretmenlerin Okulun Dış Mekânları Maddelerine Verdikleri Cevapların Kıdeme Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	1-5 yıl N = 77 (1)		6-10 yıl N = 99 (2)		11-15 yıl N = 106 (3)		16-20 yıl N = 80 (4)		21 yıl ve üzeri N = 54 (5)		Toplam N = 416 (6)		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	\bar{X}_1	S ₁	\bar{X}_2	S ₂	\bar{X}_3	S ₃	\bar{X}_4	S ₄	\bar{X}_5	S ₅	\bar{X}_T	S _T			
	1	2,4	1,16	2,37	1,12	2,62	1,05	2,58	1,03	3,19	1,17	2,59			
2	2,35	1,09	2,57	1,19	2,64	1,07	2,51	1,17	2,89	1,16	2,58	1,14	1,95	0,102	
3	2,27	1,02	2,25	1,09	2,5	1,02	2,31	1,07	2,81	1,08	2,4	1,07	3,22	0,013	1-5,2-5, 4-5
4	2,57	1,09	2,55	1,08	2,66	1,09	2,41	1,13	2,98	1,16	2,61	1,11	2,33	0,056	1-5,2-5, 4-5
5	2,32	1,01	2,26	0,965	2,49	1,00	2,36	1,08	2,91	1,10	2,43	1,04	4,02	0,003	1-5,2-5, 3-5,4-5
6	2,26	0,98	2,27	1,05	2,55	1,07	2,35	1,13	2,87	1,01	2,43	1,07	3,87	0,004	1-5,2-5, 4-5
7	3,05	1,13	3,16	1,10	3,05	1,23	2,98	1,23	3,41	1,12	3,11	1,17	1,31	0,266	

Tablo 7 incelendiğinde öğretmenlerin kıdemlerine göre okulların dış mekânları hakkındaki görüşleri farklılık göstermektedir. Öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı farklılık madde 2 ve madde 7'de bulunmamaktadır. Diğer maddelerde öğretmenlerin kıdemleri değiştikçe görüşleri de değişmektedir.

Tablo 7 incelendiğinde bütün maddelerde 21 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenler okulların dış mekânları hakkında diğer öğretmenlerden daha olumlu görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Öğretmenlerin okulun dış mekânları maddelerine verdikleri cevapların mezuniyete göre ANOVA karşılaştırma sonuçları tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8: Öğretmenlerin Okulun Dış Mekânları Maddelerine Verdikleri Cevapların Mezuniyete Göre ANOVA Karşılaştırma sonuçları

Mad.No	Eğt. Fak. N = 306 (1)		Fen Edeb. Fak N = 56 (2)		Eğt enst N = 12 (3)		Diğer N = 42 (4)		Toplam N = 416 (5)		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	\bar{X}_1	S ₁	\bar{X}_2	S ₂	\bar{X}_3	S ₃	\bar{X}_4	S ₄	\bar{X}_T	S _T			
	1	2,52	1,11	2,57	1,06	3,17	1,4	2,95	1,13	2,59			
2	2,52	1,11	2,48	1,18	2,67	1,15	3,07	1,18	2,58	1,14	3,07	0,028	1-4; 2-4
3	2,35	1,04	2,36	1,07	2,5	1,09	2,86	1,16	2,4	1,07	2,93	0,033	1-4; 2-4
4	2,59	1,1	2,55	1,13	2,67	1,23	2,86	1,16	2,61	1,11	0,80	0,494	
5	2,38	1,02	2,38	1,02	2,58	1	2,83	1,17	2,43	1,04	2,48	0,061	1-4; 2-4
6	2,38	1,06	2,43	1,08	2,5	0,9	2,79	1,12	2,43	1,07	1,79	0,149	
7	3,1	1,17	2,96	1,24	2,92	1,16	3,48	1,06	3,11	1,17	1,80	0,147	

Tablo 8 incelendiğinde öğretmenlerin okulun dış mekânları hakkındaki görüşleri arasında mezuniyete göre madde 4, madde 6 ve madde 7 dışındaki bütün maddelerde gruplar arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Madde 1'e ilişkin bulgular, Diğer kurumlardan mezun olan öğretmenlerin Eğitim Fakültesi mezunlarına göre daha olumlu görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Yine madde 1'e ilişkin bulgulara bakıldığında Eğitim Enstitüsünden mezun olan öğretmenlerin Eğitim Fakültesi mezunlarına göre daha olumlu görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Anlamlı farklılığın bulunduğu diğer maddelerde ise yine Diğer kurumlardan mezun olan öğretmenlerin Eğitim Fakültesi mezunları ve Fen Edebiyat Fakültesi mezunlarına göre okulun dış mekânları hakkında daha olumlu görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Öğretmenlerin okulun dış mekânları maddelerine verdikleri cevapların yaşa göre ANOVA karşılaştırma sonuçları tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9: Öğretmenlerin Okulun Dış Mekânları Maddelerine Verdikleri Cevapların Yaşa Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	21-25 yaş N = 11 (1)		26-30 yaş N = 76 (2)		31-35 yaş N = 114 (3)		36-40 yaş N = 102 (4)		41 yaş ve üzeri N = 113 (5)		Toplam N = 416 (6)		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	\bar{x}_1	S ₁	\bar{x}_2	S ₂	\bar{x}_3	S ₃	\bar{x}_4	S ₄	\bar{x}_5	S ₅	\bar{x}_T	S _T			
	1	2,73	1,19	2,28	1,10	2,46	1,15	2,56	0,98	2,93	1,16	2,59			
2	2,73	0,79	2,32	1,05	2,52	1,21	2,55	1,10	2,82	1,15	2,58	1,14	2,50	0,042	2-5; 3-5
3	2,64	0,81	2,16	1,01	2,31	1,11	2,39	1,03	2,65	1,08	2,40	1,07	3,00	0,018	2-5; 3-5
4	3,18	0,87	2,41	1,09	2,59	1,12	2,51	1,00	2,81	1,20	2,61	1,11	2,48	0,043	1-2; 2-5
5	2,64	0,81	2,20	1,00	2,32	1,01	2,37	0,92	2,74	1,15	2,43	1,04	4,17	0,003	2-5; 3-5; 4-5
6	2,18	0,75	2,16	1,02	2,40	1,07	2,34	0,97	2,75	1,14	2,43	1,07	4,28	0,002	2-5; 3-5
7	3,27	1,01	2,88	1,15	3,17	1,19	3,04	1,17	3,25	1,18	3,11	1,17	1,33	0,259	

Tablo 9 incelendiğinde öğretmenlerin yaşa göre okulların dış mekânları hakkındaki görüşlerinin değişiklik gösterdiği görülmektedir. Madde 7 dışındaki bütün maddelerde yaş gruplarına göre anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Tablo 9'daki gruplara bakıldığında, anlamlı farklılığın olduğu bütün maddelerde 41 yaş ve üzeri yaşta olan öğretmenlerin okulların dış mekânları hakkında diğer öğretmenlerden daha olumlu görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Yine tablo 9'a bakıldığında madde 4'te 21-25 yaş öğretmenler ile 26-30 yaş öğretmenler arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Ortalamalara bakıldığında 21-25 yaş öğretmenlerin 26-30 yaş öğretmenlere göre daha olumlu görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Okulun dış mekânları maddelerinden alınan puanların cinsiyete göre bağımsız t-testi analiz sonuçları tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10: Okulun Dış Mekânları Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları

	Cinsiyet	n	X	SS	t	p
M1	Kadın	197	2,63	1,20	,73	,463
	Erkek	219	2,55	1,05		
M2	Kadın	197	2,59	1,11	,20	,840
	Erkek	219	2,57	1,16		
M3	Kadın	197	2,42	1,11	,32	,752
	Erkek	219	2,39	1,03		
M4	Kadın	197	2,67	1,15	,95	,344
	Erkek	219	2,56	1,08		
M5	Kadın	197	2,46	1,07	,43	,667
	Erkek	218	2,41	1,01		
M6	Kadın	197	2,39	1,08	-,76	,449
	Erkek	219	2,47	1,06		
M7	Kadın	197	3,10	1,19	-,19	,847
	Erkek	219	3,12	1,16		

*P<0,05

Tablo 10 incelendiğinde öğretmenlerin okulun dış mekânları hakkındaki maddelere verdikleri puanlar arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

4.3. III. Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum

Okulun öğrenme çevreleri maddelerine ilişkin öğretmen görüşlerine ait bulgular frekans tablosunda verilmiştir. Bu bulguların öğretmenlerin kıdem, mezuniyet, yaş ve cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Öğretmenlerin okulun öğrenme çevreleri maddelerine verdikleri cevaplara ait betimsel istatistikler tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11: Öğretmenlerin okulun Öğrenme Çevreleri maddelerine verdikleri cevaplara ait betimsel istatistikler

Öğrenme Çevreleri Maddeleri	Kesinlikle katılmıyorum(1)	Katılmıyorum(2)	Kararsızım (3)	Katılıyorum (4)	Kesinlikle katılıyorum(5)	X
1 İç öğrenme alanları bireysel öğrenmeye uygun şekilde düzenlenmiştir.	46	111	159	82	18	2,79
2 Sanatsal faaliyetler için uygun ortamlar düzenlenmiştir.	149	131	85	41	10	2,12
3 Bilimsel faaliyetler için uygun ortamlar düzenlenmiştir.	140	139	90	41	6	2,12
4 Öğretmenlerin mesleki gelişimleri için ortamlar düzenlenmiştir.	136	127	106	33	14	2,19
5 Öğrenme ortamında, öğrenciler için medya ve teknoloji erişimi sağlanmıştır.	76	111	114	90	25	2,70
6 Öğrenme ortamında, öğretmenler için medya ve teknoloji erişimi sağlanmıştır.	53	103	127	107	26	2,88
7 Sınıflar öğrenci ve öğretmenlerin rahat edebilecekleri şekilde düzenlenmiştir.	53	94	135	114	20	2,89
8 Öğrenme açısından teşvik edici sınıf ortamları düzenlenmiştir.	61	127	134	78	16	2,67
9 Sınıflardaki öğrenme gruplarının büyüklüğü standartlara uygun düzenlenmiştir.	60	93	125	125	13	2,85
10 Sınıf ısı mevsimlere uygun şekilde düzenlenmiştir.	56	94	102	131	33	2,98
11 Sınıflardaki iç hava kalitesi uygun şekilde düzenlenmiştir.	49	97	148	98	24	2,88
12 Sınıf ortamı farklı etkinlikler için değişiklik yapılabilecek şekilde düzenlenmiştir.	80	119	130	75	12	2,57
13 Sınıf duvarları öğrencilerin etkinliklerini sergilemeleri için düzenlenmiştir.	41	87	118	148	22	3,06
14 Koridorlar öğrencilerin etkinliklerini sergilemeleri için düzenlenmiştir.	48	109	119	118	22	2,90

Tablo 11'den anlaşıldığı üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu, okullarda sanatsal ve bilimsel faaliyetler için uygun ortamlar düzenlenmediğini, öğretmenlerin mesleki gelişimleri için uygun ortamların bulunmadığını, öğrenciler için medya ve teknoloji erişimi sağlanmadığını düşünmektedirler. Yine bulgulara bakıldığında öğretmenlerin, koridorların öğrenci etkinliklerini sergilemelerine imkan vermediğini, öğrenme açısından teşvik edici sınıf ortamları bulunmadığını ve sınıf ortamının farklı etkinlikler için değişiklik yapılabilecek bir şekilde düzenlenmediğini düşünmektedir.

Tablo 11 incelendiğinde öğretmenlerin en olumlu görüşlerinin sınıf ısısının mevsimlere uygun şekilde düzenlendiği ve sınıf duvarlarının öğrencilerin

etkinliklerini sergilemeleri için uygun düzenlendiği şeklinde olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra tablodaki diğer bulgulardan anlaşıldığı gibi, iç öğrenme alanlarının bireysel öğrenmeye uygun şekilde düzenlenmediği, öğretmenler için medya ve teknoloji erişimi sağlanmadığı, sınıfların öğrenci ve öğretmenlerin rahat edebilecekleri şekilde düzenlenmediği, sınıflardaki öğrenme gruplarının büyüklüğü standartların üzerinde olduğu, sınıflardaki iç hava kalitesinin düşük olduğu, öğretmenlerin ağırlıklı olarak savundukları görüşlerdir.

Öğretmenlerin okulun öğrenme çevreleri maddelerine verdikleri cevapların kıdeme göre ANOVA karşılaştırma sonuçları tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 12: Öğretmenlerin Öğrenme Çevreleri Maddelerine Verdikleri Cevapların Kıdeme Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	1-5 yıl N = 77		6-10 yıl N = 99		11-15 yıl N = 106		16-20 yıl N = 80		21 yıl ve üzeri N = 54 (5)		Toplam N = 416		Fark Olan Gruplar (LSD)		
	(1)		(2)		(3)		(4)		(5)		(6)				
	\bar{x}_1	S ₁	\bar{x}_2	S ₂	\bar{x}_3	S ₃	\bar{x}_4	S ₄	\bar{x}_5	S ₅	\bar{x}_T	S _T			F
1	2,81	,89	2,68	1,02	2,84	1,06	2,65	1,06	3,13	1,01	2,80	1,02	2,27	,061	
2	1,96	1,01	1,86	,98	2,19	1,09	2,11	1,03	2,67	1,21	2,12	1,08	5,70	,000	1-5;2-5; 2-3;3-5; 4-5
3	1,95	,93	1,99	1,01	2,21	1,07	1,99	,92	2,63	1,15	2,12	1,03	4,92	,001	1-5;2-5; 3-5; 4-5
4	1,90	,99	1,98	,94	2,34	1,12	2,10	1,09	2,81	1,12	2,19	1,08	8,02	,000	1-5;2-5; 2-3;3-5; 4-5
5	2,47	1,14	2,49	1,09	2,74	1,15	2,71	1,17	3,35	1,18	2,70	1,17	6,01	,000	1-5;2-5; 3-5; 4-5
6	2,60	1,16	2,78	1,03	2,84	1,14	2,95	1,02	3,44	1,16	2,88	1,12	5,18	,000	1-4; 1-5; 2-5; 3-5; 4-5
7	2,78	1,03	2,64	1,05	2,97	1,08	2,89	1,02	3,35	1,23	2,89	1,10	4,22	,002	1-5;2-5; 2-3;3-5; 4-5
8	2,55	,98	2,41	1,00	2,76	1,05	2,63	1,01	3,19	1,20	2,66	1,06	5,48	,000	1-5;2-5; 2-3;3-5; 4-5
9	2,64	1,16	2,87	1,12	2,93	1,02	2,69	1,05	3,20	1,12	2,85	1,10	2,77	,027	1-5; 4-5
10	2,96	1,22	2,89	1,17	2,81	1,18	2,98	1,11	3,50	1,16	2,98	1,18	3,37	,010	1-5;2-5; 3-5; 4-5
11	2,77	1,07	2,82	,99	2,82	1,08	2,86	1,06	3,31	1,18	2,88	1,08	2,62	,034	1-5;2-5; 3-5; 4-5
12	2,44	1,04	2,42	1,00	2,67	1,17	2,51	1,07	2,89	1,06	2,57	1,08	2,21	,067	
13	3,04	1,09	2,87	1,03	3,05	1,08	3,04	1,10	3,46	1,08	3,06	1,08	2,71	,030	1-5;2-5; 3-5; 4-5
14	2,77	1,04	2,72	1,08	2,94	1,04	2,85	1,14	3,38	1,17	2,90	1,10	3,81	,005	1-5;2-5; 3-5

Tablo 12 incelendiğinde araştırmaya katılan öğretmenlerin kıdemlerine göre okulların öğrenme çevreleri hakkındaki görüşlerinin farklılık gösterdiği görülmektedir. Madde 1 ve madde 12 dışındaki maddelerde öğretmenlerin kıdemleri değiştikçe görüşleri de değişmektedir.

Tablo 12'ye bakıldığında bütün maddelerde 21 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlerin okulların öğrenme çevreleri hakkında diğer öğretmenlerden daha olumlu görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Ayrıca madde 2, madde 4, madde 7 ve madde 8'de 6-10 yıl kıdeme sahip öğretmenler ile 11-15 yıl kıdeme sahip öğretmenler arasında anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir. Maddelere verilen puanların ortalamaları, 11-15 yıl kıdeme sahip öğretmenlerin, 6-10 yıl kıdeme sahip öğretmenlere göre daha olumlu görüşlere sahip olduklarını göstermektedir.

Yine tablo 12'deki bulgulara bakıldığında anlamlı farklılığın olduğu gruplar arasında kıdem arttıkça öğretmenlerin görüşlerinin daha olumlu olduğunu görülmektedir.

Öğretmenlerin okulun öğrenme çevreleri maddelerine verdikleri cevapların mezuniyete göre ANOVA karşılaştırma sonuçları tablo 13'te verilmiştir.

Tablo 13: Öğretmenlerin Okulun Öğrenme Çevreleri Maddelerine Verdikleri Cevapların Mezuniyete Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	Eğt. Fak. N = 306 (1)		Fen Edeb. Fak N = 56 (2)		Eğt enst N = 12 (3)		Diğer N = 42 (4)		Toplam N = 416 (5)		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	\bar{x}_1	S ₁	\bar{x}_2	S ₂	\bar{x}_3	S ₃	\bar{x}_4	S ₄	\bar{x}_T	S _T			
1	2,77	1,00	2,71	1,11	2,83	,94	3,07	1,02	2,80	1,10	1,21	,306	
2	2,04	1,05	2,09	1,10	2,25	,96	2,69	1,16	2,16	1,08	4,73	,003	1-4;2-4
3	2,08	1,01	1,95	,98	2,58	1,16	2,50	1,11	2,12	1,03	3,43	,017	1-4;2-4
4	2,13	1,04	2,07	1,17	2,58	,90	2,67	1,18	2,19	1,08	3,89	,009	1-4;2-4
5	2,63	1,18	2,82	1,18	2,75	,75	3,05	1,17	2,70	1,17	1,78	,151	
6	2,84	1,10	2,86	1,18	2,92	1,38	3,17	1,08	2,88	1,12	1,04	,374	
7	2,84	1,08	2,86	1,14	3,08	1,51	3,26	,94	2,89	1,09	2,03	,110	
8	2,62	1,04	2,54	1,13	2,92	1,24	3,12	,94	2,66	1,06	3,33	,020	1-4;2-4
9	2,84	1,11	2,66	1,13	3,00	1,04	3,14	,98	2,85	1,10	1,64	,179	
10	2,94	1,19	2,84	1,19	3,33	1,30	3,33	1,01	2,98	1,18	1,99	,114	
11	2,84	1,09	2,89	1,00	3,17	1,19	3,10	1,08	2,88	1,08	,99	,399	
12	2,55	1,10	2,46	1,09	2,42	1,00	2,88	,92	2,57	1,08	1,46	,224	
13	3,00	1,10	3,13	1,01	3,00	1,04	3,38	,99	3,06	1,08	1,63	,182	
14	2,85	1,10	3,00	,99	3,08	1,16	3,05	1,21	2,90	1,10	,73	,536	

Tablo 13 incelendiğinde öğretmenlerin okulun öğrenme çevreleri hakkındaki görüşleri arasında mezuniyete göre madde 2, 3, 4 ve 8 'de anlamlı farklılığın olduğu görülmektedir.

Bu maddelere ilişkin bulgular, Diğer kurumlardan mezun olan öğretmenlerin Eğitim Fakültesi mezunları ve Fen Edebiyat Fakültesi mezunlarına göre daha olumlu görüşlere sahip olduklarını göstermektedir.

Öğretmenlerin okulun öğrenme çevreleri maddelerine verdikleri cevapların yaşa göre ANOVA karşılaştırma sonuçları tablo 14'te verilmiştir.

Tablo 14: Öğretmenlerin Okulun Öğrenme Çevreleri Maddelerine Verdikleri Cevapların Yaşa Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	21-25 yaş N = 11 (1)		26-30 yaş N = 76 (2)		31-35 yaş N = 114 (3)		36-40 yaş N = 102 (4)		41 yaş ve üzeri N = 113 (5)		Toplam N = 416 (6)		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	\bar{x}_1	S ₁	\bar{x}_2	S ₂	\bar{x}_3	S ₃	\bar{x}_4	S ₄	\bar{x}_5	S ₅	\bar{x}_T	S _T			
1	3,00	,77	2,59	1,02	2,83	,91	2,62	1,13	3,04	1,00	2,80	1,02	3,32	,011	2-5;4-5
2	2,36	1,21	1,81	,95	1,91	,96	2,13	1,10	2,49	1,14	2,12	1,08	6,28	,000	2-5; 3-5; 4-5
3	2,00	1,00	1,99	,92	1,91	1,01	2,12	1,05	2,43	1,06	2,12	1,03	4,25	,002	2-5; 3-5; 4-5
4	2,27	1,10	1,87	,91	1,94	,96	2,26	1,18	2,58	1,09	2,19	1,08	7,37	,000	2-4; 2-5; 3-4; 3-5; 4-5
5	2,91	1,22	2,51	1,10	2,46	1,12	2,68	1,18	3,09	1,17	2,70	1,17	5,13	,000	2-5; 3-5; 4-5
6	2,81	1,33	2,71	1,13	2,71	1,05	2,85	1,11	3,19	1,12	2,88	1,12	3,42	,009	2-5; 3-5; 4-5
7	3,09	1,14	2,61	1,07	2,78	1,04	2,85	1,09	3,20	1,10	2,89	1,09	4,15	,003	2-5; 3-5; 4-5
8	2,45	1,29	2,33	,96	2,61	,96	2,66	1,08	2,97	1,11	2,67	1,06	4,63	,001	2-4; 2-5; 3-5; 4-5
9	2,45	1,13	2,64	1,21	2,91	1,07	2,83	1,06	2,98	1,07	2,85	1,10	1,54	,191	
10	3,00	1,34	2,92	1,17	2,82	1,23	2,86	1,12	3,27	1,15	2,98	1,18	2,58	,037	2-5; 3-5; 4-5
11	2,82	1,17	2,75	1,05	2,71	1,06	2,93	1,01	3,11	1,14	2,88	1,08	2,33	,056	
12	2,45	1,21	2,47	1,08	2,43	1,04	2,58	1,14	2,77	1,04	2,57	1,08	1,64	,163	
13	3,18	1,08	2,87	1,05	2,99	1,06	3,04	1,13	3,25	1,07	3,06	1,08	1,61	,170	
14	2,91	1,22	2,67	,97	2,82	1,07	2,89	1,08	3,13	1,19	2,90	1,10	2,28	,060	

Tablo 14'ten anlaşılacağı gibi öğretmenlerin yaşa göre okulların öğrenme çevreleri hakkındaki görüşleri değişiklik göstermektedir. Madde 9, 10, 11, 12, 13 ve

14 dışındaki bütün maddelerde öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı farklılık görülmektedir.

Madde 4'e ilişkin bulgular, 36-40 yaş grubundaki öğretmenlerin 31-35 ve 26-30 yaş grubundaki öğretmenlere göre daha olumlu görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Yine bu maddeye ilişkin 41 ve üzeri yaş grubu öğretmenlerin 26-30 yaş, 31-35 yaş ve 36-40 yaş grubundaki öğretmenlere göre daha olumlu görüş bildirdikleri görülmektedir (ortalamalar bunu göstermektedir).

Madde 8'e ilişkin bulgularda, 36-40 yaş grubundaki öğretmenlerin 26-30 yaş grubundaki öğretmenlere, 41 ve üzeri yaş grubu öğretmenlerin ise 26-30 yaş, 31-35 yaş ve 36-40 yaş grubundaki öğretmenlere göre daha olumlu görüş bildirdikleri görülmektedir.

Diğer maddelerde ise yine 41 yaş ve üzeri yaşta olan öğretmenler okulların öğrenme çevreleri hakkında diğer öğretmenlerden daha olumlu görüşlere sahiptirler.

Okulun öğrenme çevreleri maddelerinden alınan puanların cinsiyete göre bağımsız t-testi analiz sonuçları tablo 15'te verilmiştir.

Tablo 15: Okulun Öğrenme Çevreleri Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları

	Cinsiyet	n	X	SS	t	p
M1	Kadın	197	2,86	1,01	1,18	,239
	Erkek	219	2,74	1,03		
M2	Kadın	197	2,16	1,10	,84	,399
	Erkek	219	2,07	1,06		
M3	Kadın	197	2,12	1,05	,03	,976
	Erkek	219	2,12	1,02		
M4	Kadın	197	2,21	1,13	,46	,646
	Erkek	219	2,16	1,04		
M5	Kadın	197	2,80	1,19	1,53	,126
	Erkek	219	2,62	1,15		
M6	Kadın	197	2,90	1,16	,32	,747
	Erkek	219	2,86	1,08		
M7	Kadın	197	2,87	1,15	-,29	,773
	Erkek	219	2,90	1,04		

*p<0,05

Tablo 15: Okulun Öğrenme Çevreleri Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları (Devamı)

	Cinsiyet	n	X	SS	t	p
M8	Kadın	197	2,73	1,10	1,10	,274
	Erkek	219	2,61	1,03		
M9	Kadın	197	2,88	1,14	,57	,570
	Erkek	219	2,82	1,06		
M10	Kadın	197	3,03	1,21	,85	,395
	Erkek	219	2,93	1,16		
M11	Kadın	197	2,92	1,13	,66	,512
	Erkek	219	2,85	1,03		
M12	Kadın	197	2,62	1,13	1,02	,307
	Erkek	219	2,52	1,03		
M13	Kadın	197	3,21	1,07	2,75	,006*
	Erkek	219	2,92	1,08		
M14	Kadın	197	3,02	1,06	2,09	,037*
	Erkek	219	2,79	1,13		

*p<0,05

Tablo 15' ten anlaşılacağı üzere öğretmenlerin okulların öğrenme çevreleri hakkındaki görüşlerinin cinsiyete göre karşılaştırılmasında sadece madde 13 (Sınıf duvarları öğrencilerin etkinliklerini sergilemeleri için düzenlenmiştir.) ve madde 14'te (Sınıflardaki iç hava kalitesi uygun şekilde düzenlenmiştir.) anlamlı farklılık ortaya çıkmaktadır. Bu iki maddeye ilişkin kadın öğretmenler erkek öğretmenlerden daha olumlu görüşlere sahiptirler. Diğer maddelerde görüşler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

4.4. IV. Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum

Okulun sosyal alanlar maddelerine ilişkin öğretmen görüşlerine ait bulgular frekans tablosunda verilmiştir. Bu bulguların öğretmenlerin kıdem, mezuniyet, yaş ve cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Öğretmenlerin okulun sosyal alanlar maddelerine verdikleri cevaplara ait betimsel istatistikler tablo16'da verilmiştir.

Tablo 16: Öğretmenlerin okulun Sosyal Alanlar maddelerine verdikleri cevaplara ait betimsel istatistikler

Sosyal Alanlar	Kesinlikle katılmıyorum(1)	Katılmıyorum(2)	Kararsızım (3)	Katılıyorum (4)	Kesinlikle katılıyorum(5)	X
1 Hem binanın içinde hem dışında öğrenciler için özel alanlar düzenlenmiştir. (Okuma alanları, sessiz mekânlar, düşünme alanları, dinleme alanları vs...)	135	122	102	44	13	2,23
2 Öğrencilerin fiziksel aktivitelerle uğraşabileceği mekânlar düzenlenmiştir.	103	141	105	56	11	2,35
3 Öğrencilerin beslenmelerini rahatlıkla yapabileceği ortamlar düzenlenmiştir.	104	128	111	61	12	2,40
4 Öğrencilerin kendileri için kişiselleştirebileceği alanlar düzenlenmiştir.	123	148	99	35	11	2,19
5 Okul binası çalışmak, yemek, öğrenmek, oynamak, öğretmek ve sosyalleşmek için uygundur.	91	134	112	64	15	2,47

Tablo 16'ya bakıldığında araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğunun okullarda öğrenci ve öğretmenler için özel alanların bulunmadığını, öğrencilerin fiziksel aktiviteler yapabilecekleri, beslenme saatlerinde kullanabilecekleri, kendileri için kişiselleştirebilecekleri alanların düzenlenmediğini düşündükleri görülmektedir. Bunun yanı sıra okul binasının çalışmak, yemek, öğrenmek, oynamak, öğretmek ve sosyalleşmek için uygun bir ortam olmadığını da düşünmektedirler. Tablo 16'daki bulgular okulun sosyal alanları ile ilgili olumlu düşüncelere sahip öğretmenlerin olduğunu da göstermektedir ancak bunların sayısı oldukça azdır.

Öğretmenlerin okulun sosyal alanları maddelerine verdikleri cevapların kıdeme göre ANOVA karşılaştırma sonuçları Tablo 17'de verilmiştir.

Tablo 177: Öğretmenlerin Okulun Sosyal Alanları Maddelerine Verdikleri Cevapların Kıdeme Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	1-5 yıl N = 77 (1)		6-10 yıl N = 99 (2)		11-15 yıl N = 106 (3)		16-20 yıl N = 80 (4)		21 yıl ve üzeri N = 54 (5)		Toplam N = 416 (6)		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	\bar{X}_1	S ₁	\bar{X}_2	S ₂	\bar{X}_3	S ₃	\bar{X}_4	S ₄	\bar{X}_5	S ₅	\bar{X}_T	S _T			
1	1,99	1,03	2,08	,93	2,19	1,14	2,25	1,16	2,87	1,15	2,23	1,11	6,23	,000	1-5; 2-5; 3-5; 4-5
2	2,27	1,12	2,25	,97	2,32	1,07	2,31	1,06	2,78	1,14	2,35	1,07	2,52	,041	1-5; 2-5; 3-5; 4-5
3	2,43	1,17	2,20	1,04	2,30	1,08	2,38	1,08	2,93	1,03	2,40	1,10	4,26	,002	1-5; 2-5; 3-5; 4-5
4	2,10	1,10	2,12	1,00	2,25	1,06	2,08	,96	2,50	1,04	2,19	1,04	1,78	,131	
5	2,34	1,10	2,42	1,07	2,52	1,06	2,36	1,14	2,78	1,16	2,47	1,10	1,63	,167	

Tablo 17' ye bakıldığında araştırmaya katılan öğretmenlerin kıdemlerine göre okulların sosyal alanları hakkındaki görüşlerinin farklılık gösterdiği görülmektedir. Madde 4 ve madde 5 dışındaki maddelerde kıdem grupları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Tablo 17'deki bulgulardan anlaşılacağı gibi anlamlı farklılığın olduğu bütün maddelerde 21 yıl ve üzeri görev yapan öğretmenlerin okulların sosyal alanları hakkında diğer öğretmenlere göre daha olumlu görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Öğretmenlerin okulun sosyal alanları maddelerine verdikleri cevapların mezuniyete göre ANOVA karşılaştırma sonuçları Tablo 18'de verilmiştir.

Tablo 18: Öğretmenlerin Okulun Sosyal Alanları Maddelerine Verdikleri Cevapların Mezuniyete Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	Eğt. Fak. N = 306 (1)		Fen Edeb. Fak N = 56 (2)		Eğt enst N = 12 (3)		Diğer N = 42 (4)		Toplam N = 416 (5)		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	\bar{x}_1	S ₁	\bar{x}_2	S ₂	\bar{x}_3	S ₃	\bar{x}_4	S ₄	\bar{x}_T	S _T			
1	2,15	1,08	2,25	1,13	2,83	1,27	2,57	1,13	2,23	1,11	3,10	,027	1-3; 1-4
2	2,30	1,08	2,38	1,09	2,42	,90	2,71	1,04	2,35	1,07	1,89	,131	
3	2,33	1,09	2,43	1,09	2,67	1,07	2,74	1,15	2,40	1,10	1,96	,119	
4	2,14	1,05	2,29	,97	2,17	,94	2,40	1,06	2,19	1,04	,96	,409	
5	2,43	1,10	2,48	1,03	2,3	1,07	2,77	1,23	2,47	1,10	1,20	,311	

Öğretmenlerin mezuniyetlerine göre okulların sosyal alanları hakkındaki görüşlerinin analiz edildiği tablodan anlaşıldığı gibi sadece madde 1'de gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Madde 1'e ilişkin bulgulara bakıldığında, Eğitim Enstitüsünden ve Diğer kurumlardan mezun olan öğretmenlerin, Eğitim Fakültesi mezunlarına göre daha olumlu görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Öğretmenlerin okulun sosyal alanları maddelerine verdikleri cevapların yaşa göre ANOVA karşılaştırma sonuçları Tablo 19'da verilmiştir.

Tablo 19: Öğretmenlerin Okulun Sosyal Alanları Maddelerine Verdikleri Cevapların Yaşa Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	21-25 yaş		26-30 yaş		31-35 yaş		36-40 yaş		41 yaş ve üzeri		Toplam		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	N = 11		N = 76		N = 114		N = 102		N = 113		N = 416				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)									
	\bar{X}_1	S ₁	\bar{X}_2	S ₂	\bar{X}_3	S ₃	\bar{X}_4	S ₄	\bar{X}_5	S ₅	\bar{X}_T	S _T			
1	2,00	1,10	2,04	1,01	2,05	,99	2,19	1,12	2,58	1,20	2,23	1,11	4,49	,001	2-5; 3-5; 4-5
2	2,45	1,13	2,16	1,03	2,25	1,08	2,35	1,04	2,58	1,10	2,35	1,07	2,12	,077	
3	2,64	1,29	2,24	1,13	2,29	1,05	2,26	1,10	2,71	1,06	2,40	1,10	3,52	,008	2-5; 3-5; 4-5
4	2,09	1,04	2,08	1,10	2,20	1,01	2,09	1,04	2,35	1,02	2,19	1,04	1,20	,309	
5	2,45	1,04	2,28	1,11	2,46	1,05	2,44	1,12	2,63	1,14	2,47	1,10	1,20	,313	

Tablo 19'dan anlaşılacağı gibi öğretmenlerin yaşa göre okulların sosyal alanları hakkındaki görüşleri iki madde üzerinde farklılık göstermektedir. Madde 1 ve madde 3'te öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı farklılık görülmektedir.

Tablo 19'daki bulgular anlamlı farklılığın bulunduğu bütün maddelerde 41 yaş ve üzeri öğretmenlerin diğer yaş gruplarındaki öğretmenlere göre daha olumlu görüş bildirdiklerini ortaya koymaktadır.

Okulun sosyal alanları maddelerinden alınan puanların cinsiyete göre bağımsız t-testi analiz sonuçları tablo 20 de verilmiştir.

Tablo 190: Okulun Sosyal Alanları Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları

	Cinsiyet	n	X	SS	t	p
M1	Kadın	197	2,25	1,13	,49	,627
	Erkek	219	2,20	1,09		
M2	Kadın	197	2,32	1,12	-,51	,609
	Erkek	219	2,38	1,04		
M3	Kadın	197	2,43	1,13	,61	,541
	Erkek	219	2,37	1,07		
M4	Kadın	197	2,27	1,10	1,47	,143
	Erkek	219	2,12	,97		
M5	Kadın	197	2,53	1,14	1,08	,280
	Erkek	219	2,41	1,07		

*p<0,05

Tablo 20 incelendiğinde öğretmenlerin okulun Sosyal Alanları hakkındaki maddelere ilişkin verdikleri puanlar arasında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Grupların bu konudaki görüşleri birbirine yakındır.

4.5. V. Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum

Okulun geçiş alanları ve dolaşım rotaları maddelerine ilişkin öğretmen görüşlerine ait bulgular frekans tablosunda verilmiştir. Bu bulguların öğretmenlerin kıdem, mezuniyet, yaş ve cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Öğretmenlerin okulun geçiş alanları ve dolaşım rotaları maddelerine verdikleri cevaplara ait betimsel istatistikler tablo21'de verilmiştir.

Tablo 20: Öğretmenlerin Okulun Geçiş Alanları ve Dolaşım Rotaları Maddelerine Verdikleri Cevaplara Ait Betimsel İstatistikler

Geçiş Alanları ve Dolaşım Rotaları		Kesinlikle katılmıyorum(1)	Katılmıyorum(2)	Kararsızım (3)	Katılıyorum (4)	Kesinlikle katılıyorum(5)	X
1	Öğrenme alanları arası ve binadaki dolaşım rotaları tabelalar ile belirlenmiştir.	80	90	112	97	37	2,81
2	Öğrenme alanları arasındaki rotalar ve bina içindeki dolaşım rotaları, işaretleri açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmiştir.	74	91	111	100	40	2,86
3	Katlar arasında geçişler birden fazla merdiven ile sağlanmaktadır.	98	83	92	96	47	2,79
4	Öğrenim mekânları okul genelinde iyi yerleştirilmiş, dolaşım rotalarının hiyerarşisi ve dış mekânla olan ilişkisi optimize edilmiştir.	68	116	121	93	18	2,70
5	Dolaşım rotaları ve sosyal alanlar öğrencilere çekici gelmektedir.	89	126	132	60	9	2,46
6	Bina içinde dolaştıkça mekânsal çeşitlilik gözlenmektedir	105	144	99	55	13	2,34
7	Oluşturulan iç mekânlar öğrenci ve çalışanlara kendilerini değerli hissettirmekte ve motive etmektedir.	102	124	115	62	13	2,42
8	Öğrenim mekânları iyi oranlanmış ve güzel görünmektedir.	69	123	126	84	14	2,64

Tablo 21'den anlaşıldığı üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu, öğrenim mekânlarının okul genelinde iyi yerleştirilmediğini, dolaşım rotalarının hiyerarşisi ve dış mekânla olan ilişkisi optimize edilmediğini, dolaşım rotaları ve sosyal alanların öğrencilere çekici gelmediğini düşünmektedirler. Bunların dışında bina içersinde mekânsal çeşitlilik olmadığını, öğrenim mekânlarının iyi oranlanmadığını, iç mekânların öğrenci ve çalışanlara kendilerini değerli hissettirecek ve onları motive edecek düzenlemelere sahip olmadığını da düşünmektedir.

Tablo 21 incelendiğinde binadaki dolaşım rotalarının varlığı ve bu rotaların anlaşılabilirliği ile katlar arasında geçişlerin birden fazla merdiven ile sağlanması noktasındaki öğretmen görüşleri birbirilerine yakındır ancak bu konulardaki olumsuz görüş bildiren öğretmenlerin sayısı olumlu görüş bildiren öğretmenlerden fazladır.

Öğretmenlerin okulun geçiş alanları ve dolaşım rotaları maddelerine verdikleri cevapların kıdeme göre ANOVA karşılaştırma sonuçları tablo 22'de verilmiştir.

Tablo 21: Öğretmenlerin Okulun Geçiş Alanları ve Dolaşım Rotaları Maddelerine Verdikleri Cevapların Kıdeme Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	1-5 yıl N = 77 (1)		6-10 yıl N = 99 (2)		11-15 yıl N = 106 (3)		16-20 yıl N = 80 (4)		21 yıl ve üzeri N = 54 (5)		Toplam N = 416 (6)		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	\bar{x}_1	S ₁	\bar{x}_2	S ₂	\bar{x}_3	S ₃	\bar{x}_4	S ₄	\bar{x}_5	S ₅	\bar{x}_T	S _T			
1	2,44	1,16	2,58	1,21	2,92	1,18	2,83	1,28	3,52	1,18	2,81	1,24	7,66	,000	1-3;1-4; 1-5;2-3; 2-5; 3-5; 4-5
2	2,55	1,12	2,63	1,23	2,86	1,25	2,95	1,25	3,59	1,11	2,86	1,24	7,35	,000	1-4; 1-5; 2-5; 3-5; 4-5
3	2,62	1,36	2,47	1,26	2,91	1,31	2,76	1,32	3,39	1,32	2,79	1,34	4,77	,001	1-5; 2-3; 2-5; 3-5; 4-5
4	2,60	1,13	2,41	1,03	2,78	1,08	2,74	1,16	3,19	1,12	2,70	1,12	4,67	,001	1-5; 2-3; 2-5; 3-5; 4-5
5	2,40	1,14	2,27	1,00	2,47	1,00	2,36	1,10	2,98	1,00	2,46	1,05	4,52	,001	1-5; 2-5; 3-5; 4-5
6	2,22	1,13	2,12	1,00	2,32	1,01	2,30	1,05	3,04	1,15	2,34	1,09	7,21	,000	1-5; 2-5; 3-5; 4-5
7	2,34	1,08	2,15	1,02	2,41	1,06	2,38	1,10	3,15	1,12	2,42	1,11	7,96	,000	1-5; 2-5; 3-5; 4-5
8	2,44	1,06	2,44	1,05	2,72	1,04	2,61	1,07	3,19	1,10	2,64	1,08	5,24	,000	1-5; 2-5; 3-5; 4-5

Tablo22'ye bakıldığında öğretmenlerin kıdemlerine göre okulların geçiş alanları ve dolaşım rotaları hakkındaki görüşleri farklılık göstermektedir. Öğretmenlerin görüşleri arasında bütün maddelerde anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Madde 1'e ilişkin bulgulara bakıldığında 11-15 yıl ve 16-20 yıl kıdeme sahip olan öğretmenlerin 1-5 yıl kıdeme sahip öğretmenlere göre madde 1 hakkında daha olumlu görüş bildirdikleri görülmektedir. Yine madde 1'e ilişkin 11-15 yıl kıdeme

sahip öğretmenlerin 6-10 yıl kıdeme sahip öğretmenlere göre daha olumlu düşündükleri görülmektedir. 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin diğer gruplara göre daha olumlu görüş bildirdikleri yine tablo 23'ten anlaşılmaktadır.

Madde 2'ye ilişkin bulgular incelendiğinde 16-20 yıl kıdeme sahip olan öğretmenlerin 1-5 yıl kıdeme sahip öğretmenlere göre madde 2 hakkında daha olumlu görüş bildirdikleri görülmektedir. 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin ise diğer gruplara göre daha olumlu düşündükleri görülmektedirler.

Madde 3 ve madde 4'e ilişkin bulgulara bakıldığında 16-20 yıl kıdeme sahip olan öğretmenlerin 11-15 yıl kıdeme sahip öğretmenlere göre madde 3 ve madde 4 hakkında daha olumlu görüş bildirdikleri görülmektedir. 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenler ise diğer gruplara göre daha olumlu düşünmektedirler.

Tablo22'deki diğer maddelere bakıldığında 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip öğretmenlerin diğer gruplara göre daha olumlu görüş bildirdikleri görülmektedir.

Öğretmenlerin okulun geçiş alanları ve dolaşım rotaları maddelerine verdikleri cevapların mezuniyete göre ANOVA karşılaştırma sonuçları Tablo 23'te verilmiştir.

Tablo 22: Öğretmenlerin Okulun Geçiş Alanları ve Dolaşım Rotaları Maddelerine Verdikleri Cevapların Mezuniyete Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	Eğt. Fak. N = 306 (1)		Fen Edeb. Fak N = 56 (2)		Eğt enst N = 12 (3)		Diğer N = 42 (4)		Toplam N = 416 (5)		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	\bar{x}_1	S ₁	\bar{x}_2	S ₂	\bar{x}_3	S ₃	\bar{x}_4	S ₄	\bar{x}_T	S _T			
1	2,70	1,23	3,05	1,24	3,33	1,23	3,17	1,23	2,81	1,24	3,50	,016	1-2;1-4
2	2,74	1,22	3,14	1,29	3,50	1,24	3,17	1,21	2,86	1,24	3,95	,008	1-2; 1-3; 1-4
3	2,68	1,32	3,21	1,32	3,42	1,44	2,83	1,32	2,79	1,34	3,58	,014	1-2
4	2,64	1,11	2,95	1,07	2,75	1,14	2,83	1,19	2,70	1,12	1,41	,239	
5	2,40	1,05	2,45	1,03	2,67	,78	2,86	1,09	2,46	1,05	2,59	,054	
6	2,29	1,09	2,30	,99	2,75	,97	2,67	1,20	2,34	1,09	2,07	,103	
7	2,37	1,10	2,46	1,06	3,00	1,13	2,60	1,19	2,42	1,11	1,70	,166	
8	2,59	1,09	2,73	1,05	2,92	1,08	2,86	1,05	2,64	1,08	1,23	,300	

Öğretmenlerin okulların geçiş alanları ve dolaşım rotaları maddelerine verdikleri cevapların mezuniyete göre analiz edildiği tablodan anlaşıldığı üzere madde 1, madde 2 ve madde 3'te gruplar arasında anlamlı farklılık görülmektedir.

Tablo 23'te görüldüğü gibi madde 1 ve 2' de Fen Edebiyat Fakültesi ve Diğer kurumlardan mezun olan öğretmenlerin, Eğitim Fakültesi mezunlarına göre daha

olumlu görüşlere sahip oldukları görülmektedir. Bu durumdan farklı olarak madde 2 hakkında, Eğitim Enstitüsünden mezun olan öğretmenlerin, Eğitim Fakültesi mezunlarına göre daha olumlu düşünmektedirler.

Madde 3'e ilişkin bulgular, Fen Edebiyat Fakültesinden mezun olan öğretmenlerin, Eğitim Fakültesi mezunlarına göre daha olumlu görüşlere sahip olduklarını göstermektedir.

Öğretmenlerin okulun geçiş alanları ve dolaşım rotaları maddelerine verdikleri cevapların yaşa göre ANOVA karşılaştırma sonuçları Tablo 24'te verilmiştir.

Tablo 23: Öğretmenlerin Okulun Geçiş Alanları ve Dolaşım Rotaları Maddelerine Verdikleri Cevapların Yaşa Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	21-25 yaş		26-30 yaş		31-35 yaş		36-40 yaş		41 yaş ve üzeri		Toplam		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	N = 11		N = 76		N = 114		N = 102		N = 113		N = 416				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)									
	\bar{x}_1	S ₁	\bar{x}_2	S ₂	\bar{x}_3	S ₃	\bar{x}_4	S ₄	\bar{x}_5	S ₅	\bar{x}_T	S _T			
1	2,45	1,13	2,49	1,15	2,59	1,23	2,95	1,21	3,16	1,26	2,81	1,24	5,19	,000	2-4;2-5; 3-4;3-5
2	2,64	1,21	2,58	1,15	2,61	1,22	2,95	1,25	3,23	1,22	2,86	1,24	5,02	,001	2-4;2-5; 3-4;3-5
3	2,91	1,38	2,47	1,36	2,58	1,26	2,92	1,26	3,07	1,39	2,79	1,34	3,37	,010	2-4;2-5; 3-5
4	2,64	1,21	2,50	1,11	2,55	1,07	2,73	1,05	2,98	1,17	2,70	1,12	2,99	,019	2-5; 3-5
5	2,45	1,21	2,25	1,08	2,39	1,05	2,42	1,00	2,70	1,03	2,46	1,05	2,45	,046	2-5; 3-5
6	2,36	1,12	2,13	1,12	2,21	1,03	2,22	,96	2,73	1,15	2,34	1,09	5,36	,000	2-5; 3-5; 4-5
7	2,18	1,17	2,28	1,07	2,25	1,04	2,34	1,03	2,80	1,17	2,42	1,11	4,72	0,01	2-5; 3-5; 4-5
8	2,27	1,10	2,41	1,09	2,54	1,08	2,63	1,01	2,95	1,08	2,64	1,08	3,80	,005	1-5; 2-5; 3-5; 4-5

Tablo 24'ten anlaşılacağı gibi öğretmenlerin yaşa göre okulların geçiş alanları ve dolaşım rotaları maddelerine hakkındaki görüşlerinde farklılık görülmektedir. Bütün maddelerde öğretmenlerin görüşlerine yönelik yaş grupları arasında anlamlı farklılık görülmektedir.

Madde 1 ve madde 2'ye ilişkin bulgular 36-40 yaş ile 41 ve üzeri yaş grubunun, 26-30 ve 31-36 yaş gruplarına göre, daha olumlu düşündüklerini göstermektedir.

Madde 3, 4 ve 5'e ilişkin bulgular, 41 ve üzeri yaş grubunun, 26-30 ve 31-36 yaş gruplarına göre, daha olumlu düşündükleri görülmektedir. Yine madde 3'e ilişkin

bulgular, 36-40 yaş grubunun 26-30 yaş gruplarına göre daha olumlu düşündüklerini ortaya koymaktadır.

Madde 6 ve 7'ye ilişkin bulgularda, 41 ve üzeri yaş grubunun, 26-30, 31-36 ve 36-40 yaş gruplarına göre daha olumlu düşündükleri görülmektedir. Madde 8'de ise 41 yaş ve üzeri öğretmenlerin diğer yaş gruplarındaki öğretmenlere göre daha olumlu görüş bildirdikleri görülmektedir.

Okulun geçiş alanları ve dolaşım rotaları maddelerinden alınan puanların cinsiyete göre bağımsız t-testi analiz sonuçları tablo 25'te verilmiştir.

Tablo 24: Okulun Geçiş Alanları ve Dolaşım Rotaları Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları

	Cinsiyet	n	X	SS	t	p
M1	Kadın	197	2,82	1,30	,11	,911
	Erkek	219	2,80	1,19		
M2	Kadın	197	2,91	1,29	,87	,387
	Erkek	219	2,81	1,19		
M3	Kadın	197	2,85	1,34	,89	,372
	Erkek	219	2,73	1,33		
M4	Kadın	197	2,78	1,13	1,34	,180
	Erkek	219	2,63	1,10		
M5	Kadın	197	2,59	1,14	2,43	,016*
	Erkek	219	2,34	,95		
M6	Kadın	197	2,43	1,17	1,46	,146
	Erkek	219	2,27	1,00		
M7	Kadın	197	2,51	1,17	1,47	,142
	Erkek	219	2,35	1,04		
M8	Kadın	197	2,69	1,15	,77	,441
	Erkek	219	2,60	1,01		

*P<0,05

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre okulların geçiş alanları ve dolaşım rotaları hakkındaki görüşlerinin analiz edildiği tablodan anlaşıldığı gibi yalnızca madde 5'te (Dolaşım rotaları ve sosyal alanlar öğrencilere çekici gelmektedir.) anlamlı farklılık bulunmaktadır. Bu madde hakkında kadın öğretmenler erkek öğretmenlerden daha olumlu görüşlere sahiptirler. Tablo 25'teki diğer sorularda kadın ve erkek öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

4.6. VI. Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum

Okulun bina görünümü maddelerine ilişkin öğretmen görüşlerine ait bulgular frekans tablosunda verilmiştir. Bu bulguların öğretmenlerin kıdem, mezuniyet, yaş ve cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Öğretmenlerin okulun bina görünümü maddelerine verdikleri cevaplara ait betimsel istatistikler tablo 26'da verilmiştir.

Tablo 25: Öğretmenlerin Okulun Bina Görünümü Maddelerine Verdikleri Cevaplara Ait Betimsel İstatistikler

Bina Görünümü Maddeleri	Kesinlikle katılmıyorum(1)	Katılmıyorum(2)	Kararsızım (3)	Katılıyorum (4)	Kesinlikle katılıyorum(5)	X
1 Okul binasının dışı görsel olarak iyi düzenlenmiştir.	52	95	125	116	28	2,94
2 Okul binasının içi görsel olarak iyi düzenlenmiştir.	55	104	133	100	24	2,84
3 Okul binası çevresindeki binalarla uyumlu bir şekilde düzenlenmiştir.	58	84	143	106	25	2,89
4 Okul binası yerel halka çekici gelmektedir	58	96	127	100	35	2,90
5 Okul Binası mimari kimlik açısından belirli bir karaktere sahiptir.	77	108	120	88	23	2,69
6 Okulun görüntüsü yerel eğitimi güçlendirmektedir.	78	99	127	92	20	2,70
7 Okulun tasarımı arazinin topografyasına, iklim ve ekolojisine uygundur.	57	107	129	106	17	2,81
8 Okulun görüntüsü bulunduğu bölgeye uyum sağlayıp katkıda bulunmaktadır.	57	96	117	127	19	2,89
9 Binanın mimarisi öğrencilerin ve toplumun beklentilerini karşılamaktadır.	76	94	135	95	16	2,71

Tablo 26 incelendiğinde okul binasının içi görsel olarak iyi düzenlenmediğini, mimari kimlik açısından belirli bir karaktere sahip olmadığını, okulun tasarımının arazinin topografyasına, iklim ve ekolojisine uygun olmadığını, dolayısıyla binanın mimarisinin öğrencilerin ve toplumun beklentilerini karşılamadığını düşünen öğretmenlerin çoğunlukta olduğunu görmekteyiz.

Tablo 26'ya bakıldığında okul binasının dışı görselliği, çevresindeki binalarla uyumu, bulunduğu bölgeye uyumu, yerel halka çekici gelmesi ve görüntüsü ile yerel eğitime katkıda bulunması konularındaki öğretmen görüşlerinin birbirine çok yakın olduğu ancak olumsuz düşünenlerin sayıca fazla olduğu görülmektedir. Yine bulgulara bakıldığında bina görünümü hakkında araştırmaya katılan öğretmenlerin önemli bir bölümünün kararsız kaldıkları görülmektedir.

Öğretmenlerin okulun bina görünümü maddelerine verdikleri cevapların kıdeme göre ANOVA karşılaştırma sonuçları tablo 27'de verilmiştir.

Tablo 26: Öğretmenlerin Okulun Bina Görünümü Maddelerine Verdikleri Cevapların Kıdeme Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	1-5 yıl N = 77		6-10 yıl N = 99		11-15 yıl N = 106		16-20 yıl N = 80		21 yıl ve üzeri N = 54 (5)		Toplam N = 416		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	(1)		(2)		(3)		(4)		(5)		(6)				
	\bar{X}_1	S ₁	\bar{X}_2	S ₂	\bar{X}_3	S ₃	\bar{X}_4	S ₄	\bar{X}_5	S ₅	\bar{X}_T	S _T			
1	2,94	1,06	2,62	1,15	3,04	1,06	2,93	1,21	3,33	1,08	2,93	1,13	3,99	,003	1-5; 2-3; 2-5; 3-5; 4-5
2	2,66	1,06	2,59	1,08	2,90	1,07	2,83	1,17	3,48	,99	2,84	1,11	6,75	,000	1-5; 2-3; 2-5; 3-5; 4-5
3	2,75	1,11	2,70	1,16	2,98	1,05	2,78	1,11	3,46	1,00	2,89	1,17	5,17	,000	1-5; 2-5; 3-5;4-5
4	2,78	1,21	2,68	1,20	2,92	1,07	2,88	1,18	3,46	1,04	2,90	1,17	4,43	,002	1-5; 2-5; 3-5; 4-5
5	2,74	1,19	2,52	1,20	2,69	1,09	2,55	1,18	3,17	1,04	2,69	1,16	3,25	,012	1-5; 2-5; 3-5; 4-5
6	2,70	1,15	2,54	1,17	2,75	1,07	2,51	1,18	3,22	1,08	2,70	1,15	3,99	,003	1-5; 2-5; 3-5; 4-5
7	2,87	1,08	2,75	1,06	2,70	1,06	2,63	1,10	3,28	1,11	2,81	1,09	3,52	,008	1-5; 2-5; 3-5; 4-5
8	2,81	1,11	2,75	1,15	2,90	1,03	2,81	1,16	3,39	1,11	2,89	1,12	3,35	,010	1-5; 2-5; 3-5; 4-5
9	2,55	1,13	2,65	1,11	2,79	1,01	2,58	1,17	3,13	1,18	2,71	1,12	2,86	,023	1-5; 2-5; 4-5

Tablo 27 incelendiğinde öğretmenlerin kıdemlerine göre okulların bina görünüşleri hakkındaki görüşleri farklılık göstermektedir. Bina görünümü maddelerinin tamamında grupların görüşleri arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Tablo 27'ye bakıldığında genel olarak 21 yıl ve üzeri kıdem grubu ile diğer gruplar arasında anlamlı farklılık göze çarpmaktadır. Bulgular, 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerin okulların bina görünüşleri hakkında diğer kıdem gruplarına göre daha olumlu düşüncelere sahip olduklarını göstermektedir. Bunun yanı sıra madde 1 ve 2'de 11-15 yıl kıdem grubundaki öğretmenlerin 6-10 yıl kıdem grubundaki öğretmenlere göre bu iki madde hakkında daha olumlu düşündükleri görülmektedir.

Öğretmenlerin okulun bina görünümü maddelerine verdikleri cevapların mezuniyete göre ANOVA karşılaştırma sonuçları tablo 28'de verilmiştir.

Tablo 27: Öğretmenlerin Okulun Bina Görünümü Maddelerine Verdikleri Cevapların Mezuniyete Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	Eğt. Fak. N = 306 (1)		Fen Edeb. Fak N = 56 (2)		Eğt enst N = 12 (3)		Diğer N = 42 (4)		Toplam N = 416 (5)		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	\bar{x}_1	S ₁	\bar{x}_2	S ₂	\bar{x}_3	S ₃	\bar{x}_4	S ₄	\bar{x}_T	S _T			
1	2,85	1,14	3,09	1,13	3,33	1,23	3,21	,98	2,94	1,13	2,26	,081	
2	2,75	1,11	2,95	1,10	3,25	1,21	3,26	,96	2,84	1,11	3,51	,015	1-4
3	2,81	1,14	2,96	1,03	3,25	1,14	3,29	,97	2,89	1,12	2,77	,042	1-4
4	2,83	1,16	2,96	1,22	3,25	1,22	3,21	1,09	2,90	1,17	1,81	,144	
5	2,64	1,16	2,73	1,21	2,91	1,08	2,93	1,07	2,69	1,16	,93	,424	
6	2,65	1,15	2,84	1,19	2,83	1,03	2,90	1,14	2,70	1,15	,99	,398	
7	2,76	1,08	2,96	1,09	3,00	,95	2,83	1,23	2,81	1,09	,67	,569	
8	2,81	1,13	3,11	1,09	3,08	1,16	3,12	1,09	2,89	1,12	1,88	,131	
9	2,63	1,11	2,89	1,07	3,08	1,31	2,98	1,14	2,71	1,12	2,25	,082	

Tablo 28 incelendiğinde öğretmenlerin okulların bina görünümüleri hakkındaki görüşleri arasında mezuniyete göre madde 2, ve 3'te anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Anlamlı farklılığın olduğu maddelerde, Diğer kurumlardan mezun olan öğretmenlerin Eğitim Fakültesi mezunlarına göre daha olumlu görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Öğretmenlerin okulun bina görünümü maddelerine verdikleri cevapların yaşa göre ANOVA karşılaştırma sonuçları tablo 29'da verilmiştir.

Tablo 29: Öğretmenlerin Okulun Bina Görünümü Maddelerine Verdikleri Cevapların Yaşa Göre ANOVA karşılaştırma sonuçları

Mad.No	21-25 yaş		26-30 yaş		31-35 yaş		36-40 yaş		41 yaş ve üzeri		Toplam		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	N = 11		N = 76		N = 114		N = 102		N = 113		N = 416				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)									
	\bar{x}_1	S ₁	\bar{x}_2	S ₂	\bar{x}_3	S ₃	\bar{x}_4	S ₄	\bar{x}_5	S ₅	\bar{x}_T	S _T			
1	2,91	1,04	2,75	1,14	2,75	1,13	3,01	1,10	3,18	1,12	2,94	1,13	2,69	,031	2-5; 3-5
2	2,64	1,12	2,54	1,06	2,68	1,06	2,80	1,13	3,26	1,06	2,84	1,11	6,39	,000	2-5; 3-5; 4-5
3	2,64	1,12	2,58	1,15	2,82	1,13	2,93	1,06	3,17	1,08	2,89	1,12	3,59	,007	2-5; 3-5; 2-4
4	2,82	1,40	2,61	1,19	2,78	1,13	2,88	1,11	3,24	1,15	2,90	1,17	4,04	,003	2-5; 3-5; 4-5
5	2,91	1,30	2,53	1,24	2,65	1,14	2,60	1,12	2,91	1,13	2,69	1,16	1,72	,145	
6	2,91	1,22	2,54	1,15	2,61	1,16	2,66	1,11	2,93	1,15	2,70	1,15	1,80	,128	
7	3,10	1,22	2,64	1,05	2,87	1,06	2,67	1,08	2,95	1,12	2,80	1,09	1,59	,175	
8	3,10	1,22	2,61	1,18	2,86	1,06	2,84	1,09	3,14	1,12	2,89	1,12	2,85	,024	2-5
9	2,73	1,01	2,41	1,16	2,70	1,06	2,74	1,17	2,91	1,15	2,71	1,12	2,33	,050	2-5

Tablo 29 incelendiğinde öğretmenlerin yaşa göre okulların bina görünümleri hakkındaki görüşlerinin değişiklik gösterdiği görülmektedir. Madde 5, 6 ve 7 dışındaki bütün maddelerde yaş gruplarına göre anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Tablo 29'a bakıldığında genel olarak 41 ve üzeri yaş grubu ile diğer gruplar arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. 41 ve üzeri yaş grubunun diğer gruplara göre bütün maddelerde daha olumlu düşündükleri görülmektedir. Ayrıca madde 3'te 36-40 yaş grubunun 26-30 yaş grubuna göre daha olumlu düşündükleri görülmektedir.

Bina görünümü maddelerinden alınan puanların cinsiyete göre bağımsız t-testi analiz sonuçları tablo 30'da verilmiştir.

Tablo 280: Bina Görünümü Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları

	Cinsiyet	n	X	SS	t	p
M1	Kadın	197	3,01	1,17	1,20	,231
	Erkek	219	2,87	1,09		
M2	Kadın	197	2,92	1,14	1,35	,177
	Erkek	219	2,77	1,08		

*P<0,05

Tablo 29: Bina Görünümü Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları (Devamı)

	Cinsiyet	n	X	SS	t	p
M3	Kadın	197	2,96	1,16	1,13	,259
	Erkek	219	2,84	1,07		
M4	Kadın	197	2,93	1,21	,50	,620
	Erkek	219	2,87	1,12		
M5	Kadın	197	2,75	1,23	,90	,369
	Erkek	219	2,64	1,09		
M6	Kadın	197	2,80	1,22	1,65	,100
	Erkek	219	2,62	1,07		
M7	Kadın	197	2,97	1,09	3,03	,003*
	Erkek	219	2,65	1,07		
M8	Kadın	197	3,03	1,14	2,41	,017*
	Erkek	219	2,77	1,09		
M9	Kadın	197	2,87	1,17	2,68	,008*
	Erkek	219	2,58	1,07		

*P<0,05

Tablo 30'da öğretmenlerin okulların bina görünümleri hakkındaki görüşlerinin cinsiyete göre karşılaştırılmasında madde 7(Okulun tasarımı arazinin topografyasına, iklim ve ekolojisine uygundur.), madde 8(Okulun görüntüsü bulunduğu bölgeye uyum sağlayıp katkıda bulunmaktadır.) ve madde 9'da(Binanın mimarisi öğrencilerin ve toplumun beklentilerini karşılamaktadır.) anlamlı farklılık ortaya çıkmaktadır. Anlamlı farklılığın olduğu maddelerde kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha olumlu baktıkları görülmektedir.

4.7. VII. Alt Amaca İlişkin Bulgular ve Yorum

Okulun emniyet ve güvenlik maddelerine ilişkin öğretmen görüşlerine ait bulgular frekans tablosunda verilmiştir. Bu bulguların öğretmenlerin kıdem, mezuniyet, yaş ve cinsiyetlerine göre farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Öğretmenlerin okulun emniyet ve güvenlik maddelerine verdikleri cevaplara ait betimsel istatistikler tablo 31'de verilmiştir.

Tablo 30: Öğretmenlerin okulun Emniyet ve Güvenlik maddelerine verdikleri cevaplara ait betimsel istatistikler

Emniyet ve Güvenlik Maddeleri						X
	Kesinlikle katılmıyorum(1)	Katılmıyorum(2)	Kararsızım (3)	Katılıyorum (4)	Kesinlikle katılıyorum(5)	
1 Öğretmenler için güvenlik sağlanmıştır.	106	102	107	84	17	2,53
2 Öğrencilerin öğrenmesi için güvenli iç mekânlar düzenlenmiştir.	92	116	120	102	16	2,75
3 Öğrencilerin öğrenmesi için güvenli dış mekânlar düzenlenmiştir.	81	116	122	87	10	2,59
4 Öğrenciler için güvenli depolama yerleri düzenlenmiştir.	96	121	111	79	9	2,49
5 Öğretmenler için güvenli depolama yerleri düzenlenmiştir.	95	111	124	78	8	2,50
6 Çıkışlar güvenlik açısından uygun şekilde düzenlenmiştir.	82	108	116	95	15	2,65
7 Acil durum çıkışları kolaylıkla ulaşılabilir bir şekilde düzenlenmiştir.	97	109	111	79	20	2,56
8 Tuvaletler, merdivenler ve sirkülasyon alanları güvenli şekilde düzenlenmiştir.	81	97	127	93	18	2,69

Tablo 31'den anlaşılacağı üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin büyük çoğunluğu okullarda öğretmenler için güvenliğin sağlanmadığını, iç ve dış öğrenme mekânlarının güvenli olmadığını, çıkışların güvenlik açısından uygun olmadığını düşünmektedirler.

Yine tablo 31 incelendiğinde öğretmenlerin, okullarda öğrenci ve öğretmenler için güvenli depolama yerlerinin bulunmadığını, acil durum çıkışlarının kolaylıkla ulaşılabilir olmadığını, tuvaletler, merdivenler ve sirkülasyon alanlarının öğrenciler için güvenli olmadığını belirttikleri görülmektedir.

Öğretmenlerin okulun emniyet ve güvenlik maddelerine verdikleri cevapların kідeme göre ANOVA karşılaştırma sonuçları tablo 32'de verilmiştir.

Tablo 31: Öğretmenlerin Okulun Emniyet ve Güvenlik Maddelerine Verdikleri Cevapların Kıdeme Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	1-5 yıl		6-10 yıl		11-15 yıl		16-20 yıl		21 yıl ve üzeri		Toplam		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	N = 77		N = 99		N = 106		N = 80		N = 54 (5)		N = 416				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)			
\bar{x}_1	S ₁	\bar{x}_2	S ₂	\bar{x}_3	S ₃	\bar{x}_4	S ₄	\bar{x}_5	S ₅	\bar{x}_T	S _T				
1	2,66	1,24	2,22	1,10	2,38	1,13	2,53	1,18	3,20	1,14	2,52	1,19	7,07	,000	1-2;1-5; 2-5; 3-5; 4-5
2	2,79	1,06	2,56	1,08	2,60	1,14	2,80	1,10	3,22	1,00	2,74	1,10	3,90	,004	1-5 2-5; 3-5; 4-5
3	2,56	1,09	2,43	1,05	2,46	1,11	2,58	1,06	3,19	1,03	2,59	1,09	5,07	,001	1-5 2-5; 3-5; 4-5
4	2,36	1,15	2,26	1,04	2,50	1,12	2,48	1,10	3,02	1,02	2,48	1,11	4,53	,001	1-5 2-5; 3-5; 4-5
5	2,34	1,12	2,31	1,04	2,47	1,08	2,53	1,10	3,11	1,00	2,50	1,10	5,61	,000	1-5; 2-5; 3-5; 4-5
6	2,73	1,15	2,38	1,17	2,58	1,09	2,55	1,04	3,28	1,09	2,65	1,14	6,06	,000	1-2;1-5 2-5; 3-5; 4-5
7	2,38	1,23	2,23	1,16	2,56	1,16	2,65	1,07	3,28	1,02	2,56	1,18	8,04	,000	1-5; 2-3; 2-4; 2-5; 3-5; 4-5
8	2,74	1,12	2,43	1,19	2,69	1,15	2,59	1,09	3,22	1,04	2,69	1,15	4,48	,001	1-5 2-5; 3-5; 4-5

Tablo 32 incelendiğinde öğretmenlerin kıdemlerine göre okulların emniyet ve güvenliği hakkındaki görüşleri farklılık göstermektedir. Bina görünümü maddelerinin tamamında grupların görüşleri arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Tablo 32'deki bulgulara bakıldığında genel olarak 21 yıl ve üzeri kıdem grubu ile diğer gruplar arasında anlamlı farklılık göze çarpmaktadır. 21 yıl ve üzeri kıdeme sahip olan öğretmenlerin okulların emniyet ve güvenliği hakkında diğer kıdem gruplarına göre daha olumlu düşüncelere sahip oldukları görülmektedir.

Madde 1 ve madde 6'da 1-5 yıl kıdem grubundaki öğretmenlerin 6-10 yıl kıdem grubuna göre daha olumlu düşünceye sahip oldukları görülmektedir. Yine madde 7'ye bakıldığında 11-15 yıl kıdem grubundaki öğretmenler, 6-10 yıl kıdem grubundaki öğretmenlere göre daha olumlu cevaplar vermişlerdir.

Öğretmenlerin okulun emniyet ve güvenlik maddelerine verdikleri cevapların mezuniyete göre ANOVA karşılaştırma sonuçları tablo 33'te verilmiştir.

Tablo 32: Öğretmenlerin Okulun Emniyet ve Güvenlik Maddelerine Verdikleri Cevapların Mezuniyete Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	Eğt. Fak. N = 306 (1)		Fen Edeb. Fak N = 56 (2)		Eğt enst N = 12 (3)		Diğer N = 42 (4)		Toplam N = 416 (5)		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	\bar{x}_1	S ₁	\bar{x}_2	S ₂	\bar{x}_3	S ₃	\bar{x}_4	S ₄	\bar{x}_T	S _T			
1	2,43	1,19	2,55	1,13	3,25	1,36	3,00	1,08	2,53	1,19	4,48	,004	1-3;1-4
2	2,69	1,10	2,82	1,13	3,08	1,00	2,98	1,09	2,75	1,10	1,38	,249	
3	2,51	1,08	2,66	1,08	2,92	1,16	3,00	1,10	2,59	1,09	3,04	,029	1-4
4	2,40	1,12	2,57	1,11	2,83	,94	2,83	,99	2,48	1,10	2,50	,050	1-4
5	2,46	1,11	2,48	1,10	3,00	1,13	2,71	,94	2,50	1,10	1,53	,205	
6	2,62	1,17	2,50	1,04	3,00	1,04	2,93	1,07	2,65	1,14	1,61	,187	
7	2,46	1,19	2,68	1,10	3,00	1,21	3,00	1,06	2,56	1,18	3,54	,015	1-4
8	2,61	1,18	2,70	,99	3,08	1,08	3,17	1,03	2,69	1,15	3,52	,015	1-4;2-4

Tablo 33 incelendiğinde öğretmenlerin okulların emniyet ve güvenliği hakkındaki görüşleri arasında mezuniyete göre madde 1, 3, 4, 7 ve 8'de anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Anlamlı farklılığın olduğu bütün maddelerde, Diğer kurumlardan mezun olan öğretmenlerin Eğitim Fakültesi mezunlarına göre daha olumlu görüşlere sahip oldukları görülmektedir. Yine madde 1'e ilişkin bulgulara bakıldığında, Eğitim Enstitüsünden mezun olan öğretmenlerin madde 1 hakkında Eğitim Fakültesi mezunlarına göre daha olumlu cevaplar verdiği görülmektedir. Madde 8'de ise Diğer kurumlardan mezun olan öğretmenlerin Fen Edebiyat Fakültesi mezunlarına göre daha olumlu görüşlere sahip oldukları görülmektedir.

Öğretmenlerin okulun emniyet ve güvenlik maddelerine verdikleri cevapların yaşa göre ANOVA karşılaştırma sonuçları tablo 34'te verilmiştir.

Tablo 33: Öğretmenlerin Okulun Emniyet ve Güvenlik Maddelerine Verdikleri Cevapların Yaşa Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları

Mad.No	21-25 yaş N = 11 (1)		26-30 yaş N = 76 (2)		31-35 yaş N = 114 (3)		36-40 yaş N = 102 (4)		41 yaş ve üzeri N = 113 (5)		Toplam N = 416 (6)		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	\bar{x}_1	S ₁	\bar{x}_2	S ₂	\bar{x}_3	S ₃	\bar{x}_4	S ₄	\bar{x}_5	S ₅	\bar{x}_T	S _T			
1	3,00	1,18	2,38	1,24	2,37	1,13	2,35	1,14	2,90	1,17	2,53	1,19	4,77	,001	2-5; 3-5; 4-5
2	2,91	1,04	2,66	1,04	2,57	1,12	2,66	1,11	3,04	1,07	2,74	1,10	3,22	,013	2-5; 3-5; 4-5
3	2,91	,94	2,41	1,07	2,48	1,10	2,42	1,09	2,94	1,05	2,59	1,09	4,66	,001	2-5; 3-5; 4-5

Tablo 34: Öğretmenlerin Okulun Emniyet ve Güvenlik Maddelerine Verdikleri Cevapların Yaşa Göre ANOVA Karşılaştırma Sonuçları (Devamı)

Mad.No	21-25 yaş N = 11 (1)		26-30 yaş N = 76 (2)		31-35 yaş N = 114 (3)		36-40 yaş N = 102 (4)		41 yaş ve üzeri N = 113 (5)		Toplam N = 416 (6)		F	P	Fark Olan Gruplar (LSD)
	\bar{X}_1	S ₁	\bar{X}_2	S ₂	\bar{X}_3	S ₃	\bar{X}_4	S ₄	\bar{X}_5	S ₅	\bar{X}_T	S _T			
	4	2,91	1,04	2,21	1,11	2,32	1,08	2,43	1,08	2,82	1,08	2,48			
5	2,81	,98	2,21	1,10	2,36	1,09	2,44	1,03	2,87	1,08	2,50	1,10	5,50	,000	2-5; 3-5; 4-5
6	3,18	,98	2,57	1,20	2,39	1,10	2,60	1,09	2,95	1,12	2,65	1,14	4,23	,002	1-3;2-5; 3-5; 4-5
7	2,64	1,29	2,30	1,19	2,24	1,09	2,64	1,20	2,97	1,10	2,56	1,18	7,06	,000	2-5; 3-4; 3-5; 4-5
8	3,00	1,00	2,58	1,15	2,49	1,17	2,64	1,12	2,97	1,11	2,69	1,15	3,08	,016	2-5; 3-5; 4-5

Tablo 34'te görüldüğü gibi öğretmenlerin yaşa göre okulların emniyet ve güvenliği hakkındaki görüşleri değişiklik göstermektedir. Bütün maddelerde yaş gruplarına göre anlamlı farklılık bulunmaktadır.

Tablo 34'e bakıldığında bütün maddelerde 41 ve üzeri yaş grubu ile diğer gruplar arasında anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bulgular incelendiğinde, 41 ve üzeri yaş grubunun diğer gruplara göre okulların emniyet ve güvenliği hakkında daha olumlu düşündükleri görülmektedir. Bu durumdan farklı olarak madde 6'da 31-35 yaş grubu ile 21-25 yaş grubu arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır. 21-25 yaş grubunun 31-35 yaş grubuna göre daha olumlu düşündükleri görülmektedir.

Madde 7'ye ilişkin bulgulara bakıldığında 36-40 yaş grubunun 31-35 yaş grubuna göre daha olumlu düşündükleri görülmektedir.

Okulun emniyet ve güvenlik maddelerinden alınan puanların cinsiyete göre bağımsız t-testi analiz sonuçları tablo 35'te verilmiştir.

Tablo 35: Okulun Emniyet ve Güvenlik Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları

	Cinsiyet	n	X	SS	t	p
M1	Kadın	197	2,78	1,20	4,20	,000*
	Erkek	219	2,30	1,13		
M2	Kadın	197	2,91	1,11	2,90	,004*
	Erkek	219	2,60	1,08		

Tablo 36: Okulun Emniyet ve Güvenlik Maddelerinden Alınan Puanların Cinsiyete Göre Bağımsız T-Testi Analiz Sonuçları (Devamı)

	Cinsiyet	n	X	SS	t	p
M3	Kadın	197	2,79	1,14	3,55	,000*
	Erkek	219	2,41	1,02		
M4	Kadın	197	2,57	1,16	1,63	,105
	Erkek	219	2,40	1,05		
M5	Kadın	197	2,58	1,12	1,44	,151
	Erkek	219	2,43	1,07		
M6	Kadın	197	2,82	1,14	2,92	,004*
	Erkek	219	2,49	1,12		
M7	Kadın	197	2,64	1,20	1,43	,153
	Erkek	219	2,48	1,15		
M8	Kadın	197	2,79	1,18	1,77	,078
	Erkek	219	2,59	1,11		

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre okulların emniyet ve güvenliği hakkındaki görüşlerinin analiz edildiği tablodan anlaşıldığı gibi 4 maddede anlamlı farklılık bulunmaktadır. Bu maddeler madde 1 (Öğretmenler için güvenlik sağlanmıştır), madde 2 (Öğrencilerin öğrenmesi için güvenli iç mekânlar düzenlenmiştir.), madde3 (Öğrencilerin öğrenmesi için güvenli dış mekânlar düzenlenmiştir.) ve madde 6 (Çıkışlar güvenlik açısından uygun şekilde düzenlenmiştir.) şeklindedir. Bu maddeler ilişkin kadın öğretmenler erkek öğretmenlerden daha olumlu görüşlere sahiptirler. Diğer maddelerde görüşler arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ TARTISMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu araştırma ile öğretmenlerin okul binaların fiziksel özelliklerinin yeterliliği hakkında öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma sürecinde elde edilen verilerin istatistiksel analizleri sonucunda aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

5.1.1.I. Alt Amaçlara İlişkin Sonuç ve Tartışma

Araştırmanın birinci alt amacında öğretmenlerin okul binalarının fiziksel özellikleri hakkındaki görüşleri incelenmiş ve ulaşılan sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara genel olarak bakıldığında öğretmenler, okulları fiziksel özellikler bakımından yetersiz olarak görmektedir. Özellikle okullarının engelli öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kaldığı öne çıkan sonuçlar arasındadır.

Bulgulara bakıldığında okulların büyük bir kısmının doğal yöntemlerle havalandırıldığı ancak her mevsim uygun havalandırmanın sağlanamadığı sonucu ortaya çıkmıştır. Eğitim ortamlarında havalandırma yeteri kadar yapılmazsa sınıftaki öğrenci sayısına bağlı olarak karbondioksit derişimi artar. Bu da eğitim öğretim faaliyetlerini olumsuz etkiler. Ortamdaki karbondioksit miktarının insan fizyolojisine uygun olması büyük önem taşımaktadır (Bas, 2004).

Eğitim ortamdaki gürültü düzeyinin yüksek olması iletişim sürecini dolayısıyla eğitim öğretim etkinliklerini olumsuz etkileyecektir (Cengizhan, 2002). Bu sebeple okul binalarında ses yalıtımına önem verilmelidir. Ancak araştırma sonuçları okulların büyük bir bölümünde ses yalıtımının uygun düzeyde yapılmadığı yönündedir. Bu sonuca benzer olarak Önder ve ark. (2012) yaptıkları çalışmada ideal sınıf ortamını incelemiş ve ölçüm yapılan sınıfta havalandırma, aydınlatma ve akustik özelliklerinin istenen düzde olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Okulun fiziksel özellikler bölümüyle ilgili diğer bulgulara bakıldığında, okul binalarının tasarımının gelişmekte olan eğitim anlayışına ve gereksinimlerine cevap verecek özellikte olmadığı, okul binalarının çocuklar düşünülerek tasarlanmadığı, binanın farklı organizasyonları bir arada barındıracak yapıda olmadığı ve gelecekte gelişmeye uygun bir şekilde yapılmadığı sonuçları ortaya çıkmaktadır.

5.1.2.II. Alt Amaçlara İlişkin Sonuç ve Tartışma

Araştırmaya ilişkin bulgular okullardaki dış mekânların öğrencilere, sosyal etkileşim içinde olabilme, sosyal ve bireysel öğrenme faaliyetleri gerçekleştirebilme fırsatı sunmadığı yönündedir. Oysaki dış mekânlar öğrencinin fiziksel, duygusal, psikolojik ve bilişsel gelişimini destekleyen okul içinde verilen eğitimin devamlılığını sağlayan oldukça önemli gelişme ve öğrenme mekânlarıdır (Terzioğlu, 2005).

Okullarda dış öğrenme çevrelerine yeterince önem verilmemektedir. Dış mekânlardaki yeşil alanlarının yetersizliği eğitsel bir kısım fırsatların kaçmasına yol açmaktadır. Okullarda dış öğrenme çevreleri olarak kümes, hayvanat bahçesi, meteoroloji köşesi, trafik köşesi vb. düzenlemeler yapılarak öğrencilere işlevsel ve hayata hazırlayıcı bir eğitim verebiliriz (Başar, 2000). Ancak mevcut okullara bakıldığında dış öğrenme ortamlarındaki yetersizlikler işlevsel eğitimin önünü tıkamaktadır.

Oyun, çocuğun duygularını ifade edebildiği, yaratıcılığını geliştirdiği, zihinsel, sosyal, duygusal ve psikomotor becerilerini geliştirebildiği en aktif doğal öğrenme ortamıdır (Mangır ve Aytas, 1993). Oyunun çocuğun eğitim hayatındaki önemi tartışmasızdır. Ancak araştırmada elde ettiğimiz bulgular okullarda öğrenciler için bina dışı oyun alanlarına önem verilmediğini göstermektedir. Bu sonuç "okul binalarının çocuklar düşünülerek tasarlanmadığı" sonucuyla da paralellik göstermektedir.

5.1.3.III. Alt Amaçlara İlişkin Sonuç ve Tartışma

Öğretmen ve öğrencilerin her geçen gün değişen ve gelişen eğitim sistemine ayak uydurabilmesi için kendilerini geliştirebilecekleri ortamlara ihtiyaç duymaktadırlar. Bu ihtiyacın, zamanlarının büyük bir bölümünü geçirdikleri okullar tarafından karşılanması yerinde olacaktır. Karasolak (2009) yaptığı çalışmada

öğrenme çevrelerinde donatımının öğretmen ve öğrenciler tarafından yeterli bulunmamasının, okula karşı olumsuz tutum geliştirmelerine neden olacağını ve hedeflenen eğitim programının gerçekleştirilmesinde olumsuz etkiler yaratacağını belirtmiştir. Bu nedenle öğrenme çevrelerinin öğretmen ve öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlenmesi oldukça önemlidir. Ancak araştırma sonucunda ulaşılan bulgular okulların öğrenme çevreleri bakımından yetersiz olduğunu, öğretmen ve öğrenciler için gerekli medya ve teknoloji erişiminin sağlanmadığını ortaya koymaktadır. Bu durum öğretmen ve öğrencilere eğitim-öğretim faaliyetlerine gerekli önemin verilmediğini düşündürtebilir (Yüksel, 2004)

Okullarda olması gereken medya ve teknoloji erişiminin yanı sıra teşvik edici bir sınıf ortamının yaratılması da oldukça önemlidir. Araştırma sonuçları göstermektedir ki; okullarda öğrencileri öğrenmeye teşvik edici sınıf ortamları bulunmamaktadır ve sınıflar farklı etkinlikler için gerekli olan değişimi sağlamaya elverişli bir özelliğe sahip değildir. Şendur (1999) yaptığı çalışmada teşvik edici derslik düzeninin öğrenci başarısını olumlu yönde artıran önemli unsurlardan olduğuna dair bulgular elde etmiştir.

Öğrenci başarısını etkileyen bir diğer unsurda sınıf mevcududur. Araştırmada ulaştığımız sonuçlar bize sınıfların standart mevcudun üzerinde olduğunu göstermektedir. Önder ve ark. (2012) yaptıkları çalışmada ölçüm yapılan sınıfın boyutları standartlara uygun olmasına rağmen sınıf mevcudunun fazlalığından dolayı öğrenci başına düşen alanın yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bu sonuç elde ettiğimiz bulgularla paralellik göstermektedir. Oysaki sınıf hacmini büyütmeden mevcudu arttırmak sınıflarda sosyal yoğunluğa sebep olacaktır. öğrenci mevcudunun az olduğu sınıflardaki öğrenme düzeyinin öğrenci mevcudu fazla olan sınıflara göre daha ileri düzeyde olduğu yapılan bilimsel araştırmalarla kanıtlanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre sınıf mevcutlarının 30'un altına düşürülmesi, öğrenci davranışlarını olumlu yönde geliştirmekte ve akademik başarıyı arttırmaktadır (Demirkıran, 1995).

Araştırmanın üçüncü alt amacına ilişkin diğer sonuçlara bakıldığında okullarda sanatsal ve bilimsel faaliyetler için uygun ortamların bulunmadığı görülmektedir. Bulguların gösterdiği tek olumlu sonuç sınıf duvarlarının öğrencilerin etkinliklerini sergilemeleri için uygun biçimde düzenlendiği şeklindedir.

5.1.4.IV. Alt Amaçlara İlişkin Sonuç ve Tartışma

Okullarda öğrenciler için düzenlenmiş okuma alanları, dinlenme alanları, beslenme alanları, kendileri için özelleştirebilecekleri alanlar ve fiziksel aktivite yapacakları spor salonu gibi yerler bulunmamaktadır. Bu sonuçlarla ilgili Karasolak (2009) mimari özellikleri birbirinden farklı olan okulları karşılaştırdığı çalışmasında, okulların hiç birinde öğrencilerin fiziksel aktiviteler yapabileceği spor salonlarının bulunmadığı sonucuna ulaşmıştır.

Öğrenciler gün içerisinde zamanlarının büyük bir bölümünü okulda geçirmektedir. Bu süreç içerisinde öğrenciler sıklıkla acıkmakta ve bir şeyler yeme ihtiyacı hissetmektedirler. Ancak okullarda öğrencilerin beslenme yapabilecekleri bir mekanın bulunmaması öğrencileri ve öğretmenleri zora sokmaktadır. Bir çok öğretmen öğrencilere beslenmeyi, sınıflarda ders saatlerinin bir bölümünü ayırarak yaptırmaktadır.

5.1.5.V. Alt Amaçlara İlişkin Sonuç ve Tartışma

Okul binalarında katlar arasında öğrenci sirkülasyonunu sağlayan merdivenlerin fiziksel özellikleri ve sayısı oldukça önemlidir. Katlar arası geçiş tek merdivenden sağlanırsa yığılma ve ezilmelere sebebiyet verebilir. Yine fiziksel olarak iyi düzenlenmemiş merdivenler kaza ve yaralanmalara sebebiyet verebilir. Merdiven yükseklik ve genişlikleri, okuldaki öğrenci sayısı ve yaş gruplarına göre belirlenmeli, güvenlik açısından korkuluk ve tutamaklar düzenlenmeli, fiziksel engelliler için rampalar düşünülmelidir. Merdivenler öğrencilerin yoğun bir şekilde kullandıkları tenffüs ve giriş-çıkış saatlerinde oluşan büyük yoğunlaşmayı karşılayabilecek şekilde düzenlenmelidir (MEB, 1997). Araştırma sonucunda okulların çoğunda bina içi merdivenlerin yetersiz kaldığı görülmüştür. Dinç ve Onat(2002), araştırma yaptıkları okulun sınıf ve koridorların mekânsal olarak uygun olduğu ancak merdivenlerin yeterince geniş olmadığı sonucuna ulaşmışlardır. Bu sonuç elde ettiğimiz bulguları destekler niteliktedir.

Araştırma bulgularına göre okul binaları öğretmen ve öğrencilerin kendilerini değerli hissettikleri ve motive oldukları iç mekanlara sahip değildir. Okulu görünce kendini iyi hisseden, sınıflarının donatımını yeterli bulan, okulda kendini önemli hisseden, ve dinlenebilecek alanların olduğunu düşünen öğretmen ve öğrencilerin

okula karşı olumlu tutum geliştirmelerinin ve okulu benimsemelerinin daha kolay olacağı düşünölmektedir (Karasolak, 2009).

İyi organize edilmiş bir okul binasında öğrenme mekanlarının iyi oranlanması, okul genelinde iyi bir şekilde yerleştirilmesi gerekmektedir. Bunun yanı sıra mekanlar arasındaki dolaşım rotaları açık bir şekilde gösterilmelidir. Çalıştıkları okullarda bu özelliklerin olmadığını düşünöen öğretmenler okullarını bu anlamda yetersiz görmüşlerdir.

5.1.6.VI. Alt Amaçlara İlişkin Sonuç ve Tartışma

Okullardaki mimari yapının öğrenci ve toplum beklentilerini karşılamadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bazı araştırmalar mimari yapının öğrenci başarısını dolaylı olarak etkilediğini göstermektedir. Nitekim Chan (1998), yapılan araştırmaların okul yapısının niteliğinin öğrenci başarısını artırıcı yönde etkisi olduğunu belirtmiştir. (Akt: Gömlüksiz ve Temel, 1998).

Okullar görsel tasarım yönüyle de olarak öğrenci ve öğretmenlere hitap etmelidir. Çünkü tasarım ile öğrenci başarısı arasındaki ilişki yapılan araştırmalarla desteklenmiştir. Yarbrough (2001) okul tasarımı ile akademik başarı arasındaki ilişkiyi araştırdığı çalışmada, Öğrencilere “Temel Beceriler Testi” uygulayarak 11 adet tasarım ölçütünün öğrencilerin okuma ve matematik başarılarının üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bulgular incelendiğinde, tasarım ölçütlerinin akademik başarıyı etkilediğini sonucu ortaya çıkmıştır. Mevcut okul binalarını bulgulara göre değerlendirdiğimizde okulların görsel tasarım olarak öğrenci ve öğretmenlere hitap etmedikleri ortadadır.

Okulların bina görünümüne ait ulaşılan diğer sonuçlar ise; okulun tasarımının arazinin topografyasına, iklim ve ekolojisine uygun olmadığı, bulunduğu bölgeye uyumlu olmadığı ve yerel halka çekici gelmediği yönündedir.

5.1.7.VII. Alt Amaçlara İlişkin Sonuç ve Tartışma

Okullarda öğretmenler için yeterli güvenlik önemleri alınmadığı öne çıkan sonuçlar arasındadır. Öğretmenlerin bu şekilde düşünmelerinde, zaman zaman maruz kaldıkları veli veya öğrenci şiddeti etkili olmuş olabilir. Kendini güvende

hissetmeyen bir öğretmen eğitim programının uygulanmasında ne kadar başarılı olabileceği düşünülmesi gereken bir konudur.

Okullardaki güvenlik problemi sadece öğretmenlere yönelik değil aynı zamanda öğrencileri de ilgilendiren bir problemdir. Okul çıkışlarında gerekli güvenlik önlemlerinin sağlanması gerekmektedir. Bulgular okul çıkışlarında güvenlik zafiyeti olduğu yönündedir.

Öğrencilere yönelik kaza güvenliğinin sağlanması da oldukça önemlidir. Zira araştırmaya katılan öğretmenler merdiven ve lavaboların öğrenciler için tehdit oluşturduğunu düşünmektedirler. Özellikle lavabo boylarının yaş gruplarına uygun olarak düzenlenmesi ve merdivenlerde korkuluklar düzenlenmelidir. Ayrıca merdiven korkuluklarının, öğrencilerin tırmanmasına ve kaymasına imkân vermeyecek şekilde düzenlenmesi gerekmektedir (MEB, 2010).

Okullarda öğrenci ve öğretmenlerin kişisel eşyalarını koyabileceği güvenli depolama yerlerine de ihtiyaç duyulmaktadır. Ancak araştırmada ulaşılan bulgular okulların güvenli depolama yerleri bakımından yetersiz olduğu sonucunu ortaya koymaktadır.

Araştırma sonuçlarına bütünsel olarak bakıldığında okul binalarının fiziksel özellikler bakımından yetersiz olduğu görülmektedir. Gömleksiz ve Temel (1993) yaptıkları araştırma sonucunda devlet liselerinin okul bina standartlarına uygun olarak düzenlenmediği sonucuna ulaşmışlardır. Bu sonuç araştırmamızı destekler niteliktedir.

Araştırmaya ilişkin elde edilen bulgularda öğretmenlerin yaş ve kıdemleri arttıkça okulların fiziksel özelliklerine ilişkin görüşlerinin olumlu yönde olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu durumun meslekte daha yeni olan öğretmenlerin yeni eğitim sistemi doğrultusunda eğitim almasından ve yeni sistemin gereksinimlerine bağlı olarak bina hakkındaki beklentilerini haklı olarak yükseltmesinden kaynaklanmış olabilir.

5.2. Öneriler

Araştırmanın önerileri iki başlık altında verilmektedir. Bunlardan birisi araştırmada ulaşılan sonuçlar göz önünde bulundurularak geliştirilen öneriler, ikincisi

ise benzer bir konuda yapılacak farklı bir araştırma için diğer araştırmacıların yapması gerekenlerle ilgili önerilerdir.

5.2.1. Araştırmaya Yönelik Öneriler

- Araştırma sonuçları öğretmenlerin okulların fiziksel özelliklerinin yetersiz olduğu yönündedir. Yetkililer öğretmenlere kulak vermelidir ve mevcut okul binalarında fiziksel açıdan iyileştirme çalışmaları vakit kaybedilmeden yapılmalıdır.
- Yeni yapılacak okul binalarında öğrenci ve öğretmenlerin ilgi ve ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalı.
- Okullardaki güvenlik sorunları bir an önce çözüme kavuşturulmalıdır.
- Okullarda öğrenciler için dış öğrenme çevreleri oluşturulmalı mevcut olanlar ise zenginleştirilmelidir.
- Okullarda öğretmen ve öğrencilerin kendisini geliştirebileceği medya erişimi sağlanmalı ve gerekli teknolojiler öğretmen ve öğrencilerin kullanımına sunulmalıdır.
- Engelli bireylerin okul binalarında karşılaşılabileceği engeller ortadan kaldırılmalı ve onlara uygun öğrenme ortamları sağlanmalıdır.
- Fiziksel engelli öğrencilerin derslikleri ulaşım kolaylığı açısından mümkün mertebe zemin katta düzenlenmelidir.

5.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

- Literatür incelendiğinde okul binalarının özelliklerine ilişkin çalışma sayısının az olduğu görülmektedir, bu konuda çalışmalar arttırılmalıdır.
- Bu çalışmada okulun fiziksel yeterlikleri öğretmen görüşlerine göre incelenmiştir. Benzer çalışma öğrenci ve veliler üzerinde yapılabilir.
- Öğretmen ve öğrencilerin nasıl bir okul binası istedikleri konusunda bir araştırma yapılabilir.
- Bu araştırmada okul binası bütün olarak incelenmiştir, derslik ve öğrenme alanlarına yönelik ayrıntılı bir araştırma yapılabilir.
- Yeni yapılan okul binaları ile daha önce yapılmış mevcut okul binalarının Fiziksel özellikler bakımından karşılaştırıldığı bir çalışma yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Acar, P. (2000). *Mimarinin Biçimlenmesinde Kültürel Etkenler*, Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Akar, R. ve Sadık, F. (2003). "İlköğretim Okul Binalarının Fiziksel Açıdan Değerlendirilmesi", *Eğitim ve Bilim*, 130, 16-23.
- Akgül, M. K. ve Yıldırım, F. (1995), "Eğitim Araçlarının Kullanımında Ergonomik Ölçülerin Önemi", 5. *Ergonomi Kongresi*, Ankara: Milli Prodüktivite Merkezi Yayınları Serisi, No: 372, s. 428-437.
- Alıcıgüzel, İ. (1979) *İlk ve Orta Dereceli Okullarda Öğretim*. İstanbul: İnkılap ve Aka Kitabevleri.
- Arı, R. ve Saban, H. (1999). *Sınıf Yönetimi*, Konya: Günay Ofset.
- Ashrae, (1989) "Standard 62- 1989-Ventilation For Acceptable Indoor Air Quality", American Society Of Heating, Refrigerating And Air-Conditioning Engineers, Atlan. http://www.grntch.com/images/ASHRAE_Standard62-0104.pdf (Erişim Tarihi: 18.06.2013).
- Aşıcı, H. (1993), *İlköğretim Uygulamasına Geçen Okullarda Ortaya Çıkan Problemler*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Aydıntan, E. (2001). *Yüzey Kaplama Malzemelerinin İç Mekan Algısına Anlamsal Boyutta Etkisi Üzerine Deneysel Bir Çalışma*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Bas, E. (2004). "Indoor Air Quality-A Guide For Facility Managers", *The Fairmont Pres.Fundamentals*, Chapter 9: Indoor Environmental Health, Atlanta, Usa.
- Başar, H.(1998). *Sınıf Yönetimi*. Ankara: Önder Matbaacılık.
- Başar, M.A.(2000). "İlköğretim Okullarının İşgören ve Fiziki Olanakları", *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 8, 134-140.
- Başaran, İ. E. (1996). *Türkiye Eğitim Sistemi*. Ankara: Yargıcı Matbaası.

- Bıldır, C. (1995). *İlköğretim Okullarının Amacına Ulaşma Derecesi Çanakkale ili örneği*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, TODAİE, Ankara.
- Can, G. (2003). *Psikolojik Danışma ve Rehberlik*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Cengizhan, C.(2004). "İstanbul Anadolu Yakası İlköğretim Okullarındaki Bilgisayar Laboratuvarlarının Yerleşim Planları ve Ergonomik Kriterler Açısından İncelenmesi". <http://mimoza.marmara.edu.tr/cahit/yayın/bildiri/Ergonomi/k121abErgonomi.doc> (Erişim Tarihi: 19.06.2013).
- Cheng, Y.C. (1994). Classroom environment and student affective performance: An effective profile. *Journal of Experimental Education*, 62(3), 221-239.
- Çabuk, G. (2006). *İlköğretim Binalarının Renk Açısından Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Çınkır, Ş. (1996). *Okul Büyüklüğünün Öğrenci Başarısı ile İlişkisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Demirkıran, H. (1995). "Eğitim Kalitesine Uygun Öğrenme Mekânlarının Tasarımı", *5.Ergonomi Kongresi*, İstanbul: Milli Produktivite Yayınları, No:570,413-420.
- Dinç, P. ve Onat E. (2002). "Bir İlköğretim Yapısının Bina Programı ve Tasarımı Bağlamında Değerlendirilmesi", *Gazi Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 17(3)35-55.
- Ensari, H. (1999). *21. YY Okulları İçin Toplam Kalite Yönetimi*. İstanbul: Sistem Yayıncılık..
- Erdoğan, Z. (2001). *İlk ve Orta Dereceli Okulların Ergonomik Açından İncelenmesi ve İyileştirme Önerileri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Ertürk, S.(1998). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Meteksan Matbaası.
- Fidan, N. (1986). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Fraser, B. J. (1994) Research on classroom and school climate, in: D. Gabel (Ed.). *Handbook of Research on Science Teaching and Learning*, pp. 493-541

- Gök, H.(2000). *İlköğretimde Okul Binalarının Kullanım Durumu: Zaman ve Ergonomik Açısından Elazığ İli Örneği*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Gömlüksiz, M., Temel, A. (1993), “Okul Yapıları Açısından Özel ve Devlet Okullarının Görünümü”, 21.Yüzyıla Doğru Eğitim Yapıları Sempozyumu (İlk-Ortaöğretim), Politikalar- Planlama- Tasarım, Yıldız Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Baskı Atölyesi, 26-35, İstanbul.
- Gün, B. (2001), *İlköğretim Okul Binalarının Bugünkü Yapılaşma Durumu Üzerine Bir Araştırma*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Hathaway, W.E.(1987) “Light, Colour & Air Quality: Important Elements Of The Learning Environment”, *Education Canada*, Fall/Automne, s. 35-44.
- Hight, D. (1983). *The Influence of School Building Age Upon Teachers Attitudes Toward the School Building In Which They Teach*. a Dissertation Submitted to The Graduate Faculty of the University of Georgia in Partipal Fulfillment of the Requirements forth Dgree Athens, Georgia
- İlhan, Y. & Aygün, M. (2005). "Cephe Sistemlerinde Kullanılan Yalıtım Camı Kombinasyonları", *2.Ulusal Çatı Ve Cephe Kaplamalarında Çağdaş Malzeme Ve Teknolojiler Sempozyumu*, 25-26 Mart, İstanbul.
- Karasolak, K. (2009), *Mimari Özellikleri Farklı İlköğretim Okullarındaki Öğrenci ve Öğretmenlerin Okullarının Bina ve Bahçeleri Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Kıran, A. (2002), “Eğitim Yapılarında Renk”, *21. Yüzyıla Doğru Eğitim Yapıları Sempozyumu (İlk-Ortaöğretim) Politikalar-Planlama-Tasarım*, YTÜ, İstanbul. 114-120.
- Kol, H.D. (2003). *Beş Yıllık Temel Eğitim Yapılarının Sekiz Yıllık Temel Eğitim Sistemine Fiziksel Adaptasyonunun Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Küçükahmet, L. (1997). *Eğitim Programları ve Öğretim*. Ankara: Gazi Büro Kitabevi

- Küçüköğlü, A. & Özerbaş, M.A.(2004), "Eğitim Ergonomisi Ve Sınıf İçi Fiziksel Değişkenlerin Organizasyonu", *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4 (2):121-135
- Mangır, M. ve Ataş, Y. (1993). "Çocuğun Gelişiminde Oyunun Önemi", *Yaşadıkça Eğitim Dergisi*, 26,14-19.
- MEB. (1997). *İlköğretim yapıları el kitabı*, İlköğretim Genel Müdürlüğü, Ankara.
- MEB.(2010). *Eğitim Yapıları Mimari Proje Hazırlanması Genel İlkeleri*, Yatırım ve Tesisler Dairesi Başkanlığı, Ankara.
- MEB. (2012). *Özel Öğretim Kurumları Standartlar Yönergesi*. Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Orton, A. (1994). The Aims of Teaching Mathematics. (Edited by Orton, A. and Wain, G.) *Issues in Teaching Mathematics*. London, Cassell. <http://books.google.com.tr/books> (Erişim Tarihi: 22.03.2013).
- Önder, H.H., Gül, M. ve Ergüldürenler, G. (2012). Eğitim Ortamında Ergonomi kullanılması ve Örnek İdeal Sınıf Çalışması. *XI. Ulusal Büro Yönetimi ve Sekreterlik kongresi kongre Kitabı (ss.29-38)*. Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Uzaktan Eğitim Meslek Yüksek Okulu
- Reboul, R.(1991). *Eğitim Felsefesi* (Çev.:İşin Gürbüz), İstanbul: İletişim Yayınları.
- Saban, A. (2002). *Öğrenme Öğretme Süreci Yeni Teori ve Yaklaşımlar*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Sabuncuoğlu, Z ve Tüz, M. (2001). *Örgütsel Psikoloji*. Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Sanoff, H. (2001), "School Building Assessment Methods", NCEF, Washington, D.C. <http://www.edfacilities.org/pubs/sanoffassess.pdf> (Erişim Tarihi: 03.07.2012)
- Schramek, E, (1999), *Recknagel-Sprenger Schramek - Isıtma Ve Klima Tekniği El Kitabı*, Ankara: Türk Tesisat Mühendisleri Derneği Yayınları.
- Staub, E. (1979). *Positive social behavior and morality, Socialization and Development* (Vol. 2). New York: Academic Press.
- Şendur, P. (1999), *Sınıf Atmosferi ve Güdüsü*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

- Şener, A. (2001). *Okul Öncesi Çocuk Eğitim Merkezleri İçin Değişebilir/ Dönüşebilir/ Esnek Bir Fiziksel Çevre Modeli*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Şentürk, Ü. (2008). *Enformasyon Toplumunda Eğitimin Yeri*, Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, cilt 6, sayı 3, Ankara.
- Terzioğlu, E. (2005). *İlköğretim Okulu Binalarının Fiziksel Özellikler Bakımından Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Titiz, M.T. (2000). *Okulda Yeni Eğitim*. İstanbul: Beyaz Yayınları.
- Tuncer, M., Balcı, K. ve Özeren, E. (2010). *Orta Öğretim Kurumlarındaki Dersliklerin Fiziksel Özelliklerinin Değerlendirilmesi*. Doğu Anadolu Bölgesi Araştırma ve Uygulama Merkezi (DAUM) Dergisi, 9 (1) :79-85
- Türk, E. (1999). *Milli Eğitim Bakanlığında Yapısal Değişmeler ve Türk Eğitim Sistemi*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Ulaş, G. (2002). *İç Mekân Renk Düzenlemeleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Uludağ, Z. ve Odacı, H. (2002). "Eğitim Öğretim Faaliyetlerinde Fiziksel Mekân", *Milli Eğitim Dergisi*, Kış-Bahar Sayı, 153-154.
- Ural, S. E. (1995). *Mimarlıkta Renk: Yapay Ortamların Renklendirilmesinde Renk Dinamikleri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Ünal, S. ve Ada, S. (2000). *Sınıf Yönetimi*, İstanbul: Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Matbaası.
- Üstündağ, N. (1999). *Akıllı Binaların Tesisi Yönetimi ve İş Kalitesi Üzerindeki Etkileri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Varış, F.(1998). *Eğitim Bilimine Giriş*. İstanbul: Alkım Yayınları.
- Yalçınkaya, B. (2002). "21. Yüzyılda Müzik Eğitiminde Çalgı Öğrencilerinin Temel Psiko-Motor Alan Davranışları Üzerinde Alexander Tekniğinin Etkisi", *Uluslararası Avrupa'da ve*

Türk Cumhuriyetleri'nde Müzik Kültürü ve Eğitimi Kongresi, Ankara, Bildiriler Kitabı, ss:353-358.

Yarbrouh, K. A. (2001), *The Relationship of School Design To Academic Achivementof Elemantary School Children*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Department of Educational Leadership University, Georgia.

Yılmaz, Ü. (1991). *Renk Psikolojisi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

Yüksel, S. (2004). *Örtük program Eğitimde saklı uygulamalar*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

EKLER**Sayfa**

1. Okul Binası Değerlendirme anket.....	77
2. Araştırmanın Yapıldığı Okullara Ait Liste	80

EK-1**OKUL BİNASI DEĞERLENDİRME ANKETİ**

Saygı değer Öğretmenlerimiz;

Bu çalışmada mevcut okul binalarının ihtiyaçlara cevap verme düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu Binalarda hizmet vermeye çalışan siz değerli öğretmenlerimizin bize sağlayacağı veriler çalışmamıza büyük katkı sağlayacaktır. Aşağıdaki sorulara içtenlikle cevap vermenizi sizden rica ederiz.

Ayıracağınız zaman için şimdiden teşekkürler...

Coşkun KAPLAN
Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
galatasaray2786@hotmail.com

Yrd. Doç. Dr. Bayram ÖZER
Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi
ozel.bayram@gmail.com

Bölüm 1

1) **Cinsiyetiniz:** () Kadın () Erkek

2) **Yaşınız:** () 21 – 25 () 26 – 30 () 31 – 35 () 36 – 40 () 41 ve üstü

3) **Mesleki kıdeminiz:** () 1 – 5 yıl () 6 – 10 yıl () 11 – 15 yıl () 16 – 20 yıl () 21 yıl ve üstü

4) **Mezun Olduğunuz Kurum:**

() Eğitim Fak. () Fen-Edb. Fak. () Eğt. Enstitüsü () Öğretmen Okulu () Diğer

5) **Mezun Olduğunuz Branş:**

6) **Öğrenim Durumunuz:** () Önlisans () Lisans () Yüksek Lisans () Doktora

Bölüm 2

Değerlendirme Kriterleri		Kesimlikle katılmıyorum(1)	Katılmıyorum(2)	Kararsızım (3)	Katılıyorum (4)	Kesimlikle katılıyorum(5)
No	Fiziksel Özellikler					
1	Bina çocuklar düşünülerek tasarlanmış ve inşa edilmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2	Ana girişin öğrenciler ve ziyaretçiler için görüntüsü uygun düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3	Binanın ses yalıtımı iyi yapılmıştır	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
4	Bina engelli bireyler düşünülerek dizayn edilmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5	Okul binasının malzemeleri dayanıklı ve elde etmesi kolaydır	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6	Havalandırma, her mevsim konforlu öğrenimin gerçekleştireceği mekanlar sunmaktadır	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7	Bina doğal şartlarda havalandırılmaktadır	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
8	Ana mekânlar, yılın büyük çoğunluğunda doğal olarak aydınlanmaktadır	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
9	Bina tasarımı, gündün güne değişen öğrenim ve öğretim gereksinimlerini karşılayabilir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
10	Bina, farklı yapısal organizasyonları ve pedagojileri barındırabilir ve gelecekte genişlemeye uygundur	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Dış Mekânlar						
1	Dış mekânlar öğrenme açısından uygun düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2	Öğrenciler için dış oyun alanları yeterli biçimde	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

	düzenlenmiştir					
3	Sosyal etkileşim için dış öğrenme çevreleri düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
4	Dış öğrenme çevreleri doğayla uyumlu bir şekilde düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5	Dış öğrenme çevreleri bireysel öğrenmeye uygun şekilde düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6	Dış mekânlar farklı ilgi alanları olan ve farklı boyutlardaki öğrenci gruplarına hitap etmektedir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7	Dış rotalar ve sınırlar net olarak tanımlanmıştır	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Öğrenme Çevreleri						
1	İç öğrenme alanları bireysel öğrenmeye uygun şekilde düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2	Sanatsal faaliyetler için uygun ortamlar düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3	Bilimsel faaliyetler için uygun ortamlar düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
4	Öğretmenlerin mesleki gelişimleri için ortamlar düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5	Öğrenme ortamında, öğrenciler için medya ve teknoloji erişimi sağlanmıştır	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6	Öğrenme ortamında, öğretmenler için medya ve teknoloji erişimi sağlanmıştır	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7	Sınıflar öğrenci ve öğretmenlerin rahat edebilecekleri şekilde düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
8	Öğrenme açısından teşvik edici sınıf ortamları düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
9	Sınıflardaki öğrenme gruplarının büyüklüğü standartlara uygun düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
10	Sınıf ısı mevsimlere uygun şekilde düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
11	Sınıflardaki iç hava kalitesi uygun şekilde düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
12	Sınıf ortamı farklı etkinlikler için değişiklik yapılabilecek şekilde düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
13	Sınıf duvarları öğrencilerin etkinliklerini sergilemeleri için düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
14	Koridorlar öğrencilerin etkinliklerini sergilemeleri için düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Sosyal Alanlar						
1	Hem binanın içinde hem dışında öğrenciler için özel alanlar düzenlenmiştir (Okuma alanları, sessiz mekânlar, düşünme alanları, dinleme alanları vs...)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2	Öğrencilerin fiziksel aktivitelerle uğraşabileceği mekânlar düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3	Öğrencilerin beslenmelerini rahatlıkla yapabileceği ortamlar düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
4	Öğrencilerin kendileri için kişiselleştirebileceği alanlar düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5	Okul binası çalışmak, yemek, öğrenmek, oynamak, öğretmek ve sosyalleşmek için uygundur.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Geçiş Alanları ve Dolaşım Rotaları						
1	Öğrenme alanları arası ve binadaki dolaşım rotaları tabelalar ile belirlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2	Öğrenme alanları arasındaki rotalar ve bina içindeki dolaşım rotaları, işaretleri açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3	Katlar arasında geçişler birden fazla merdiven ile	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

	sağlanmaktadır					
4	Öğrenim mekânları okul genelinde iyi yerleştirilmiş, dolaşım rotalarının hiyerarşisi ve dış mekânla olan ilişkisi optimize edilmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5	Dolaşım rotaları ve sosyal alanlar öğrencilere çekici gelmektedir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6	Bina içinde dolaştıkça mekânsal çeşitlilik gözlenmektedir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7	Oluşturulan iç mekânlar öğrenci ve çalışanlara kendilerini değerli hissettirmekte ve motive etmektedir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
8	Öğrenim mekânları iyi oranlanmış ve güzel görünmektedir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Bina Görünümü						
1	Okul binasının dışı görsel olarak iyi düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2	Okul binasının içi görsel olarak iyi düzenlenmiştir.	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3	Okul binası çevresindeki binalarla uyumlu bir şekilde düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
4	Okul binası yerel halka çekici gelmektedir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5	Okul Binası mimari kimlik açısından belirli bir karaktere sahiptir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6	Okulun görüntüsü yerel eğitimi güçlendirmektedir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7	Okulun tasarımı arazinin topoğrafyasına, iklim ve ekolojisine uygundur	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
8	Okulun görüntüsü bulunduğu bölgeye uyum sağlayıp katkıda bulunmaktadır	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
9	Binanın mimarisi öğrencilerin ve toplumun beklentilerini karşılamaktadır	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Emniyet ve Güvenlik						
1	Öğretmenler için güvenlik sağlanmıştır	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2	Öğrencilerin öğrenmesi için güvenli iç mekânlar düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3	Öğrencilerin öğrenmesi için güvenli dış mekânlar düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
4	Öğrenciler için güvenli depolama yerleri düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5	Öğretmenler için güvenli depolama yerleri düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6	Çıkışlar güvenlik açısından uygun şekilde düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7	Acil durum çıkışları kolaylıkla ulaşılabilir bir şekilde düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
8	Tuvaletler, merdivenler ve sirkülasyon alanları güvenli şekilde düzenlenmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

Okul binalarının yeterliliği hakkında varsa eklemek istediklerinizi aşağıya yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Anketi doldururken gösterdiğiniz sabır, samimiyet ve değerli zamanınızı ayırdığınız için teşekkür ederiz...

EK-2

ARAŞTIRMANIN YAPILDIĞI OKULLARA AİT LİSTE

NO	OKUL ADI
1	23 NİSAN İLKOKULU
2	ABDULKADİR KOCABAŞ İLKOKULU
3	AKARCA İLKOKULU
4	AKÇALI NACİ UYAR İLKOKULU
5	AKÇAY İLKOKULU
6	AKKENT DEFNE İLKOKULU
7	ALPASLAN İLKOKULU
8	ARPADERESİ İLKOKULU
9	ARPAGEDİK İLKOKULU
10	AŞAĞI KEPİRCE İLKOKULU
11	AVCILARSUYU DEĞİRMENDERE İLKOKULU
12	AZGANLIK ORGANİZE SANAYİ İLKOKULU
13	BEKBELE FATİH İLKOKULU
14	BEKBELE İLKOKULU
15	BEŞ TEMMUZ İLKOKULU
16	BEYKÖY İLKOKULU
17	ABDULKADİR KOCABAŞ ORTAOKULU
18	AKÇALI NACİ UYAR ORTAOKULU
19	AKÇAY ORTAOKULU
20	ALPASLAN ORTAOKULU
21	ARPAGEDİK ORTAOKULU
22	AŞAĞI KEPİRCE ORTAOKULU
23	AZGANLIK ORGANİZE SANAYİ ORTAOKULU
24	BEŞ TEMMUZ ORTAOKULU
25	BEYKÖY ORTAOKULU
26	BİTİŞİK ORTAOKULU
27	CEMAL GÜRSEL ORTAOKULU
28	ÇIRTIMAN ORTAOKULU
29	DEMİR ÇELİK LİSESİ
30	DENİZCİLER ANADOLU LİSESİ
31	FATİH ANADOLU LİSESİ
32	AKKERPİÇ ORTAOKULU
33	AKPINAR ORTAOKULU
34	AKTAŞ ORTAOKULU
35	KIRCAOĞLU ORTAOKULU
36	KUMLU İMAM HATİP ORTAOKULU

37	KUMLU ORTAOKULU
38	AKKERPİÇ İLKOKULU
39	AKKUYU GAZİ İLKOKULU
40	AKPINAR İLKOKULU
41	AKTAŞ İLKOKULU
42	BATI AYRANCI İLKOKULU
43	DOĞU AYRANCI İLKOKULU
44	GÜLOVA İLKOKULU
45	HATAY HAMAMI İLKOKULU
46	KALETEPE İLKOKULU
47	KELLİ İLKOKULU
48	KIRCAOĞLU İLKOKULU
49	MUHARREM İLKOKULU
50	NİLÜFER HAMİT KARADENİZ İLKOKULU
51	KUMLU İSMET MURSALOĞLU LİSESİ
52	15 KASIM İLKOKULU
53	MAZMANLI İLKOKULU
54	YOLUKLAR İLKOKULU
55	YUVALI İLKOKULU
56	AKKÜLEK İLKOKULU
57	ZEYTİNOBA İLKOKULU
58	AKTEPE GAZİ İLKOKULU
59	ARPALIÜŞAĞI İLKOKULU
60	AŞAĞI KARAFAKILI İLKOKULU
61	BADEMLİ İLKOKULU
62	BİNTAŞ İLKOKULU
63	BUHARA İLKOKULU
64	ÇINARBAŞI İLKOKULU
65	DEDEMLİ İLKOKULU
66	DEMREK DELİÇAY İLKOKULU
67	EĞRİBUCAK İLKOKULU
68	GÜLKENT İLKOKULU
69	GÜLPINAR İLKOKULU
70	KÜRECİ İLKOKULU
71	MEHMET AKİF ERSOY İLKOKULU
72	SÖĞÜT GAZİ PAŞA İLKOKULU
73	AKBEZ İMAM HATİP ORTAOKULU
74	AKBEZ İNÖNÜ ORTAOKULU
75	AKTEPE GAZİ ORTAOKULU
76	DERVİŞ PAŞA ORTAOKULU
77	GÜLKENT ORTAOKULU

78	MEHMET AKİF ERSOY ORTAOKULU
79	SÖĞÜT ORTAOKULU
80	EĞRİBUCAK ORTAOKULU
81	AKBEZ KIZ TEKNİK VE MESLEK LİSESİ
82	HASSA ANADOLU LİSESİ
83	HASSA LİSESİ
84	İMAM HATİP LİSESİ
85	ALAKENT ŞEHİT BÜLENT BİLGER İLKOKULU
86	ALTINKAYA İLKOKULU
87	ATAYURDU İLKOKULU
88	AVUTTEPE İLKOKULU
89	BABATORUN İLKOKULU
90	BOYNUYOĞUN İLKOKULU
91	BÜYÜKBURÇ İLKOKULU
92	ÇETENLİ İLKOKULU
93	ENEK GÜLDANE ATAÇ İLKOKULU
94	HACIPAŞA İLKOKULU
95	İNÖNÜ İLKOKULU
96	KAMBERLİ İLKOKULU
97	KARSU İLKOKULU
98	KAZANCIK İLKOKULU
99	KESKİNCİK İLKOKULU
100	MAYADALI İLKOKULU
101	SEFERLİ İLKOKULU
102	SİVRİKAVAK İLKOKULU
103	TEPEHAN İLKOKULU
104	TÜRKMENMEZRASI İLKOKULU
105	YARSELİ İLKOKULU
106	ALAKENT ŞEHİT BÜLENT BİLGER ORTAOKULU
107	AVUTTEPE ORTAOKULU
108	BABATORUN ORTAOKULU
109	BÜYÜKBURÇ ORTAOKULU
110	ÇETENLİ ORTAOKULU
111	ENEK GÜLDANE ATAÇ ORTAOKULU
112	HACIPAŞA ORTAOKULU
113	İNÖNÜ ORTAOKULU
114	KAMBERLİ ORTAOKULU
115	KANSU ORTAOKULU
116	KARSU ORTAOKULU
117	KAZANCIK ORTAOKULU
118	KESKİNCİK ORTAOKULU

119	KIYIGÖREN ORTAOKULU
120	MAYADALI ORTAOKULU
121	TEPEHAN ORTAOKULU
122	TOPRAKHİSAR ORTAOKULU
123	YUNUSHAN ŞEHİT ÇETİN YAVUZ ORTAOKULU
124	ALTINKAYA ÇOK PROGRAMLI LİSESİ
125	ALTINÖZÜ LİSESİ
126	ÇETENLİ ÇOK PROGRAMLI LİSESİ
127	İMAM HATİP LİSESİ
128	AÇIKDERE İLKOKULU
129	AKCURUN İLKOKULU
130	AKÇAOVA HALDUN TINAZTEPE İLKOKULU
131	AKHİSAR 125.YIL İLKOKULU
132	ALAATTİN İLKOKULU
133	ALİ SAYAR İLKOKULU
134	ANAYAZI İLKOKULU
135	ANTAKYA FERİDUN TINAZTEPE İLKOKULU
136	ANTAKYA KOÇÖREN C.TINAZTEPE İLKOKULU
137	APAYDIN İLKOKULU
138	ARPAHAN İLKOKULU
139	ÜZÜMDALI ŞEHİT METİN SÜRER İLKOKULU
140	AŞAĞIOBA İLKOKULU
141	AŞAĞIOKÇULAR İLKOKULU
142	TOYGARLI MERKEZ İLKOKULU
143	AVSUYU ATATÜRK İLKOKULU
144	BAHÇEKÖY İLKOKULU
145	BALIKLIDERE İLKOKULU
146	BALLIÖZ İLKOKULU
147	SUBAŞI MEHMET AKİF İLKOKULU
148	ZÜLÜFLÜHAN HİKMET ÇANKAYA İLKOKULU
149	ABDİ İPEKÇİ ORTAOKULU
150	AÇIKDERE ORTAOKULU
151	AKCURUN ORTAOKULU
152	AKÇAOVA HALDUN TINAZTEPE ORTAOKULU
153	AKHİSAR 125.YIL ORTAOKULU
154	ALAHAN ORTAOKULU
155	ANAYAZI ORTAOKULU
156	ANTAKYA FERİDUN TINAZTEPE ORTAOKULU
157	ANTAKYA GAZİ ORTAOKULU
158	APAYDIN ORTAOKULU
159	EKİNCİ ATATÜRK İLKOKULU

160	ATAKER ORTAOKULU
161	AVSUYU ORTAOKULU
162	AYŞE FİTNAT ORTAOKULU
163	BEDİİ SABUNCU ORTAOKULU
164	BEYHAN GENÇAY ORTAOKULU
165	BİTİREN ORTAOKULU
166	BOHŞİN ORTAOKULU
167	ANTAKYA ANADOLU LİSESİ
168	GÜLDEREN İLKOKULU
169	ANTAKYA MERKEZ ANADOLU LİSESİ
170	ÖZEL ANTAKYA ATA LİSESİ
171	ÇAYIR İLKÖĞRETİM OKULU
172	AVSUYU ANAOKULU
173	CEMİL MERİÇ ANAOKULU
174	70 YIL İSKAN İLKOKULU
175	ATİK İLKOKULU
176	BENLİDERESİ İLKOKULU
177	ÇERÇİKAYA İLKOKULU
178	İSSUME İLKOKULU
179	KICI İLKOKULU
180	KÖMÜRÇUKURU İLKOKULU
181	SEBATİ GÖNENÇ İLKOKULU
182	ŞEVKET ÇALIŞKAN İLKOKULU
183	ZİYA GÖKALP İLKOKULU
184	70. YIL İSKAN ORTAOKULU
185	BELEN İMAM HATİP ORTAOKULU
186	İSSUME ORTAOKULU
187	KICI ORTAOKULU
188	KÖMÜRÇUKURU ORTAOKULU
189	SEBATİ GÖNENÇ ORTAOKULU
190	ŞEVKET ÇALIŞKAN ORTAOKULU
191	BELEN LİSESİ
192	ÖZEL TUFAN YILDIZLAR İLKOKULU
193	PAYAS 100. YIL İLKOKULU
194	PAYAS ASIM GÜNDÜZ İLKOKULU
195	PAYAS MİMAR SİNAN İLKOKULU
196	PAYAS SELİM ŞAHİN İLKOKULU
197	PAYAS SOKULLU MEHMET PAŞA İLKOKULU
198	PAYAS ŞEHİT ÇEVİK İLKOKULU
199	PAYAS YUNUS EMRE İLKOKULU
200	SİNCAN İLKOKULU

201	ŞEHİT HARUN TAŞ İLKOKULU
202	YENİYURT İSTİKLAL İLKOKULU
203	YEŞİLKÖY 19 ARALIK İLKOKULU
204	YEŞİLKÖY HASAN PAŞA İLKOKULU
205	KUZUCULU CUMHURİYET İLKOKULU
206	ALTINÇAĞ İLKOKULU
207	GAZİ İLKOKULU
208	ATATÜRK ORTAOKULU
209	ÖZEL TUFAN YILDIZLAR ORTAOKULU
210	100. YIL ORTAOKULU
211	PAYAS 100. YIL ORTAOKULU
212	PAYAS FAHRETTİN ALTAY ORTAOKULU
213	PAYAS MİMAR SİNAN ORTAOKULU
214	PAYAS ŞEHİT ÇEVİK ORTAOKULU
215	PAYAS YUNUS EMRE ORTAOKULU
216	SİNCAN ORTAOKULU
217	ŞEHİT HARUN TAŞ ORTAOKULU
218	YENİYURT ORTAOKULU
219	YEŞİLKÖY 19 ARALIK ORTAOKULU
220	YEŞİLKÖY HASAN PAŞA ORTAOKULU
221	YUNUS EMRE ORTAOKULU
222	DÖRTYOL ANADOLU SAĞLIK MESLEK LİSESİ
223	DÖRTYOL ANADOLU ÖĞRETMEN LİSESİ
224	DÖRTYOL ATATÜRK ANADOLU LİSESİ
225	DÖRTYOL LİSESİ
226	DÖRTYOL TİCARET MESLEK LİSESİ
227	BAŞLAMIŞ İLKOKULU
228	ERZİN ZEKİYE CAVİDAN ÖZMEN İLKOKULU
229	CUMHURİYET İLKOKULU
230	GÖKDERE İLKOKULU
231	KIZLARÇAYI İLKOKULU
232	KUYULUK İLKOKULU
233	MEHMET AKİF İLKOKULU
234	MUZAFFER TUGSAVUL İLKOKULU
235	SEKİZ OCAK İLKOKULU
236	ŞÜKRÜ PAŞA İLKOKULU
237	TURUNÇLU BURNAZ İLKOKULU
238	YEŞİLTEPE İLKOKULU
239	YONCADÜZÜ İLKOKULU
240	ALİ RIZA BÜYÜKER ORTAOKULU
241	BAŞLAMIŞ ORTAOKULU

242	ERZİN ORTAOKULU
243	GÖKDERE ORTAOKULU
244	HÜRRİYET ORTAOKULU
245	KIZLARÇAYI ORTAOKULU
246	MEHMET AKİF ORTAOKULU
247	MUZAFFER TUGSAVUL ORTAOKULU
248	ŞÜKRÜ PAŞA ORTAOKULU
249	TURUNÇLU BURNAZ ORTAOKULU
250	YEŞİLTEPE ORTAOKULU
251	YONCADÜZÜ ORTAOKULU
252	BAHRİ ÇELEN ANADOLU LİSESİ
253	ERZİN YEŞİLKENT ANADOLU LİSESİ
254	İMAM HATİP LİSESİ
255	KIZ TEKNİK VE MESLEK LİSESİ
256	GÖKDERE CEMİL MERİÇ ANAOKULU
257	YÜKSEL TORUN ANAOKULU
258	BEKTAŞLI İLKOKULU
259	CAMUZKIŞLASI İLKOKULU
260	CAMUZKIŞLASI MECCOBASI İLKOKULU
261	CEMAL GÜRSEL İLKOKULU
262	CEYLANLI İLKOKULU
263	ÇAMSARI İLKOKULU
264	ÖĞRETMEN YÜKSEL ACUN İLKOKULU
265	ÇİLOĞLAN İLKOKULU
266	MUHAMMET ÇALIŞLAR İLKOKULU
267	FATİH SULTAN MEHMET İLKOKULU
268	GAZİ İLKOKULU
269	GÖLBAŞI İSKAN İLKOKULU
270	GÜVENTAŞI İLKOKULU
271	İÇADA İLKOKULU
272	KARAÇAĞIL İLKOKULU
273	KAYMAKAM HASAN ZENGİNALP İLKOKULU
274	KIRIKHAN GENERAL ŞÜKRÜ KANADLI İLKOKULU
275	KURLUSOĞUKSU AYDINLAR İMECE İLKOKULU
276	MEHMET AKİF İLKOKULU
277	ÖZEL HACI ÖMER METO ORTAOKULU
278	ÖZKIZILKAYA ORTAOKULU
279	ÖZYÖRÜK ORTAOKULU
280	SAYLAK ORTAOKULU
281	ŞEHİT AHMET SAYLAK ORTAOKULU
282	TİCARET BORSASI ORTAOKULU

283	YALANGOZ ORTAOKULU
284	YATILI BÖLGE ORTAOKULU
285	YUNUS EMRE ORTAOKULU
286	ZAFER ORTAOKULU
287	100. YIL ORTAOKULU
288	5 TEMMUZ ORTAOKULU
289	BAHÇELİEVLER ORTAOKULU
290	BALARMUDU ORTAOKULU
291	BALDIRAN ORTAOKULU
292	BAŞPINAR ORTAOKULU
293	KIRIKHAN LİSESİ
294	KIRIKHAN TİCARET MESLEK LİSESİ
295	KIZ TEKNİK VE MESLEK LİSESİ
296	NAİM ATAKAŞ ANADOLU LİSESİ
297	AHMETBEYLİ İLKOKULU
298	AKYAYLA İLKOKULU
299	BEŞASLAN İLKOKULU
300	CEMİL MERİÇ İLKOKULU
301	BÜKÜLMEZ İLKOKULU
302	ÇAKIRYİĞİT İLKOKULU
303	DAVUT PAŞA İLKOKULU
304	EŞREF MURSALOĞLU İLKOKULU
305	FATİH ALİYE MÜDERRİS İLKOKULU
306	FATİH İLKOKULU
307	FEVZİPAŞA İLKOKULU
308	İBRAHİMPAŞA İLKOKULU
309	JANDARMA İLKOKULU
310	KARACANLIK İLKOKULU
311	KARASÜLEYMANLI UZUNKÖY İLKOKULU
312	UZUNKAVAK İLKOKULU
313	KAVALCIK ERTUĞRUL GAZİ İLKOKULU
314	KAVALCIK GÜVERADA İLKOKULU
315	VALİ UTKU ACUN İLKOKULU
316	TOKİ ŞEHİT ABDULKADİR ERKAN İLKOKULU
317	8 TEMMUZ ORTAOKULU
318	BEŞASLAN ORTAOKULU
319	CEMİL MERİÇ ORTAOKULU
320	EŞREF MURSALOĞLU İMAM HATİP ORTAOKULU
321	FATİH ALİYE MÜDERRİS ORTAOKULU
322	HACI SENİHA-HASAN BAHADIRLI ORTAOKULU
323	KARASÜLEYMANLI UZUNKÖY ORTAOKULU

324	KAVALCIK ERTUĞRUL GAZİ ORTAOKULU
325	KURTULUŞ ORTAOKULU
326	NERGİSLİ CUMHURİYET ORTAOKULU
327	OĞULPINAR ORTAOKULU
328	OĞUZHAN ORTAOKULU
329	REYHANLI ORTAOKULU
330	YATILI BÖLGE ORTAOKULU
331	CEMİL MERİÇ ANADOLU LİSESİ
332	İSMET AYŞE BEHZATOĞLU ANADOLU LİSESİ
333	REYHANLI ANADOLU LİSESİ
334	REYHANLI KIZ TEKNİK VE MESLEK LİSESİ
335	REYHANLI TEKNİK VE ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ
336	REYHANLI TİCARET MESLEK LİSESİ
337	YAHYA TURAN ANADOLU ÖĞRETMEN LİSESİ
338	ADEM NURAL İLKOKULU
339	AKDENİZ İLKOKULU
340	AKNEHİR İLKOKULU
341	ATAKÖY İLKOKULU
342	AVCILAR İLKOKULU
343	BATIYAZ BEDİ SABUNCU İLKOKULU
344	BÜYÜKÇAT İLKOKULU
345	BÜYÜKOBA İLKOKULU
346	CEYLANDERE İLKOKULU
347	ÇANAKOLUK HUZURLU İLKOKULU
348	ÇINARLI İLKOKULU
349	ÇÖĞÜRLÜ İLKOKULU
350	ÇÖKEK İLKOKULU
351	ÇUBUKÇU İLKOKULU
352	DEĞİRMENBAŞI İLKOKULU
353	DR.ALAEDDİN CİLLİ İLKOKULU
354	SAMANDAĞ ATATÜRK İLKOKULU
355	SUTAŞI H.HASİBE HÜZMELİ İLKOKULU
356	AKNEHİR ORTAOKULU
357	ATAKÖY ORTAOKULU
358	AVCILAR ORTAOKULU
359	BÜYÜKÇAT ORTAOKULU
360	ÇANAKOLUK HUZURLU ORTAOKULU
361	ÇÖĞÜRLÜ ORTAOKULU
362	ÇÖKEK ORTAOKULU
363	DEĞİRMENBAŞI ORTAOKULU
364	DR.ALAEDDİN CİLLİ ORTAOKULU

365	SAMANDAĞ ATATÜRK ORTAOKULU
366	SIDIKA BEDİA KARA ORTAOKULU
367	SUTAŞI H.HASİBE HÜZMELİ ORTAOKULU
368	ŞABAN KAHİL SÜRMEİ ORTAOKULU
369	TAVLA AHMET EDİP RENDE ORTAOKULU
370	YAYLICA ORTAOKULU
371	ZÜBEYDE HANIM ORTAOKULU
372	JAN VE SUPHİ BEYLUNİ LİSESİ
373	KARAÇAY BEDİİ SABUNCU LİSESİ
374	BİTİREN İLKOKULU
375	BOHŞİN İLKOKULU
376	BOSTANCIK İLKOKULU
377	BOZLU İSPİR BARAM İLKOKULU
378	BÜYÜKDALYAN İLKOKULU
379	CEMALETTİN TINAZTEPE İLKOKULU
380	CEMİL ŞÜKRÜ ÇOLAKOĞLU İLKOKULU
381	CENGİZ TOPEL İLKOKULU
382	ÇATBAŞI İLKOKULU
383	ÇAYIR İLKOKULU
384	ÇEKMECE GÜLTEPE 75.YIL İLKOKULU
385	TED HATAY KOLEJİ ÖZEL İLKOKULU
386	VALİ ÜRGEN İLKOKULU
387	ÖZEL HATAY DOĞUŞ İLKOKULU
388	DAĞDÜZÜ İLKOKULU
389	DEĞİRMENYOLU ABDÜLKERİM YİĞİTDÖL İLKOKULU
390	DEMİRBİLEK İLKOKULU
391	VALİ TEOMAN İLKOKULU
392	DERİNCE ŞEHİT COŞKUN AKŞİT İLKOKULU
393	DİKMECE İLKOKULU
394	DOĞANKÖY İLKOKULU
395	BOZHÖYÜK ORTAOKULU
396	BOZLU İSPİR BARAM ORTAOKULU
397	BÜYÜKDALYAN ORTAOKULU
398	CEMALETTİN TINAZTEPE ORTAOKULU
399	ÇATBAŞI ORTAOKULU
400	ÇEKMECE GÜLTEPE 75.YIL ORTAOKULU
401	ÇEKMECE ŞEHİT TÜRKMEN ORTAOKULU
402	ÇEKMECE YILMAZ NURLU ORTAOKULU
403	DAĞDÜZÜ ORTAOKULU
404	DEĞİRMENYOLU ORTAOKULU
405	DEMİRBİLEK ORTAOKULU

406	DERİNCE ŞEHİT COŞKUN AKŞİT ORTAOKULU
407	DOKTOR MUSTAFA GENÇAY ORTAOKULU
408	DÖVER ORTAOKULU
409	DURSUNLU GAZİ ORTAOKULU
410	EKİNCİ ATATÜRK ORTAOKULU
411	VALİ UTKU ACUN ORTAOKULU
412	ANTAKYA TİCARET MESLEK LİSESİ
413	DR. MUSTAFA GENÇAY ANADOLU LİSESİ
414	HACI ALİ NURLU KIZ TEKNİK VE MESLEK LİSESİ
415	ÖZEL ANTAKYA DUYU AKŞAM LİSESİ
416	SERİNYOL TEKNİK VE ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ

ÖZGEÇMİŞ**KİŞİSEL BİLGİLER**

Adı Soyadı : Coşkun KAPLAN
Doğum Tarihi : 07/09/1986
Doğum Yeri : GAZİANTEP
Yabancı Dili : İngilizce

EĞİTİM DURUMU

2011- :Yüksek Lisans, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı, Hatay.
2003-2007 : Lisans, Atatürk Üniversitesi, Erzincan Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü, Erzincan
2001-2002 : Lise 3, Gölbaşı Lisesi, Gölbaşı / Adıyaman
2000-2001 : Lise 2, Abdulkadir Konukoğlu Lisesi, Gaziantep
1999-2000 : Lise 1, Arif Nihat Asya Lisesi, Gaziantep
1991-1999 : İlköğretim, Elif İlköğretim Okulu, Araban /Gaziantep

ÇALIŞMA DURUMU

2012- : Hatay Cumhuriyet Başsavcılığı Denetimli Serbestlik Müdürlüğü, Hatay.
2010-2012 : Fatih İlköğretim Okulu, Midyat/Mardin.
2007-2010 :Saritepe Gökçek İlköğretim Okulu, Araban /Gaziantep